ODLUKA KOMISIJE (EU) 2015/1092

od 23. srpnja 2014.

o državnoj potpori SA.34824 (2012/C), SA.36007 (2013/NN) SA.36658 (2014/NN), SA.37156 (2014/NN), SA.34534 (2012/NN) koju je provela Grčka za grupu National Bank of Greece Group u pogledu:

— **dokapitalizacije i restrukturiranja banke National Bank of Greece S.A.;**

— **sanacije banke First Business Bank S.A. nalogom za prijenos na banku National Bank of Greece S.A.;**

— **sanacije banke Probank S.A. nalogom za prijenos na banku National Bank of Greece S.A.;**

— **sanacije banaka Cooperative Bank of Lesvos-Limnos, Cooperative Bank of Achaia i Cooperative Bank of Lamia;**

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 5201)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon pozivanja država članica i drugih zainteresiranih strana da u skladu s navedenim odredbama dostave svoje primjedbe,

budući da:

1. POSTUPAK

1.1. POSTUPAK POVEZAN S GRUPOM NATIONAL BANK OF GREECE GROUP ([1]) („BANKA”).

(1) Komisija je odlukom od 19. studenoga 2008. odobrila program pod nazivom „Mjere potpore za kreditne institucije u Grčkoj” („program potpore grčkim bankama”) namijenjen osiguranju stabilnosti grčkoga financijskog sustava. Programom potpore grčkim bankama omogućuje se dodjeljivanje potpore u okviru njegovih triju mjera: mjere dokapitalizacije, mjere osiguranja jamstva i mjere zaduživanja izdavanjem državnih obveznica ([2]).

(2) U uvodnoj izjavi 14. Odluke od 19. studenoga 2008. navedeno je da će se Komisiji dostaviti plan za restrukturiranje u pogledu korisnika te mjere dokapitalizacije.

(3) U svibnju 2009. Banka je dokapitalizirana u okviru mjere dokapitalizacije iz programa potpore grčkim bankama.

(4) Grčka nadležna tijela Komisiji su 2. kolovoza 2010. dostavila plan za restrukturiranje u pogledu Banke. Komisija je taj plan i njegove naknadne izmjene te dodatne informacije koje su dostavila grčka nadležna tijela evidentirala kao predmet SA.30342 (PN 26/2010) i zatim kao predmet SA.32788 (2011/PN).

(5) U prosincu 2011. Grčka je ponovno dokapitalizirala Banku u okviru mjere dokapitalizacije. Komisija je 22. prosinca 2011. odobrila drugu dokapitalizaciju Banke ([3]).

([1]) Banka National Bank of Greece S.A. i sva njezina društva kćeri.

([2]) Odluka Komisije od 19. studenoga 2008. u predmetu državne potpore N 560/08 „*Mjere potpore za kreditne institucije u Grčkoj*” (SL C 125, 5.6.2009., str. 6.). Dodijeljen joj je broj SA.26678 (N 560/08). Taj je program kasnije produžen i izmijenjen kako je opisano u bilješci 4.

([3]) Vidjeti Odluku Komisije od 22. prosinca 2011. o državnoj potpori SA.34064 (11/N) „Druga dokapitalizacija za spašavanje banke NBG u okviru grčkog programa dokapitalizacije” (SL C 99, 3.4.2012., str. 4.).

(6) Banka je u više navrata ostvarivala korist od državnih jamstava za dužničke instrumente i zaduživanja izdavanjem državnih obveznica u okviru programa potpore grčkim bankama ([4]). Ostvarila je korist i od likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država.

(7) Grčka središnja banka 18. ožujka 2012. pokrenula je oduzimanje dozvola trima zadružnim bankama („tri zadružne banke"), i to banci Cooperative Bank of Lesvos-Limnos („banka Lesvos-Limnos"), banci Cooperative Bank of Achaia („banka Achaia") i banci Cooperative Bank of Lamia („banka Lamia") te pokrenula postupak likvidacije.

(8) Komisija je te informacije o sanaciji zadružnih banaka koje je neslužbeno primila od Grčke evidentirala kao predmet SA.34534 (2012/NN).

(9) Grčka središnja banka nastavila je 23. ožujka 2013. s prijenosom odabranih obveza triju zadružnih banaka na Banku i utvrdila iznos manjka financijskih sredstava ([5]) koji bi se pokrio iz Grčkog fonda za financijsku stabilnost („GFFS") u skladu sa zakonom 4051/2012 ([6]). Manjak financijskih sredstava bio je jednak vrijednosti prenesenih obveza jer nije bilo prijenosa imovine triju zadružnih banaka.

(10) GFFS je 20. travnja 2012. Banci dostavio pismo kojim se obvezao na sudjelovanje u planiranom povećanju temeljnog kapitala Banke. GFFS je 28. svibnja 2012. Banci odobrio dokapitalizaciju za premošćivanje u iznosu od 7 430 milijuna EUR („prva dokapitalizacija za premošćivanje").

(11) U svibnju 2012. grčka nadležna tijela dostavila su Komisiji pismo o preuzimanju obveze koje je Banci dostavio GFFS. Komisija je to evidentirala kao neprijavljenu potporu (predmet SA.34824 (2012/NN)) s obzirom na to da je mjera već bila provedena.

(12) Komisija je 27. srpnja 2012. pokrenula službeni istražni postupak u pogledu prve dokapitalizacije za premošćivanje („Odluka o pokretanju postupka u pogledu banke NBG"). ([7]).

([4]) Grčka je 2. rujna 2009. obavijestila o nizu izmjena mjera potpore i produženju do 31. prosinca 2009. koji su odobreni 18. rujna 2009. (vidjeti Odluku Komisije od 18. rujna 2009. o državnoj potpori N 504/09 „*Produženje i izmjena mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 264, 6.11.2009., str. 5.)). Komisija je 25. siječnja 2010. odobrila drugo produženje mjera potpore do 30. lipnja 2010. (vidjeti Odluku Komisije od 25. siječnja 2010. o državnoj potpori N 690/09 „*Produženje mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 57, 9.3.2010., str. 6.)). Komisija je 30. lipnja 2010. odobrila niz izmjena mjera potpore i produženje do 31. prosinca 2010. (vidjeti Odluku Komisije od 30. lipnja 2010. o državnoj potpori N 260/10 „*Produženje mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 238, 3.9.2010., str. 3.)). Komisija je 21. prosinca 2010. odobrila produženje mjera potpore do 30. lipnja 2011. (vidjeti Odluku Komisije od 21. prosinca 2010. o državnoj potpori SA 31998 (2010/N) „*Četvrto proširenje mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 53, 19.2.2011., str. 2.)). Komisija je 4. travnja 2011. odobrila izmjenu (vidjeti Odluku Komisije od 4. travnja 2011. o državnoj potpori SA.32767 (2011/N) „Izmjena mjera potpore kreditnim institucijama u Grčkoj" (SL C 164, 2.6.2011., str. 8.)). Komisija je 27. lipnja 2011. odobrila produženje mjera potpore do 31. prosinca 2011. (vidjeti Odluku Komisije od 27. lipnja 2011. o državnoj potpori SA.33153 (11/N) „*Peto proširenje mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 274, 17.9.2011., str. 6.)). Komisija je 6. veljače 2012. odobrila produženje mjera potpore do 30. lipnja 2012. (vidjeti Odluku Komisije od 6. veljače 2012. o državnoj potpori SA.34149 (11/N) „*Šesto produženje mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 101, 4.4.2012., str. 2.)). Komisija je 6. srpnja 2012. odobrila produženje mjera potpore do 31. prosinca 2012. (vidjeti Odluku Komisije od 6. srpnja 2012. u predmetu državne potpore SA.35002 (12/N) – Grčka „Produženje programa potpore za kreditne institucije u Grčkoj" (SL C 77, 15.3.2013., str. 14.)). Komisija je 22. siječnja 2013. odobrila produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica do 30. lipnja 2013. (vidjeti Odluku Komisije od 22. siječnja 2013. u predmetu državne potpore SA.35999 (2012/N) – Grčka „Produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica za kreditne institucije u Grčkoj" (SL C 162, 7.6.2013., str. 6.)). Komisija je 25. srpnja 2013. odobrila produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica do 31. prosinca 2013. (vidjeti Odluku Komisije od 25. srpnja 2013. u predmetu državne potpore SA.36956 (2013/N) – Grčka „Produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica za kreditne institucije u Grčkoj" (SL C 141, 9.5.2014., str. 3.)). Komisija je 14. siječnja 2014. odobrila produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica do 30. lipnja 2014. (vidjeti Odluku Komisije od 14. siječnja 2014. u predmetu državne potpore SA. 37958 (2013/N) – Grčka „*Produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica za kreditne institucije u Grčkoj*" koja još nije objavljena).

([5]) „Manjak financijskih sredstava" izraz je kojim se označava razlika između vrijednosti imovine i vrijednosti obveza prenesenih na banku.

([6]) Zakon 4051/2012 o pravilima povezanima s mirovinama i drugim žurnim pravilima povezanima s primjenom Memoranduma o razumijevanju zakona 4046/2012.

([7]) Vidjeti Odluku Komisije od 27. srpnja 2012. u predmetu državne potpore SA 34824 (2012/C), „Dokapitalizacija banke National Bank of Greece koju je proveo Grčki fond za financijsku stabilnost" (SL C 359, 21.11.2012., str. 4.).

(13) GFFS je Banci u prosincu 2012. odobrio drugu dokapitalizaciju za premošćivanje u iznosu od 2 326 milijuna EUR („druga dokapitalizacija za premošćivanje") ([8]). Grčka nadležna tijela o toj su mjeri obavijestila Komisiju 27. prosinca 2012. Komisija je te mjere evidentirala kao predmet SA.36007 (2013/NN).

(14) Banka je u lipnju 2013. objavila uspješan završetak izdavanja prava u iznosu od 1 079 milijuna EUR ([9]), dok je GFFS prvu i drugu dokapitalizaciju za premošćivanje dijelom pretvorio u vlasnički kapital („dokapitalizacija iz proljeća 2013." koja obuhvaća izdavanje prava u iznosu od 1 079 milijuna EUR i pretvaranje prve i druge dokapitalizacije za premošćivanje u vlasnički kapital). Ukupni iznos dokapitalizacije iz proljeća 2013. bio je 9 756 milijuna EUR, a od tog iznosa 8 677 milijuna EUR uložio je GFFS („sudjelovanje GFFS-a u dokapitalizaciji iz proljeća 2013.")

(15) Grčka nadležna tijela Komisiji su 19. prosinca 2013. dostavila informacije o uvjetima dokapitalizacije iz proljeća 2013.

(16) Grčka nadležna tijela dostavila su Komisiji konačni plan restrukturiranja Banke („plan restrukturiranja") 25. lipnja 2014. Istog su dana dostavila informacije o likvidnosnoj potpori u izvanrednim situacijama za koju jamči država. Navela su da žele nastaviti pružati Banci taj oblik likvidnosne potpore te državna jamstva za dužničke instrumente i zaduživanje izdavanjem državnih obveznica u okviru programa potpore grčkim bankama. Komisija je tu obavijest evidentirala pod brojem SA.34824 (2012/C).

(17) Komisija je s predstavnicima grčkih nadležnih tijela i Banke održala brojne sastanke i telekonferencije te razmijenila elektroničku poštu.

(18) Grčka prihvaća da se ova Odluka iznimno donese samo na engleskom jeziku.

1.2. POSTUPAK KOJI SE ODNOSI NA PREUZETA PODUZEĆA

1.2.1. **Postupak koji se odnosi na banku First Business Bank S.A.**

(19) U srpnju 2009. Grčka je dokapitalizirala banku First Business Bank S.A. („banka FB") u okviru mjere dokapitalizacije iz programa potpore grčkim bankama ([10]) u iznosu od 50 milijuna EUR.

(20) U proljeće 2013. Grčka središnja banka odlučila je pokrenuti sanaciju banke FB postupkom kupovine i pripajanja ([11]).

(21) Grčka središnja banka pozvala je 1. svibnja 2013. četiri najveće banke u Grčkoj da podnesu neobvezujuće ponude za portfelj imovine i obveza banke FB. U svojem dopisu ponuditeljima Grčka središnja banka navela je da će GFFS, osim manjka financijskih sredstava, pokriti i potrebe za kapitalom ponuditelja koje su povezane s imovinom prenesenom s banke FB.

(22) Banka i jedna druga banka predale su svoje preliminarne ponude 8. svibnja 2013.

(23) Banka je 10. svibnja 2013. revidirala svoju ponudu.

(24) Istog tog dana Grčka središnja banka nastavila je sa sanacijom banke FB i prijenosom odabrane imovine i obveza na Banku.

(25) Grčka nadležna tijela Komisiji su 11. svibnja 2013. dostavila informacije u pogledu dokapitalizacije banke FB. Komisija je te informacije i kasnije podneske grčkih nadležnih tijela evidentirala kao predmet SA.36658 (2014/NN).

(26) GFFS je 28. lipnja 2013. isplatio dvije trećine iznosa manjka financijskih sredstava kako je prvotno procijenjen.

([8]) Priopćenje GFFS-a za tisak, 24. prosinca 2012., dostupno na poveznici http://www.hfsf.gr/files/press_release_20121224_en.pdf.

([9]) Privremeni financijski izvještaj Banke od 30. lipnja 2013., kolovoz 2013., str. 9., dostupan na poveznici: https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/financial-information/annual-interim-financial-statements/Documents/Annual%20and%20interim%20financial%20statements/Financial%20Report%20NBG%20GROUP-BANK%2030%2006%202013_EN%20FINAL.pdf.

([10]) Vidjeti bilješku 2.

([11]) Postupak kupovine i pripajanja je postupak likvidacije koji se sastoji od identificiranja visokokvalitetne imovine i obveza u pravnoj osobi koja prolazi kroz likvidaciju te njihove prodaje kako bi ih se prenijelo na održivo poduzeće.

(27) Dana 29. srpnja 2013. grčka nadležna tijela obavijestila su Komisiju o financiranju manjka financijskih sredstava u ukupnom iznosu od otprilike 524 milijuna EUR, kako je procijenjen u trenutku sanacije na temelju podataka na dan 31. ožujka 2013.

(28) Grčka središnja banka 7. studenoga 2013. dovršila je izračun ukupnog manjka financijskih sredstava koji je iznosio 457 milijuna EUR ([12]).

(29) GFFS je 13. studenoga 2013. Banci isplatio preostali iznos manjka financijskih sredstava.

(30) Grčka nadležna tijela obavijestila su Komisiju 25. lipnja 2014. da Banka ne namjerava zatražiti od GFFS-a da u Banku uloži iznos potreba za kapitalom koje su nastale prilikom preuzimanja imovine banke FB.

1.2.2. **Postupak koji se odnosi na banku Probank S.A.**

(31) Grčka središnja banka imenovala je povjerenika za banku Probank S.A. („banka Probank") 10. svibnja 2013.

(32) U srpnju 2013. Grčka središnja banka odlučila je pokrenuti sanaciju banke Probank postupkom kupovine i pripajanja.

(33) Grčka središnja banka pozvala je 22. srpnja 2013. četiri najveće banke u Grčkoj da podnesu ponude za portfelj imovine i obveza banke Probank. U svojem pismu ponuditeljima Grčka središnja banka navela je da će GFFS, osim manjka financijskih sredstava, pokriti i potrebe za kapitalom ponuditelja koje su povezane s imovinom prenesenom s banke Probank.

(34) Dana 24. srpnja 2013. jedna je banka podnijela nacrt ponude, a 25. srpnja Banka je podnijela svoju obvezujuću ponudu.

(35) Grčka središnja banka pokrenula je sanaciju banke Probank i prijenos odabrane imovine i obveza na Banku 26. srpnja 2013.

(36) Grčka nadležna tijela obavijestila su Komisiju 29. srpnja 2013. o financiranju manjka financijskih sredstava u ukupnom iznosu od 238 milijuna EUR, kako ih je Grčka središnja banka procijenila na temelju podataka na dan 31. ožujka 2013. Komisija je tu obavijest i kasnije informacije koje su dostavila grčka nadležna tijela evidentirala kao predmet SA.37156 (2014/NN).

(37) GFFS je 9. kolovoza 2013. isplatio dvije trećine iznosa manjka financijskih sredstava kako je bilo prvotno procijenjeno.

(38) Dana 30. prosinca 2013. Grčka središnja banka dovršila je izračun ukupnog manjka financijskih sredstava koji je iznosio 563 milijuna EUR.

(39) GFFS je 31. prosinca 2013. Banci isplatio preostali iznos manjka financijskih sredstava.

(40) Istog tog dana Grčka središnja banka dostavila je Komisiji dodatne informacije o završetku financiranja manjka financijskih sredstava.

(41) Grčka nadležna tijela obavijestila su Komisiju 25. lipnja 2014. da Banka ne namjerava zatražiti od GFFS-a da u Banku uloži iznos potreba za kapitalom koje su nastale prilikom preuzimanja imovine banke Probank.

([12]) GFFS, Godišnji financijski izvještaj za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., lipanj 2014., str. 8.

2. **OPIS**

2.1. BANKA I NJEZINE POTEŠKOĆE

2.1.1. **Opće informacije o grčkome bankarskom sektoru**

(42) Realni bruto domaći proizvod Grčke („BDP") smanjio se za 20 % od 2008. do 2012., kako je prikazano u tablici 1. Posljedica toga za grčke banke bio je nagli porast stope neplaćanja kredita odobrenih grčkim kućanstvima i trgovačkim društvima ([13]). Ti su događaji negativno utjecali na rezultate imovine grčkih banaka i doveli do velikih gubitaka po kreditima.

Tablica 1.

Rast realnog BDP-a u Grčkoj, 2008. – 2013.

Grčka	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Rast realnog BDP-a, %	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 6,4	– 3,9

Izvor: Eurostat, dostupno na internetu na http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115

(43) Osim toga, Grčka je u veljači 2012. provela razmjenu obveznica s privatnim sektorom poznatu pod nazivom uključivanje privatnog sektora („program UPS-a"). Grčke banke sudjelovale su u programu UPS-a tijekom kojeg je grčka vlada postojećim privatnim imateljima obveznica ponudila nove vrijednosne papire (uključujući nove grčke državne obveznice („GDO-ove"), vrijednosne papire povezane s BDP-om i potvrde o plaćanju povezane s UPS-om koje je izdao Europski fond za financijsku stabilnost („EFFS") u zamjenu za postojeće grčke državne obveznice, uz nominalni popust od 53,5 % i duže rokove dospijeća ([14]). Grčka nadležna tijela objavila su rezultate te razmjene obveznica 9. ožujka 2012. ([15]) Razmjena je prouzročila značajne gubitke za imatelje obveznica (koje je Grčka središnja banka procijenila na prosječno 78 % nominalne vrijednosti starih GDO-ova za grčke banke) i potrebe za kapitalom koji su retroaktivno uknjiženi u financijske izvještaje grčkih banaka za 2011.

Tablica 2.

Ukupni gubici glavnih grčkih banaka koji proizlaze iz UPS-a (u milijunima EUR)

Banke	Nominalni iznos GDO-ova (1)	Nominalni iznos kredita povezanih s državom (2)	Ukupni nominalni iznos (3) = (1) + (2)	Gubitak od GDO-ova koji proizlazi iz UPS-a (4)	Gubitak kredita povezanih s državom koji proizlazi iz UPS-a (5)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a (6) = (4) + (5)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a/osnovni kapital 1 ([1]) (prosinac 2011.) (%)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a/ukupna imovina (prosinac 2011.) (%)
NBG	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
Eurobank	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
Alpha	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1

([13]) Europska Komisija – Glavna uprava za gospodarske i financijske poslove. Drugi program gospodarske prilagodbe za Grčku – ožujak 2012., str. 17., dostupno na internetu na: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf.

([14]) Vidjeti odjeljak II. „Restrukturiranje grčkog državnog duga" Izvješća o dokapitalizaciji i restrukturiranju grčkog bankarskog sektora, Grčka središnja banka, prosinac 2012., dostupno na internetu na: http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_recapitalisation_and_restructuring.pdf.

([15]) Priopćenje za tisak Ministarstva financija od 9. ožujka 2012., dostupno na internetu na: http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf.

Banke	Nominalni iznos GDO-ova (1)	Nominalni iznos kredita povezanih s državom (2)	Ukupni nominalni iznos (3) = (1) + (2)	Gubitak od GDO-ova koji proizlazi iz UPS-a (4)	Gubitak kredita povezanih s državom koji proizlazi iz UPS-a (5)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a (6) = (4) + (5)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a/osnovni kapital 1 ([1]) (prosinac 2011.) (%)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a/ukupna imovina (prosinac 2011.) (%)
Piraeus	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
Probank	415	0	415	295	0	295	105,1	8,7
Banka FB	70	0	70	49	0	49	33,8	3,1

Izvor: Grčka središnja banka, *Izvješće o dokapitalizaciji i restrukturiranju grčkog bankarskog sektora*, prosinac 2012., str. 14.

([1]) Stopa osnovnog kapitala banke jedna je od stopa regulatornog kapitala koje prati supervizor u okviru Direktive o kapitalnim zahtjevima.

(44) Budući da su grčke banke bile suočene sa znatnim manjkom kapitala kao posljedicom programa UPS-a i recesije koja još traje, za dokapitalizaciju tih banaka sredstva su osigurana Memorandumom o gospodarskoj i financijskoj politici („MGFP") drugog programa prilagodbi za Grčku između grčke vlade, Europske unije, Međunarodnog monetarnog fonda („MMF") i Europske središnje banke („ESB") od 11. ožujka 2012. Grčka nadležna tijela procijenila su ukupne potrebe banaka za dokapitalizacijom i troškove likvidacije koji će se financirati u okviru tog programa na 50 milijardi EUR ([16]). Taj je iznos izračunan na temelju ispitivanja otpornosti na stres koje je Grčka središnja banka provela za razdoblje od prosinca 2011. do prosinca 2014. („ispitivanje otpornosti na stres iz 2012.") koje je provedeno na temelju prognoze gubitaka po kreditima koju je provelo društvo Blackrock ([17]). Sredstva za dokapitalizaciju grčkih banaka dostupna su preko GFFS-a. U tablici 3. sažet je izračun potreba za kapitalom za glavne grčke banke kako proizlazi iz ispitivanja otpornosti na stres iz 2012.

Tablica 3.

Ispitivanje otpornosti na stres iz 2012.: Potrebe za kapitalom glavnih grčkih banaka (u milijunima EUR)

Banke	Referentni osnovni kapital 1 (prosinac 2011.) (1)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a (prosinac 2011.) (2)	Rezerviranja povezana s UPS-om (lipanj 2011.) (3)	Bruto kumulativni gubitak Prognoze za kreditni rizik (4)	Pričuve za gubitke po kreditima (prosinac 2011.) (5)	Unutarnje stvaranje kapitala (6)	Ciljni osnovni kapital 1 (prosinac 2014) (7)	Potrebe za kapitalom (8) = (7) - (1) - (2) - (3) - (4) - (5) - (6)
NBG	7 287	– 11 735	1 646	– 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756
Eurobank	3 515	– 5 781	830	– 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839

([16]) Vidjeti bilješku 13, str. 106.
([17]) Vidjeti bilješku 14.

Banke	Referentni osnovni kapital 1 (prosinac 2011.) (1)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a (prosinac 2011.) (2)	Rezerviranja povezana s UPS-om (lipanj 2011.) (3)	Bruto kumulativni gubitak Prognoze za kreditni rizik (4)	Pričuve za gubitke po kreditima (prosinac 2011.) (5)	Unutarnje stvaranje kapitala (6)	Ciljni osnovni kapital 1 (prosinac 2014) (7)	Potrebe za kapitalom (8) = (7) - (1) - (2) - (3) - (4) - (5) - (6)
Alpha	4 526	– 4 786	673	-8 493	3 115	2 428	2 033	4 571
Piraeus	2 615	– 5 911	1 005	– 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
Probank	281	– 295	59	– 462	168	147	180	282
Banka FB	145	– 49	0	– 285	167	– 29	116	168

Izvor: Grčka središnja banka, *Izvješće o dokapitalizaciji i restrukturiranju grčkoga bankarskog sektora*, prosinac 2012., str. 8.

(45) U skladu s MGFP-om, „banke koje podnose održive planove za prikupljanje kapitala dobit će priliku podnijeti zahtjev za javnu potporu i primiti je tako da se čuvaju poticaji privatnom sektoru za dokapitalizaciju i time na najmanju moguću mjeru smanjuje opterećenje za porezne obveznike" ([18]). Grčka središnja banka utvrdila je da su održive samo četiri najveće banke (Eurobank, National Bank of Greece, banka Piraeus i banka Alpha) ([19]). One su od GFFS-a primile prvu dokapitalizaciju u svibnju 2012.

(46) Domaći depoziti u bankama u Grčkoj smanjili su se za ukupno 37 % od kraja 2009. do lipnja 2012. zbog recesije i političke nesigurnosti. Te su banke morale plaćati veće kamate kako bi pokušale zadržati depozite. Troškovi depozita povećali su se, zbog čega se smanjila neto kamatna marža banaka. Budući da su grčke banke isključene iz financiranja na međubankovnom tržištu, postale su potpuno ovisne o financijskim sredstvima iz Eurosustava ([20]), od čega je velik dio bio u obliku likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država i koju je odobrila Grčka središnja banka.

(47) Grčka je 3. prosinca 2012. pokrenula program otkupa za nove GDO-ove dobivene u okviru programa UPS-a po cijenama koje su se kretale od 30,2 % do 40,1 % njihove nominalne vrijednosti ([21]). Grčke banke sudjelovale su u tom programu otkupa koji je pokazao dodatne gubitke u njihovim bilancama s obzirom na to da je većina računovodstvenog gubitka (tj. razlika između tržišne i nominalne vrijednosti) uknjižena za te nove GDO-ove tijekom programa UPS-a postala konačna i nepovratna ([22]).

(48) U prosincu 2012. četiri najveće grčke banke primile su od GFFS-a drugu dokapitalizaciju.

(49) U proljeće 2013. dokapitalizacija za premošćivanje te četiri banke pretvorena je u trajnu dokapitalizaciju u redovnim dionicama, pri čemu je GFFS imao više od 80 % vlasničkih udjela u svakoj od te četiri banke. Za banke koje su uspjele privući unaprijed određeni iznos privatnog kapitala GFFS je primio dionice bez prava glasa, a privatnim ulagačima koji su, uz GFFS, unijeli novi novac dodijeljeni su varanti na dionice koje je preuzeo GFFS.

([18]) Vidjeti bilješku 13, str. 104.
([19]) Vidjeti bilješku 14.
([20]) Europska središnja banka i nacionalne središnje banke zajedno čine Eurosustav, središnji bankovni sustav europodručja.
([21]) Priopćenje za tisak Ministarstva financija od 3. prosinca 2012., dostupno na: http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%2003.pdf. Zahvaljujući tom otkupu vlastitog duga po cijeni znatno nižoj od nominalne ostvareno je znatno smanjenje duga za Grčku.
([22]) Bez tog otkupa tržišna vrijednost tih obveznica mogla se povećati ovisno o razvoju tržišnih parametara kao što su kamatne stope i vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza Grčke.

(50) U srpnju 2013. Grčka središnja banka angažirala je savjetnika za provođenje dijagnostičke studije o kreditnim portfeljima svih grčkih banaka. Taj je savjetnik izradio projekcije gubitaka po kreditu („PGK") za sve domaće kreditne portfelje grčkih banaka te za kredite s grčkim rizikom u inozemnim podružnicama i društvima kćerima za razdoblje od tri i pol godine i za razdoblje cijelog trajanja kredita. Analizom su dobivene prognoze gubitaka po kreditu na temelju dva makroekonomska scenarija, osnovnom i negativnom. Prognoze gubitaka po kreditu za inozemne kreditne portfelje Grčka središnja banka procijenila je na temelju nekih podataka dobivenih od savjetnika.

(51) Na temelju savjetnikove procjene PGK-a Grčka središnja banka pokrenula je u jesen 2013. novo ispitivanje otpornosti na stres („ispitivanje otpornosti na stres iz 2013.") kako bi procijenila stabilnost kapitalne pozicije grčkih banaka u osnovnom i u negativnom scenariju. Grčka središnja banka provela je procjenu potreba za kapitalom uz tehničku pomoć drugog savjetnika.

(52) Ključni dijelovi procjene potreba za kapitalom u okviru ispitivanja otpornosti na stres iz 2013. bile su i. projekcije gubitaka po kreditu ([23]) za kreditne portfelje banaka na konsolidiranoj osnovi za grčki rizik i inozemni rizik, bez postojećih kreditnih pričuva; i ii. procijenjena operativna profitabilnost banaka za razdoblje od lipnja 2013. do prosinca 2016. na temelju konzervativne prilagodbe planova restrukturiranja koji su Grčkoj središnjoj banci dostavljeni tijekom četvrtog tromjesečja 2013. U tablici 4. sažet je izračun potreba za kapitalom za glavne grčke banke na konsolidiranoj osnovi u osnovnom scenariju za to ispitivanje otpornosti na stres iz 2013.

Tablica 4.

Ispitivanje otpornosti na stres iz 2013.: Potrebe za kapitalom grčkih banaka na konsolidiranoj osnovi u osnovnom scenariju (u milijunima EUR)

Banke	Referentni osnovni kapital (lipanj 2013.) (1)	Pričuve za gubitke po kreditima (lipanj 2013.) (2)	PGK za grčki rizik (3)	PGK za inozemni rizik ([1]) (4)	Unutarnje stvaranje kapitala (5)	Stopa osnovnog kapitala u ispitivanju otpornosti na stres (prosinac 2016.) (6)	Potrebe za kapitalom (7) = (6) - (1) - (2) - (3) - (4) - (5)
NBG ([2])	4 821	8 134	– 8 745	– 3 100	1 451	4 743	2 183
Eurobank ([3])	2 228	7 000	– 9 519	– 1 628	2 106	3 133	2 945
Alpha	7 380	10 416	– 14 720	– 2 936	4 047	4 450	262
Piraeus	8 294	12 362	– 16 132	– 2 342	2 658	5 265	425

Izvor: Grčka središnja banka, *Ispitivanje otpornosti na stres grčkoga bankarskog sektora iz 2013.*, ožujak 2014., str. 42.

([1]) Utjecaj PGK-a za inozemni rizik izračunan je nakon inozemnog poreza i uzimajući u obzir obveze u pogledu stavljanja na raspolaganje koje su u to vrijeme dostavljene Glavnoj upravi za politiku tržišnog natjecanja.

([2]) Pričuve za gubitke po kreditima NBG-a od 30. lipnja 2013. za potrebe rezerviranja FBB-a i Probanke.

([3]) Pričuve za gubitke po kreditima Eurobanke od 30. lipnja 2013. za potrebe rezerviranja Nove grčke poštanske banke i banke Nea Proton koje su preuzete u kolovozu 2013.

(53) Grčka središnja banka objavila je 6. ožujka 2014. rezultate ispitivanja otpornosti na stres iz 2013. i zahtijevala od banaka da dostave svoje planove za prikupljanje kapitala do sredine travnja 2014. kako bi se obuhvatile potrebe za kapitalom na temelju osnovnog scenarija.

(54) Četiri banke nastavile su s povećanjem kapitala u razdoblju od kraja ožujka 2013. do početka svibnja 2014.

([23]) Prognoze gubitaka po kreditu uključuju očekivani gubitak od izdavanja novih kredita u Grčkoj u razdoblju od lipnja 2013. do prosinca 2016.

2.1.2. **Korisnik**

(55) Banka pruža univerzalne bankarske usluge uglavnom u Grčkoj, Turskoj i drugim zemljama u središnjoj, istočnoj i jugoistočnoj Europi (Cipar, Rumunjska, Bugarska, Srbija, Albanija i bivša jugoslavenska republika Makedonija). Nudi sve bankarske i financijske proizvode i usluge kućanstvima i poduzećima. Posluje sa stanovništvom, poslovnim i privatnim subjektima, pruža usluge upravljanja imovinom, osiguranja, riznice, usluge na tržištima kapitala te druge usluge. Sjedište Banke nalazi se u Grčkoj i njezine dionice kotiraju na Atenskoj burzi. Banka je 30. rujna 2012. imala ukupno 37 831 zaposlenika ([24]), od čega je jedna trećina bila zaposlena u Grčkoj, jedna trećina u Turskoj, dok je preostala trećina bila zaposlena u drugim zemljama, uglavnom u jugoistočnoj Europi.

(56) Banka je sudjelovala u programu UPS-a te razmijenila GDO-ove i kredite povezane s državom u nominalnom iznosu od 14 749 milijuna EUR. Njezin ukupni trošak povezan s UPS-om iznosio je oko 11 735 milijuna EUR prije oporezivanja i u potpunosti je knjižen u njezinim poslovnim knjigama za 2011. ([25]). Tijekom programa otkupa iz prosinca 2012. Banka je prodala nove GDO-ove koje je dobila u okviru UPS-a po cijeni znatno nižoj od njihove nominalne vrijednosti. Tom su prodajom stvoreni gubici od novih GDO-ova.

(57) Ključni podaci za Banku iz prosinca 2010., prosinca 2011., prosinca 2012. i prosinca 2013. (konsolidirani podaci po godišnjim financijskim izvještajima) prikazani su u tablici 5.

Tablica 5.

Ključni podaci o banci National Bank of Greece za 2010., 2011., 2012. i 2013. ([1])

Dobit i gubitak (u milijunima EUR)	2010.	2011.	2012.	2013.
Neto prihodi od kamata	4 148	3 843	3 365	3 157
Ukupni operativni prihodi	4 639	4 372	3 527	3 771
Ukupni operativni troškovi	– 2 512	– 2 541	– 2 322	– 2 547
Prihodi prije rezerviranja	2 127	1 833	1 205	1 224
Gubici od umanjenja vrijednosti za pokrivanje kreditnog rizika	– 1 450	– 3 439	– 2 966	– 1 373
Gubici od umanjenja vrijednosti po osnovi GDO-ova i kredita prihvatljivih za UPS	0	– 11 783	– 187	0
Neto dobit/gubitak	440	– 12 325	– 2 131	807
Odabrani podaci o obujmu (u milijunima EUR)	31. prosinac 2010.	31. prosinac 2011.	31. prosinac 2012.	31. prosinac 2013.
Ukupni neto krediti i predujmovi klijentima	77 262	71 496	69 135	67 250
Depoziti	68 039	59 544	58 722	62 876

([24]) http://www.nbg.gr/wps/wcm/connect/91c0c238-1219-4f87-b0d6-0a3e9c62f4c3/Summary+financial+data+30+09+2013_EN.pdf?MOD=AJPERES&CONVERT_TO=url&CACHEID=91c0c238-1219-4f87-b0d6-0a3e9c62f4c3.

([25]) Vidjeti tablicu 2.

Dobit i gubitak (u milijunima EUR)	2010.	2011.	2012.	2013.
Ukupna imovina	120 745	106 870	104 798	110 930
Ukupni vlasnički kapital ([2])	10 905	– 253	– 2 042	7 874

([1]) *Izvori:*

2012. i 2013.: Financijski rezultati 2013. – konsolidirani financijski izvještaji, str. 42. – 43.

2011.: Financijski rezultati 2012. – konsolidirani financijski izvještaji, str. 44. – 45.

2010.: Financijski rezultati 2010. – konsolidirani financijski izvještaji, str. 42. – 43.

([2]) Ti iznosi vlasničkog kapitala uključuju:
— za 2010. 350 milijuna EUR povlaštenih dionica koje je Grčka dodijelila 2009.
— za 2011., 2012. i 2013. 1 350 milijuna EUR povlaštenih dionica koje su dodijeljene 2009. i 2011.
Ti iznosi ne uključuju dokapitalizaciju za premošćivanje koju je Banka dobila 2012. u iznosu od 9 756 milijuna EUR.

(58) U tablici 5. prikazano je da je, osim golemih gubitaka uknjiženih 2011. zbog programa UPS-a (11 735 milijuna EUR ([26])), Banka pretrpjela pad prihoda (prouzročen, među ostalim, većim troškom depozita) i sve veće gubitke od umanjenja vrijednosti u svojim kreditnim portfeljima u Grčkoj i u inozemstvu. U pogledu likvidnosti Banka je pretrpjela štetu uslijed odljeva depozita, ali je njezin neto omjer kredita i depozita ostao relativno nizak u usporedbi s drugim grčkim bankama (118 % 31. prosinca 2012. ([27])).

(59) Nakon ispitivanja otpornosti na stres iz 2013., prema kojem su potrebe Banke za kapitalom procijenjene na 2 183 milijuna EUR u osnovnom scenariju, Banka je nastojala prikupiti 2,5 milijarde EUR kapitala na tržištu.

(60) Banka je 6. svibnja 2014. najavila početak prikupljanja ponuda (*book-building*) ([28]) u iznosu od 2,5 milijardi EUR ([29]).

(61) Banka je 9. svibnja 2014. objavila izdavanje i plasman 1 136,4 milijuna novih redovnih dionica po cijeni od 2,20 EUR po dionici, za ukupni bruto primitak od 2,5 milijarde EUR ([30]). Povećanje temeljnog kapitala provedeno je otkazivanjem prava prvokupa za postojeće dioničare kao što je dogovoreno na općem sastanku dioničara održanom 10. svibnja 2014. u Ateni ([31]). GFFS je odobrio povećanje temeljnog kapitala na temelju dvije procjene koje su obavili neovisni stručnjaci u skladu sa zakonom 3864 ([32]).

2.2. BANKARSKO POSLOVANJE U GRČKOJ KOJE JE PREUZELA BANKA

2.2.1. **Preuzimanje odabranih obveza triju zadružnih banaka**

(62) Grčka središnja banka 18. ožujka 2012. ustanovila je da tri zadružne banke ne ispunjavaju zahtjeve u pogledu adekvatnosti kapitala te je zaključila da neće moći povećati svoj kapital. Grčka središnja banka stoga im je odlučila oduzeti dozvole i staviti ih u postupak likvidacije.

(63) Grčka središnja banka smatrala je da je poduzimanje mjera u pogledu sanacije banaka, a osobito prodaje depozita u kontekstu okvira za sanaciju banaka (članak 63.(D) zakona 3601/2007) i financiranje relevantnog manjka financijskih sredstava ključno za održavanje razine povjerenja deponenata postignute nakon uspješnog završetka programa UPS-a i drugog programa prilagodbi te da je unatoč nastanku povoljnije klime na tržištu ta klima još uvijek nesigurna. Grčka središnja banka procijenila je da je 19. ožujka 2012. ukupni iznos depozita klijenata (na temelju nerevidiranih podataka na dan 30. rujna 2013.) u te tri zadružne banke bio otprilike 325 milijuna EUR.

([26]) Vidjeti tablicu 2.
([27]) Prema konsolidiranim financijskim izvještajima za 2012. godinu.
([28]) Postupak početka prikupljanja ponuda sastoji se od obraćanja potencijalnim ulagačima kako bi se zabilježile njihove kupovne narudžbe s ciljem dovršetka povećanja kapitala.
([29]) https://www.nbg.gr/english/the-group/press-office/press-releases/Documents/Launch_press_release.06.05.2014.pdf.
([30]) https://www.nbg.gr/english/the-group/press-office/press-releases/Documents/20140509%20Pricing%20Press%20Release_%ce%95%ce%9d.pdf.
([31]) https://www.nbg.gr/en/the-group/press-office/press-releases/update-regarding-the-egm-10-5-14.
([32]) http://www.hfsf.gr/files/press_release_20140509_en.pdf.

(64) Grčka središnja banka nastavila je postupak kupovine i pripajanja prema kojemu bi svi depoziti, uključujući međubankarske depozite, te potraživanja i obveze prema Grčkom jamstvenom fondu za depozite i ulaganja („GJFDU"), ali ne i krediti, bili preneseni na preuzimatelja. Grčka središnja banka pozvala je 20. ožujka 2012. pet najvećih grčkih kreditnih institucija u tom trenutku da dostave svoje ponude. Banka i tri druge banke dostavile su obvezujuće ponude. Ponuda Banke bila je najbolja ponuda u smislu novčanog uloga i vremena potrebnog za zaključivanje prijenosa. Banka je ponudila uplatiti novčani ulog jednak […] (*) % vrijednosti prenesenih depozita i procijenila je da bi prijenos mogao biti izvršen u roku od jednog radnog dana.

2.2.1.1. *Banka Cooperative Bank of Lesvos-Limnos („banka Lesvos-Limnos")*

(65) Grčka središnja banka odlučila je 23. ožujka 2012. da se depoziti te potraživanja i obveze banke Lesvos-Limnos prema GJFDU-u prenesu na Banku ([33]). Prema navodima Grčke središnje banke ([34]), fer vrijednost prenesenih obveza iznosila je […] milijuna EUR, a imovina nije prenesena. Izračunan je novčani ulog ([35]) od […] milijuna EUR, odnosno, […] % prenesenih depozita. Manjak financijskih sredstava pokrio je GFFS u skladu s člankom 63D stavkom 13. Zakona 3601/2007. GFFS je 10. travnja 2012. isplatio dvije trećine ukupnog manjka financijskih sredstava u obveznicama EFFS-a te se obvezao da će preostali iznos biti plaćen nakon konačnog utvrđivanja manjka financijskih sredstava. Grčka središnja banka utvrdila je 22. lipnja 2012. da konačni manjak financijskih sredstava banke Lesvos-Limnos iznosi 56,6 milijuna EUR. GFFS je 20. srpnja 2012. pokrio neisplaćeni dio manjka financijskih sredstava.

(66) U trenutku svoje sanacije banka Lesvos-Limnos imala je 37 zaposlenika i 3 podružnice. Banka nije preuzela podružnice banke Lesvos-Limnos, a njezini su zaposlenici otpušteni.

2.2.1.2. *Banka Cooperative Bank of Achaia („banka Achaia")*

(67) Grčka središnja banka odlučila je 23. ožujka 2012. da se depoziti te potraživanja i obveze banke Achaia prema GJFDU-u prenesu na Banku ([36]). Prema navodima Grčke središnje banke ([37]), fer vrijednost prenesenih obveza iznosila je […] milijuna EUR, a imovina nije prenesena. Izračunan je novčani ulog ([38]) od […] milijuna EUR, odnosno, […] % kapitala prenesenih depozita. Manjak financijskih sredstava pokrio je GFFS u skladu s člankom 63D stavkom 13. Zakona 3601/2007. GFFS je 10. travnja 2012. isplatio dvije trećine ukupnog manjka financijskih sredstava u obveznicama EFFS-a te se obvezao da će preostali iznos biti plaćen nakon konačnog utvrđivanja manjka financijskih sredstava. Grčka središnja banka utvrdila je 22. lipnja 2012. da konačni manjak financijskih sredstava banke Achaia iznosi 212,9 milijuna EUR. GFFS je 20. srpnja 2012. pokrio neisplaćeni dio manjka financijskih sredstava.

(68) U trenutku svoje sanacije banka Achaia imala je 103 zaposlenika i 13 podružnica. Banka nije preuzela podružnice banke Achaia, a njezini su zaposlenici otpušteni.

2.2.1.3. *Banka Cooperative Bank of Lamia („banka Lamia")*

(69) Grčka središnja banka odlučila je 23. ožujka 2012. da se depoziti te potraživanja i obveze banke Lamia prema GJFDU-u prenesu na Banku ([39]). Prema navodima Grčke središnje banke, fer vrijednost prenesenih obveza iznosila je […] milijuna EUR, a imovina nije prenesena. Izračunan je novčani ulog ([40]) od […] milijuna EUR, odnosno, […] % kapitala prenesenih depozita. Manjak financijskih sredstava pokrio je GFFS u skladu s člankom 63.D stavkom 13. Zakona 3601/2007. GFFS je 10. travnja 2012. isplatio dvije trećine ukupnog manjka financijskih sredstava u obveznicama EFFS-a te se obvezao da će preostali iznos biti plaćen nakon konačnog utvrđivanja manjka financijskih sredstava. Grčka središnja banka utvrdila je 22. lipnja 2012. da konačni manjak financijskih sredstava banke Lamia iznosi 56,3 milijuna EUR. GFFS je pokrio neisplaćeni dio manjka financijskih sredstava 20. srpnja 2012.

(70) U trenutku svoje sanacije banka Lamia imala je 47 zaposlenika i 5 podružnica. Banka nije preuzela podružnice banke Lamia, a njezini su zaposlenici otpušteni.

(*) Povjerljive informacije
([33]) Odluka 1/4/23.3.2012. Odbora za mjere sanacije Grčke središnje banke.
([34]) Odluka 1/6/23.3.2012. Odbora za mjere sanacije Grčke središnje banke.
([35]) Odluka 1/5/23.3.2012. Odbora za mjere sanacije Grčke središnje banke.
([36]) Odluka 1/1/23.3.2012. Odbora za mjere sanacije Grčke središnje banke.
([37]) Odluka 1/3/23.3.2012. Odbora Grčke središnje banke za mjere sanacije.
([38]) Odluka 1/2/23.3.2012. Odbora Grčke središnje banke za mjere sanacije.
([39]) Odluka 1/7/23.3.2012. Odbora Grčke središnje banke za mjere sanacije.
([40]) Odluka 1/8/23.3.2012. Odbora Grčke središnje banke za mjere sanacije.

(71) Iznosi manjaka financijskih sredstava triju zadružnih banaka navedeni su u tablici 6.

Tablica 6.

Konačni manjkovi financijskih sredstava tri zadružne banke

	Konačni manjak financijskih sredstava (u milijunima EUR)
Banka Lesvos-Limnos	56,6
Banka Achaia	212,9
Banka Lamia	56,3
Ukupno	325,8

Izvori: Odluke 3/1, 3/2, 3/3 od 22. lipnja 2012. Odbora Grčke središnje banke za mjere sanacije.

2.2.2. **Preuzimanje odabrane imovine i obveza banke First Business Bank**

(72) Banka FB bila je u vrijeme svoje sanacije manja banka s ukupnom bilancom od 1,4 milijarda EUR, a imala je tržišni udio u kreditima i depozitima manji od 1 %. Banka FB imala je 31. prosinca 2012. 19 podružnica diljem Grčke i 260 zaposlenika.

(73) U okviru programa potpore grčkim bankama banka FB primila je i. dokapitalizaciju u iznosu od 50 milijuna EUR od grčke države u srpnju 2009., ii. grčke državne vrijednosne papire u iznosu od 60 milijuna EUR u svibnju 2012. ([41]) i iii. državno jamstvo za izdane obveznice u nominalnom iznosu od 50 milijuna EUR u ožujku 2011.

(74) Banka FB sudjelovala je u programu UPS-a te razmijenila GDO-ove u nominalnom iznosu od 70 milijuna EUR. Kako je prikazano u tablici 2. njezin ukupni trošak povezan s UPS-om iznosio je oko 49 milijuna EUR prije oporezivanja. Kako je prikazano u tablici 3. u ispitivanju otpornosti na stres iz 2012. procijenjeno je da potrebe banke FB za kapitalom iznose 168 milijuna EUR.

Preuzimanje banke First Business Bank

(75) Grčka središnja banka 8. studenoga 2012. zatražila je od banke FB da do 30. travnja 2013. dovrši povećanje kapitala kako bi ponovno uspostavila stopu osnovnog kapitala.

(76) S obzirom na to da banka FB do 30. travnja 2013. nije uspjela prikupiti potrebni kapital, Grčka središnja banka odlučila je pokrenuti postupak oduzimanja dozvole banci FB i staviti je u postupak likvidacije.

(77) Grčka središnja banka smatrala je da je poduzimanje mjera sanacije postupkom kupovine i pripajanja, osobito financiranje relevantnog manjka financijskih sredstava i povezanog pokrivanja potreba za kapitalom u pogledu prenesene imovine, iznimno važno kako bi se održalo povjerenje deponenata u grčki bankarski sustav i tako očuvala financijska stabilnost. Grčka središnja banka procijenila je da je 31. prosinca 2012. ukupni iznos depozita klijenata u banci FB bio otprilike 1 278 milijuna EUR, od čega je GJFDU jamčio samo za 830 milijuna EUR. Prema tome, da je banka FB stavljena u postupak likvidacije bez primjene mjera sanacije, oko 448 milijuna EUR depozita ne bi bilo pokriveno.

(78) Iz razloga financijske stabilnosti Grčka središnja banka pokrenula je prodaju odabrane imovine i obveza banke FB, uključujući depozite. Međutim, preuzimanje imovine banke FB moglo je za preuzimatelja stvoriti dodatne potrebe za kapitalom pa stoga nijedna banka ne bi prihvatila preuzeti odabranu imovinu i obveze. U svojem dopisu GFFS-u od 8. svibnja 2013. Grčka središnja banka navela je da smatra da je prikladno da GFFS pokrije te potrebe za kapitalom kao dio troškova sanacije. U svojoj konačnoj obvezujućoj ponudi od 10. svibnja 2013. Banka je zatražila da potrebe za kapitalom koje nastanu uslijed prenošenja imovine banke FB pokrije GFFS. Grčka središnja banka procijenila je da te potrebe za kapitalom u trenutku sanacije iznose oko 100 milijuna EUR ([42]).

([41]) Banka FB primila je grčke državne vrijednosne papire u siječnju 2009., a dospijeće im je bilo u prosincu 2011.
([42]) Elektronička pošta Grčke središnje banke Komisiji, 11. svibnja 2013.

(79) Banka i jedna druga banka 8. svibnja 2013. predale su neobvezujuće ponude. Ponude obje banke temeljile su se na pretpostavci da će GFFS pokriti manjak financijskih sredstava i potrebe za kapitalom povezane s prenesenom imovinom. Banka je 10. svibnja 2013. predala svoju konačnu ponudu. Grčka središnja banka odlučila je imovinu i obveze banke FB prenijeti na Banku čijoj je ponudi dala prednost.

(80) Krediti klijentima (osim onih koji se trajno ne naplaćuju) i većina salda gotovine, kao i nematerijalna imovina te *goodwill*, prava vlasništva, ugovori o najmu ili kupovini nekretnina, međubankarske obveze i depoziti klijenata preneseni su na Banku.

(81) Prema prvotnim procjenama Grčke središnje banke u trenutku sanacije ([43]), vrijednost obveza prenesenih s banke FB na Banku procijenjena je na 1 402 milijuna EUR dok je vrijednost prenesene imovine procijenjena na 878 milijuna EUR, a razlika od 524 milijuna EUR bila je manjak financijskih sredstava. U skladu s člankom 63D stavkom 13. Zakona 3601/2007 manjak financijskih sredstava pokrio je GFFS koji je 28. lipnja 2013. isplatio dvije trećine procijenjenog manjka financijskih sredstava, odnosno 349,6 milijuna EUR. Nakon što je Grčka središnja banka 7. studenoga 2013. dovršila izračun manjka financijskih sredstava koji je iznosio ([44]) 457 milijuna EUR, GFFS je 13. studenoga 2013. ([45]) Banci isplatio razliku od 107,4 milijuna EUR.

2.2.3. **Preuzimanje odabrane imovine i obveza banke Probank**

(82) Banka Probank imala je 31. ožujka 2013. mrežu od 112 podružnica i 1 087 ([46]) zaposlenika.

(83) Bilanca banke Probank 30. lipnja 2013. iznosila je 3,2 milijarde EUR ([47]). Banka Probank imala je 31. ožujka 2013. tržišni udio od 1,1 % u kreditima i tržišni udio od 1,7 % u depozitima.

(84) Banka Probank sudjelovala je u programu UPS-a te razmijenila GDO-ove u nominalnom iznosu od 415 milijuna EUR. Kako je prikazano u tablici 2. njezin ukupni trošak povezan s UPS-om iznosio je oko 295 milijuna EUR prije oporezivanja. Kako je prikazano u tablici 3. u ispitivanju otpornosti na stres iz 2012. procijenjeno je da potrebe banke Probank za kapitalom iznose 282 milijuna EUR.

Preuzimanje banke Probank

(85) Grčka središnja banka 26. listopada 2012. zatražila je od banke Probank da poveća svoj kapital za 282 milijuna EUR.

(86) S obzirom na to da banka Probank nije uspjela povećati kapital, u srpnju 2013. Grčka središnja banka odlučila je pokrenuti postupak oduzimanja dozvole banci Probank i staviti je u postupak likvidacije ([48]). Točnije, vlastita sredstva banke Probank bila su negativna i procijenjena su na oko – 16 milijuna EUR na temelju podataka od 31. ožujka 2013. na konsolidiranoj osnovi. Prema tome, banka Probank nije ispunjavala minimalne kapitalne zahtjeve, a njezina vlastita sredstva bila su niža od najnižeg temeljnog kapitala za bilo koju banku, kako je propisano u članku 5. stavku 4. točki (a) Zakona 3601/2007.

(87) Grčka središnja banka smatrala je da su mjere za sanaciju iznimno važne kako bi se održalo povjerenje deponenata u grčki bankarski sustav i tako očuvala financijska stabilnost. Grčka središnja banka procijenila je da je 31. ožujka 2013. ukupni iznos depozita klijenata u banci Probank bio otprilike 3 123 milijuna EUR, od čega je GJFDU jamčio za samo 1 998 milijuna EUR. Prema tome, da je banka Probank stavljena u postupak likvidacije bez primjene mjera sanacije, oko 1 125 milijuna EUR depozita ne bi bilo pokriveno.

(88) Iz razloga financijske stabilnosti Grčka središnja banka pokrenula je prodaju odabrane imovine i obveza banke Probank, uključujući depozite. Međutim, preuzimanje imovine banke Probank moglo je za preuzimatelja stvoriti dodatne potrebe za kapitalom pa stoga nijedna banka ne bi prihvatila preuzeti odabranu imovinu i obveze. Stoga je u svojoj konačnoj obvezujućoj ponudi od 25. srpnja 2013. Banka zatražila da potrebe za kapitalom koje nastanu uslijed preuzimanja imovine prenesene s banke Probank pokrije GFFS. Prilikom ocjenjivanja primljenih ponuda GFFS je uzeo u obzir zatraženo preuzimanje obveze pokrivanja potreba za kapitalom. Procijenjeno je da te potrebe za kapitalom iznose [180 do 280] milijuna EUR ([49]).

([43]) Odluka 10/2/10.5.2013. Odbora za mjere sanacije Grčke središnje banke.
([44]) Odluka 13/1/7.11.2013. Odbora za mjere sanacije Grčke središnje banke.
([45]) Izvješće o aktivnostima Grčkog fonda za financijsku stabilnost za razdoblje od srpnja do prosinca 2013., dostupno na internetu na: http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jul_2013_Dec_2013_en.pdf.
([46]) Ponuda Banke od 25. srpnja 2013. temeljila se na podacima od 31. ožujka 2013. koje je dostavila Grčka središnja Banka.
([47]) Podaci koje je Grčka središnja banka dostavila 2. travnja 2014.
([48]) Odluka 85/1/26.7.2013. Odbora za kredite i osiguranje Grčke središnje banke.
([49]) GFFS, *Probank – Pregled dostavljenih ponuda*, 25. srpnja 2013.

(89) Dana 24. srpnja 2013. još jedna velika grčka banka podnijela je nacrt ponude, a 25. srpnja 2013. Banka je podnijela svoju ponudu. Ponude obje banke temeljile su se na pretpostavci da će GFFS pokriti manjak financijskih sredstava i potrebe za kapitalom povezane s prenesenom imovinom. Grčka središnja banka odlučila je imovinu i obveze banke Probank prenijeti na Banku čijoj je ponudi dana prednost.

(90) Krediti klijentima (osim onih koji se trajno ne naplaćuju) i većina salda gotovine, kao i nematerijalna imovina te *goodwill*, prava vlasništva, ugovori o najmu ili kupovini nekretnina, međubankarske obveze i depoziti klijenata preneseni su na Banku.

(91) Prema prvotnim procjenama Grčke središnje banke u trenutku sanacije ([50]), vrijednost obveza prenesenih s banke Probank na Banku procijenjena je na 3 198,9 milijuna EUR dok je vrijednost prenesene imovine procijenjena na 2 961,4 milijuna EUR, a razlika od 237,6 milijuna EUR bila je manjak financijskih sredstava. U skladu s člankom 63D stavkom 13. Zakona 3601/2007 manjak financijskih sredstava pokrio je GFFS koji je 9. kolovoza 2013. isplatio dvije trećine procijenjenog manjka financijskih sredstava u novcu, odnosno 158,4 milijuna EUR. Manjak financijskih sredstava čiji je izračun Grčka središnja banka dovršila 30. prosinca 2013. iznosio je 562,7 EUR ([51]). GFFS je 31. prosinca 2013. Banci isplatio razliku od 404,4 milijuna EUR u gotovini ([52]).

2.3. MJERE POTPORE

2.3.1. **Mjere potpore odobrene Banci u okviru programa potpore grčkim bankama (mjere L1 i A)**

(92) Banka je u okviru programa potpore grčkim bankama, mjera dokapitalizacije, mjera osiguranja jamstva i mjera zaduživanja izdavanjem državnih obveznica primila više oblika potpore.

2.3.1.1. *Državna potpora za likvidnost odobrena u okviru mjere osiguranja jamstva i mjere zaduživanja izdavanjem državnih obveznica (mjera L1)*

(93) Banka je ostvarila te i dalje ostvaruje korist od potpore u okviru mjere osiguranja jamstva i mjere zaduživanja izdavanjem državnih obveznica. Ta će se potpora u ovoj Odluci navoditi kao „mjera L1". Jamstva odobrena Banci 30. studenoga 2013. ([53]), iznosila su oko 14,8 milijardi EUR. Na taj dan nepodmireni zajmovi u državnim obveznicama Banci iznosili su 847 milijuna EUR. Banka je od 15. travnja 2011. primila zajmove u državnim obveznicama u iznosu od 787 milijuna EUR i državna jamstva u iznosu od 12,9 milijardi EUR.

(94) U okviru plana restrukturiranja Banke koji su grčka nadležna tijela dostavila Komisiji 25. lipnja 2014. grčka nadležna tijela obavijestila su o svojoj namjeri da nastave odobravati jamstva i izdavati zajmove u državnim obveznicama u okviru programa potpore grčkim bankama tijekom razdoblja restrukturiranja.

2.3.1.2. *Državna dokapitalizacija odobrena u okviru mjere dokapitalizacije (mjera A)*

(95) Banka je u svibnju 2009. u okviru mjere dokapitalizacije od Grčke primila dokapitalizaciju u iznosu od 350 milijuna EUR, a u prosincu 2011. dokapitalizaciju od 1 000 milijuna EUR, što je ukupno 1 350 milijuna EUR (mjera A). Ta je dokapitalizacija iznosila oko 2 % rizikom ponderirane imovine kojom je Banka raspolagala u to vrijeme.

(96) Dokapitalizacija je bila izvedena u obliku povlaštenih dionica koje je upisala Grčka, s kuponom od 10 % i dospijećem od pet godina. Trajanje povlaštenih dionica produženo je i njihova naknada povećana u 2010. Od tada, ako se povlaštene dionice ne otkupe u roku od pet godina od njihova izdavanja i ako se na glavnoj skupštini dioničara ne donese odluka o otkupu tih dionica, grčki ministar financija povećat će kupon za 2 % godišnje na kumulativnoj osnovi (tj. kupon od 12 % za šestu godinu, 14 % za sedmu godinu itd.).

([50]) Odluka 12/2/26.7.2013. Odbora za mjere sanacije Grčke središnje banke.

([51]) Razlika je uglavnom proistekla iz činjenice da je stvarni iznos prenesenih bruto kredita bio manji od inicijalne procjene za iznos od 197 milijuna EUR, činjenice da su rezerviranja za kredite tqakođer povećana za 141 milijun EUR, smanjenja procjene portfelja vlasničkog kapitala i obveznica te smanjenja procjene obveza i uglavnom depozita.

([52]) Izvješće o aktivnostima Grčkog fonda za financijsku stabilnost za razdoblje od srpnja do prosinca 2013., dostupno na internetu na: http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jul_2013_Dec_2013_en.pdf.

([53]) U skladu s izvješćem o korištenju mjere osiguranja jamstva i izdavanja zajmova u obveznicama koje je Grčka dostavila 13. prosinca 2013.

2.3.2. **Likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država (mjera L2)**

(97) Likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama iznimna je mjera kojom se solventnim financijskim institucijama koje su suočene s privremenim problemima u pogledu likvidnosti omogućava primanje financijskih sredstava iz Eurosustava, pri čemu ta operacija nije dio jedinstvene monetarne politike. Kamatna stopa koju te financijske institucije plaćaju za tu likvidnosnu pomoć iznosi […] baznih bodova više od kamate koju plaćaju Europskoj središnjoj banci za redovito refinanciranje.

(98) Grčka središnja banka nadležna je za program likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama, što znači da sve troškove i rizike koji proizlaze iz pružanja te pomoći snosi Grčka središnja banka ([54]). Grčka je Grčkoj središnjoj banci odobrila državno jamstvo koje se primjenjuje na ukupni iznos likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama koji je odobrila Grčka središnja banka. Donošenjem članka 50. stavka 7. Zakona 3943/2011, kojim je izmijenjen članak 65. stavak 1. Zakona 2362/1995 ministru financija omogućeno je odobravanje jamstava u ime države Grčkoj središnjoj banci kako bi se zaštitila potraživanja Grčke središnje banke prema kreditnim institucijama. Banke koje ostvaruju korist od likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama moraju plaćati državi naknadu za jamstvo u vrijednosti […] baznih bodova.

(99) Banka je 31. siječnja 2012. ostvarila korist od 8,6 milijardi EUR likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država ([55]), dok je 31. prosinca 2012. Banka ostvarila korist od 30,9 milijardi EUR likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država ([56]).

2.3.3. **Mjere potpore odobrene Banci preko GFFS-a (mjere B1, B2 i B3)**

(100) Banka je od 2012. ostvarila korist od niza mjera potpore u obliku kapitala koje je dodijelio GFFS. U tablici 7. prikazan je pregled tih mjera potpore.

Tablica 7.

Mjere potpore u obliku kapitala odobrene Banci preko GFFS-a

	Prva dokapitalizacija za premošćivanje – svibanj 2012. (u milijunima EUR)	Druga dokapitalizacija za premošćivanje – prosinac 2012. (u milijunima EUR)	Dokapitalizacija iz proljeća 2013. – svibanj 2013. (u milijunima EUR)
Mjera	B1	B2	B3
Iznos davanja (u milijunima EUR)	7 430	2 326	8 677

2.3.3.1. *Prva dokapitalizacija za premošćivanje (mjera B1)*

(101) U uvodnim izjavama 14. do 33. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG naveden je detaljan opis prve dokapitalizacije za premošćivanje iz svibnja ([57]) 2012. (mjera B1). Pozadina i glavna obilježja te mjere objašnjeni su u ovom odjeljku.

(102) GFFS je 20. travnja 2012. Banci dostavio dopis u kojem se obvezao na sudjelovanje u planiranom povećanju temeljnog kapitala Banke iznosom u visini do 6,9 milijardi EUR.

(103) U okviru mjere B1 GFFS je 28. svibnja 2012. Banci prenio obveznice EFFS-a u iznosu od 7,4 milijardi EUR u skladu s odredbama o dokapitalizacijama za premošćivanje iz Zakona 3864/2010 o uspostavi GFFS-a („Zakon o GFFS-u"). Komisija je u uvodnoj izjavi 50. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG već utvrdila da je „*Dokapitalizacija za premošćivanje zaključena 28. svibnja 2012. provedba obveze preuzete u pismu o preuzimanju obveze te stoga predstavlja nastavak iste potpore*". Grčka središnja banka izračunala je i iznose iz pisma o preuzimanju obveze i iznose iz prve dokapitalizacije za premošćivanje kako bi osigurala da je Banka ostvarila ukupnu stopu kapitala od 8 % na dan 31. prosinca 2011., datum retroaktivnog knjiženja dokapitalizacije za premošćivanje u poslovne

([54]) U skladu s dopisom Grčke središnje banke od 7. studenoga 2011., „Jamstva se primjenjuju na ukupni iznos likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama".
([55]) Podatak dostavljen u obavijesti od 25. lipnja 2014.
([56]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., Prilog I., str. 24.
([57]) Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 101. i 102. obveza je preuzeta u travnju 2012., a dokapitalizacija je stvarno provedena u svibnju 2012.

knjige Banke. Kako je vidljivo iz tablice 3., mjerom B1 obuhvaćen je tek ograničen dio ukupnih potreba za kapitalom utvrđenih u ispitivanju otpornosti na stres iz 2012. Banka je trebala prikupiti kapital u okviru budućeg povećanja kapitala, a dokapitalizacija za premošćivanje bila je namijenjena samo za očuvanje prihvatljivosti Banke za financiranje koje osigurava ESB do provedbe tog povećanja kapitala.

(104) Za razdoblje od datuma prve dokapitalizacije za premošćivanje do datuma konverzije prve dokapitalizacije za premošćivanje u redovne dionice i druge konvertibilne financijske instrumente, u sporazumu između Banke i GFFS-a prije upisa propisano je da Banka mora platiti GFFS-u godišnju naknadu u iznosu 1 % nominalne vrijednosti obveznica EFFS-a i da se sve isplate kupona i kamata obračunanih na obveznice EFFS-a za to razdoblje smatraju dodatnim unosom kapitala od strane GFFS-a u Banku ([58]).

2.3.3.2. *Druga dokapitalizacija za premošćivanje (mjera B2)*

(105) Banka je u jesen 2012. uknjižila dodatne gubitke. Njezin se kapital stoga ponovno smanjio na razinu ispod minimalnih kapitalnih zahtjeva za prihvatljivost za financiranje koje osigurava ESB.

(106) Kao posljedica toga postala je potrebna druga dokapitalizacija za premošćivanje. GFFS je 21. prosinca 2012. proveo drugu dokapitalizaciju za premošćivanje u iznosu od 2 326 milijuna EUR (mjera B2), koji je ponovno isplaćen prijenosom obveznica EFFS-a Banci.

(107) Ukupni iznos te dvije dokapitalizacije za premošćivanje (mjere B1 i B2) značio je da je ukupne potrebe za kapitalom utvrđene u ispitivanju otpornosti na stres iz 2012. (9,76 milijardi EUR ([59])) GFFS već isplatio 21. prosinca 2012.

2.3.3.3. *Sudjelovanje GFFS-a u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. (mjera B3)*

(108) Upravni odbor Banke objavio je 22. svibnja 2013. izdavanje 2 274,1 milijun novih dionica nominalne vrijednosti od 0,30 EUR po cijeni od 4,29 EUR po dionici ([60]).

(109) Banka je 21. lipnja 2013. objavila ([61]) isplatu u cijelosti ukupnog povećanja kapitala u dionicama za ukupni iznos od 9 756 milijuna EUR, uključujući iznose premija. Ukupno sudjelovanje privatnih ulagača u povećanju temeljnog kapitala Banke iznosilo je 1 079 milijuna EUR ([62]). Stoga je sudjelovanje GFFS-a u povećanju temeljnog kapitala banke iznosilo 8 677 milijuna EUR (mjera B3).

(110) Taj je iznos jednak zbroju mjera B1 i B2 nakon oduzimanja iznosa privatnog sudjelovanja. Povećanjem temeljnog kapitala Banke, prva i druga dokapitalizacija za premošćivanje (mjere B1 i B2) dijelom su pretvorene u trajnu dokapitalizaciju.

(111) Cijena novih dionica utvrđena je na 50 % prosječne cijene dionica na burzi tijekom 50 dana trgovanja prije određivanja cijene, ponderirane s obzirom na obujam. Kao rezultat spajanja dionica (*reverse stock split*) i smanjenja temeljnog kapitala Banke, što je dogovoreno na izvanrednoj glavnoj skupštini dioničara 29. travnja 2012. ([63]), cijena novih dionica određena je na 4,29 EUR po dionici.

(112) Odmah nakon dokapitalizacije iz proljeća 2013. GFFS je postao glavni dioničar Banke s udjelom od 84,39 % ([64]). GFFS je izdao varante u iznosu od 245 779,6 milijuna i privatnim ulagačima dodijelio jedan varant za svaku upisanu dionicu, bez naknade ([65]). Svaki varant uključuje pravo na kupovinu 8,23 dionica od GFFS-a u

([58]) U sporazumu prije upisa navedeno je sljedeće: „Efektivni rizik koji treba platiti Banci uključuje obveznice EFFS-a i sve isplate kupona i kamata obračunanih na obveznice EFFS-a za razdoblje od izdavanja obveznica do konverzije predujma u temeljni kapital i druge konvertibilne financijske instrumente kako je ovime propisano".
([59]) Vidjeti tablicu 3.
([60]) http://www.nbg.gr/wps/wcm/connect/71b1f08a-2c84-4cfe-a368-f985c93d2da9/20130523_Announcement_Cut+Off+Date+and+Subscription+Period_final+clean+…%283%29_EN.pdf?MOD=AJPERES.
([61]) http://www.nbg.gr/wps/portal/en/the-group/Press-Office/Press-Releases/content/Press-Releases/anakoinosi-21-6-2013.
([62]) http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf.
([63]) http://www.nbg.gr/wps/portal/en/the-group/Press-Office/Press-Releases/content/Press-Releases/reverse-split.
([64]) http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf.
([65]) http://www.nbg.gr/wps/wcm/connect/af79cd67-5fd6-4811-bd70-2b493cf5c205/Announcement+Commencement+of+Trading_EN.pdf?MOD=AJPERES.

određenim intervalima i po izvršnim cijenama. Prvi datum kupovine bio je 26. prosinca 2013., a potom se varanti mogu iskoristiti svakih šest mjeseci do 26. prosinca 2017. Cijena pri korištenju varanta jednaka je cijeni upisa od 4,29 EUR uvećano za godišnju kamatnu stopu (4 % za prvu godinu, 5 % za drugu godinu, 6 % za treću godinu, 7 % za četvrtu godinu i potom 8 % na godišnjoj razini za posljednjih šest mjeseci) ([66]).

(113) Zakon o GFFS-u kako je izmijenjen 2014. predviđa da se u slučaju izdavanja prava prilagođavati mogu samo izvršne cijene varanata. Osim toga, prilagodba se obavlja na temelju činjeničnog stanja i samo do iznosa prihoda realiziranog od prodaje prava prvokupa GFFS-a. U slučaju povećanja temeljnog kapitala bez prava prvokupa prilagodbe nisu predviđene.

2.3.4. **Mjere potpore za preuzeta poduzeća**

2.3.4.1. *Državna potpora trima zadružnim bankama*

(114) Kao što je već navedeno u odjeljku 2.2.1., manjkove financijskih sredstava banke Lesvos-Limnos u iznosu od 56,6 milijuna EUR, banke Achaia u iznosu od 212,9 milijuna EUR i banke Lamia u iznosu od 56,3 milijuna EUR pokrio je GFFS. Prema tome, ukupni iznos manjkova financijskih sredstava bio je 325,8 milijuna EUR.

2.3.4.2. *Mjere potpore za banku FB*

(115) Od 2009. banka FB imala je koristi od nekoliko mjera potpore. U tablici 8. prikazan je pregled tih mjera potpore.

Tablica 8.

Pregled mjera potpore banci FB

Korisnik potpore	Mjera	Opis	Subjekt koji je dodijelio potporu	Datum	Iznos državne potpore (u milijunima EUR)
Djelatnosti banke FB	FB1	Povlaštene dionice dodijeljene u okviru programa potpore grčkim bankama	Država	Srpanj 2009.	50
	FB2	Zajam u obliku grčkih državnih obveznica u okviru programa potpore grčkim bankama	Država	Od siječnja 2009.	60
	FB3	Državno jamstvo za obveznice izdane u okviru programa potpore grčkim bankama	Država	Ožujak 2011.	50
	FB4	Financiranje manjka financijskih sredstava za imovinu prenesenu s banke FB na Banku	GFFS	10.5.2013. (Datum sanacije)	456,97
	FB5	Preuzeta obveza da se pokriju potrebe za kapitalom povezane s imovinom koja je s banke FB prenesena na Banku	GFFS	10.5.2013. (Datum sanacije)	100
		Ukupni iznos FB4 i FB5			556,97

2.3.4.2.1. Državna dokapitalizacija koju je primila banka FB (mjera FB1)

(116) Grčka je u srpnju 2009. dokapitalizirala banku FB s 50 milijuna EUR, što je iznosilo oko 3 % njezine rizikom ponderirane imovine u to vrijeme. Ta je dokapitalizacija izvršena u okviru mjere dokapitalizacije koja je dio programa potpore grčkim bankama. Dokapitalizacija je bila u obliku povlaštenih dionica.

([66]) Primjerice, cijena pri korištenju jamstva 26. prosinca 2013. iznosila je 4,3758 EUR, 26. lipnja 2014. bit će 4,4616 EUR, 26. prosinca 2014. bit će 4,5689 EUR, 26. lipnja 2015. bit će 4,6761 EUR itd.

2.3.4.2.2. Državna potpora za likvidnost koju je primila banka FB (mjere FB2 i FB3)

(117) Banka FB ostvarila je korist i od potpore za likvidnost u okviru mjera osiguranja jamstva i zaduživanja izdavanjem državnih obveznica koje su dio programa potpore grčkim bankama. U siječnju 2009. banka FB primila je grčke državne vrijednosne papire u iznosu od 60 milijuna EUR koji su dospjeli u prosincu 2011. (mjera FB2). U svibnju 2012. primila je grčke državne vrijednosne papire u iznosu od 60 milijuna EUR koji su trebali dospjeti u travnju 2015., ali su otkazani 23. svibnja 2013. (mjera FB3) ([67]). U ožujku 2011. banka FB primila je i državno jamstvo za izdane obveznice nominalne vrijednosti od 50 milijuna EUR.

2.3.4.2.3. Mjere povezane sa sanacijom banke FB (mjere FB4 i FB5)

i. Pokrivanje manjka financijskih sredstava za imovinu prenesenu s banke FB na Banku u iznosu od 456,97 milijuna EUR (mjera FB4)

(118) GFFS je pokrio manjak financijskih sredstava ([68]) za imovinu prenesenu s banke FB na Banku. U skladu s odlukom Grčke središnje banke od 10. svibnja i 7. studenoga 2013. GFFS je platio ukupni iznos od 456,97 milijuna EUR u dvije rate, 26. srpnja i 13. studenoga 2013. ([69]).

ii. Preuzeta obveza GFFS-a da pokrije potrebe za kapitalom povezane s prenesenom imovinom (mjera FB5)

(119) U okviru postupka sanacije banke FB, GFFS je preuzeo obvezu da će pokriti potrebe za kapitalom koje nastanu uslijed preuzimanja imovine prenesene s banke FB. Prema tome od GFFS će se tražiti da uloži iznos kapitala jednak 9 % rizikom ponderirane imovine prenesene na Banku. U trenutku sanacije banke FB procijenjeno je da potrebe za kapitalom povezane s prenesenom imovinom iznose oko 100 milijuna EUR.

(120) Kao što je već navedeno u uvodnoj izjavi (30)., GFFS u Banku neće ulagati dodatni kapital s obzirom na to da se Banka u svojem planu restrukturiranja odriče prava da od GFFS-a zatraži da pokrije potencijalne potrebe za kapitalom povezane s prenesenom imovinom.

2.3.4.3. *Mjere potpore za banku Probank*

(121) Banka Probank nije ostvarila koristi od nijedne mjere potpore u okviru programa potpore grčkim bankama. U tablici 9. dan je pregled drugih mjera potpore koje su dodijeljene banci Probank.

Tablica 9.

Pregled mjera potpore za banku Probank

Korisnik potpore	Mjera	Opis	Subjekt koji je dodijelio potporu	Datum	Iznos državne potpore (milijuna EUR)
Djelatnosti banke Probank	PB1	Financiranje manjka financijskih sredstava za imovinu prenesenu s banke Probank na Banku	GFFS	26.7.2013. (Datum sanacije)	562,73
	PB2	Preuzeta obveza da se pokriju potrebe za kapitalom povezane s imovinom koja je s banke Probank prenesena na Banku	GFFS	26.7.2013. (Datum sanacije)	[180 do 280]
		Ukupni iznos PB1 i PB2			[742,73 do 842,73]

([67]) Iznos od 60 milijuna EUR grčkih državnih vrijednosnih papira raspodijeljen je i dodijeljen Banci u rujnu 2013. nakon odluke 73/1/10/05.2013. Odbora za kredite i osiguranja Grčke središnje banke i odluke 10/1/10.5.2003. Odbora za mjere sanacije Grčke središnje banke.

([68]) Stoga naziv „manjak financijskih sredstava" može navesti na pogrešan zaključak s obzirom na to da opisuje mjeru potpore u obliku kapitala, a ne likvidnosnu potporu.

([69]) Izvješće GFFS-a o aktivnostima Grčkog fonda za financijsku stabilnost za razdoblje od srpnja do prosinca 2013., ožujak 2014., str. 4., dostupno na internetu na: http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jul_2013_Dec_2013_en.pdf.

2.3.4.3.1. Pokrivanje manjka financijskih sredstava za imovinu prenesenu s banke Probank na Banku u iznosu od 562,73 milijuna EUR (mjera PB1)

(122) Manjak financijskih sredstava za imovinu prenesenu s banke Probank na Banku financirao je GFFS. U skladu s odlukama Grčke središnje banke od 26. srpnja i 30. prosinca 2013. GFFS je platio ukupni iznos od 562,73 milijuna EUR u dvije rate, 9. kolovoza i 31. prosinca 2013.

2.3.4.3.2. Preuzeta obveza GFFS-a da pokrije potrebe za kapitalom povezane s prenesenom imovinom (mjera PB2)

(123) U okviru postupka sanacije banke Probank, GFFS je preuzeo obvezu da će pokriti potrebe za kapitalom kupca koje nastanu uslijed preuzimanja imovine banke Probank. Prema tome od GFFS će se tražiti da uloži iznos kapitala jednak 9 % rizikom ponderirane imovine prenesene u Banku. U trenutku sanacije banke Probank procijenjeno je da potrebe za kapitalom povezane s prenesenom imovinom iznose oko [180 do 280] milijuna EUR.

(124) Kao što je već navedeno u uvodnoj izjavi (41)., GFFS u Banku neće ulagati dodatni kapital s obzirom na to da se Banka u svojem planu restrukturiranja odriče prava da od GFFS-a zatraži da pokrije potencijalne potrebe za kapitalom povezane s prenesenom imovinom.

2.4. PLAN RESTRUKTURIRANJA

(125) Grčka je 25. lipnja 2014. dostavila plan restrukturiranja Banke u kojem je objašnjeno na koji način Banka, kao kombinirani subjekt nastao preuzimanjem banke FB, banke Probank i tri zadružne banke, namjerava ponovno uspostaviti svoju dugoročnu održivost.

2.4.1. **Domaće poslovanje**

(126) U okviru plana restrukturiranja Banka će se usredotočiti na svoje osnovne bankarske djelatnosti u Grčkoj i u Turskoj.

(127) U pogledu Grčke, glavni je prioritet Banke ponovno uspostaviti profitabilno i održivo bankarsko poslovanje u Grčkoj do kraja razdoblja restrukturiranja, odnosno 31. prosinca 2018. U tu svrhu plan za restrukturiranje uključuje niz mjera kojima se namjeravaju poboljšati operativna učinkovitost i neto kamatna marža Banke te mjere kojima se poboljšavaju njezina kapitalna pozicija i struktura bilance.

(128) U pogledu operativne učinkovitosti Banka je već započela s opsežnim programom racionalizacije. Od 31. prosinca 2009. do 30. prosinca 2012. Banka je smanjila svoju fizičku prisutnost u Grčkoj. Smanjila je broj podružnica s 575 podružnica 2009. ([70]) na 511 podružnica 2012. ([71]) te je smanjila i broj zaposlenika u svojem bankarskom poslovanju u Grčkoj (s 12 534 zaposlenika u prosincu 2009. ([72]) na 11 230 zaposlenika u prosincu 2012. ([73])).

(129) Od prosinca 2012. do kraja 2017. Banka planira dodatno smanjiti broj zaposlenika u Grčkoj (s 13 675 na […]) ([74]) unatoč utjecaju preuzimanja banke FB koja je imala 260 zaposlenika i banke Probank koja je imala 1087 zaposlenika ([75]). Razlika između broja zaposlenika u bankarskom poslovanju u Grčkoj 31. prosinca 2012. (11 230) i ukupnog broja zaposlenika u Grčkoj krajem 2012. (13 675) rezultat je broja zaposlenih u nebankarskim djelatnostima poput osiguranja (Ethniki Hellenic General Insurance S.A.), turizma (Astir Palace Vouliagmenis S.A.) ili sektora nekretnina (NBG Pangaea Reic).

(130) Od prosinca 2012. do kraja 2017. Banka će raditi na racionalizaciji svoje domaće mreže. Broj podružnica povećat će se za […] s 511 na […]. Podsjeća se da je 2013. Banka preuzela mreže banke FB s 19 podružnica i mrežu banke Probank sa 112 podružnica.

([70]) Godišnje izvješće za 2010. https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/73301T05_CNB.pdf
([71]) Godišnje izvješće za 2012., https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/NBG%20Form%2020-F.PDF.
([72]) Godišnje izvješće za 2010. https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/73301T05_CNB.pdf
([73]) Godišnje izvješće ua 2012., https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/NBG%20Form%2020-F.PDF.
([74]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 30. (brojke se odnose na domaće poslovanje, uključujući primjerice društva kćeri koje posluju u sektoru osiguranja, nekretnina i turizma).
([75]) Vidjeti uvodne izjave (72). i (82).

(131) Veća učinkovitost u pogledu podružnica i osoblja pomoći će da se smanji ukupni trošak poslovanja Banke u Grčkoj za […] % s 1 301 milijun EUR na osnovi pro forma u 2012. na […] milijuna EUR u 2017. ([76]). Posljedično, očekivani omjer troškova i prihoda bankarskog poslovanja Banke u Grčkoj trebao bi pasti na manje od […] % na kraju razdoblja restrukturiranja.

(132) U planu restrukturiranja opisano je i na koji će način Banka smanjiti svoje troškove financiranja, što je presudno za ponovnu uspostavu održivosti. Banka očekuje da će moći plaćati niže kamatne stope na svoje depozite na temelju stabilnijeg okruženja i posebno na temelju predviđene stabilizacije i oporavka grčkog gospodarstva, za koje se očekuje da će ponovno rasti od 2014. nadalje. Očekuje se da će se u Grčkoj smanjiti marže na depozite (prosjek oročenih depozita, depozita po viđenju i stopa štednje). Slično tome, ovisnost Banke o likvidnosnoj pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država i širem financiranju iz Eurosustava smanjit će se tijekom razdoblja restrukturiranja.

(133) Planom restrukturiranja predviđeno je da će Banka osnažiti i svoju bilancu. Dodatno će se smanjiti i njezin neto omjer kredita i depozita u Grčkoj, dok će se adekvatnost kapitala poboljšati (sa stope osnovnog kapitala od 8,4 % na razini grupe 31. prosinca 2013.).

(134) Još jedan prioritet Banke je upravljanje lošim kreditima. Banka će poboljšati svoje kreditne postupke u pogledu davanja novih kredita (bolje pokrivanje kolaterala i smanjena ograničenja) i upravljanja lošim kreditima. Stopa loših kredita će […], s očekivanom stopom od […] % na kraju razdoblja restrukturiranja ([77]). Trošak rizika (gubici zbog smanjenja vrijednosti povezane s kreditima) smanjit će se s 2 milijarde EUR 2012. na […] milijarde EUR 2018 ([78]).

(135) Povećanje operativne učinkovitosti, povećanje neto kamatne marže i smanjenje troška rizika omogućit će Banci da poveća svoju profitabilnost. Banka očekuje da će njezina dobit u Grčkoj iznositi […] milijuna EUR 2014. i […] milijuna EUR 2018. Povrat na kapital dosegnut će […] % 2017. za poslovanje Banke u Grčkoj ([79]), što je dovoljno s obzirom na profil rizika Banke na taj datum ([80]).

2.4.2. **Međunarodno bankarsko poslovanje (osim Turske)**

(136) Banka je već počela razduživati i restrukturirati svoju međunarodnu mrežu. Od 2009. broj podružnica u jugoistočnoj Europi smanjen je za 170 ([81]).

(137) Banka će nastaviti razduživati i restrukturirati svoju međunarodnu mrežu. Banka će osobito prodati svoja društva kćeri u […] i prodati svoje podružnice u […]. Te prodaje predstavljaju […] % imovine Banke izvan Grčke i Turske, odnosno […] milijuna EUR od 12,101 milijuna EUR krajem 2012.

(138) Podružnice u […] i […] kao i društvo kći u […] bit će […].

(139) Kao rezultat tih prodaja, neto financiranje Banke podružnica i društava kćeri bit će ukinuto do kraja razdoblja restrukturiranja.

2.4.3. **Turska**

(140) Banka namjerava smanjiti svoje vlasništvo u banci Finansbank na 60 %[…].

(141) […] će banci Finansbank osigurati […] te povećati obvezu Banke da banci Finansbank osigura […]tijekom razdoblja restrukturiranja.

(142) Banka planira znatan rast banke Finansbank značajno raste tijekom razdoblja restrukturiranja. Provest će i plan kontrole troškova. Banka Finansbank 2014. namjerava […] i […]. U narednim godinama […], što će dovesti do smanjenja omjera troškova i prihoda s […] na […] na kraju razdoblja restrukturiranja ([82]).

([76]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 30.
([77]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., Prilog I., str. 11.
([78]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., Prilog I., str. 9.
([79]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., Prilog I., str. 11.
([80]) Povrat na rizikom ponderiranu imovinu na koji visoka adekvatnost kapitala Banke nije nepovoljno utjecala dosegnut će […] % na kraju razdoblja restrukturiranja.
([81]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 13.
([82]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 34.

(143) Planom restrukturiranja predviđa se pomno praćenje rizika koje poduzima banka Finansbank. Očekuje se da će umanjenja vrijednosti iznositi manje od […] % kredita klijenata od 2014. do 2018., uz očekivani povrat na imovinu od […] % 2018. Povrat na kapital banke Finansbank ostat će na visokoj razini tijekom čitavog razdoblja.

(144) Banka je 2012. prodala svoja poduzeća za osiguranje u Turskoj (životno i neživotno osiguranje) uz kapitalni dobitak od […] milijuna EUR ([83]).

2.4.4. **Nebankarske aktivnosti: prodaja […] aktivnosti povezanih s nekretninama**

(145) Banka je smanjila svoje vlasništvo u svojem društvu kćeri za poslovanje u sektoru nekretnina Pangea ispod 35 % uz pozitivan učinak na stopu osnovnog kapitala Banke ([84]). Banka planira prodati i […] do […] i svoje društvo kćer za poslovanje s privatnim kapitalom do […].

2.4.5. **Prikupljanje privatnog kapitala i doprinos postojećih dioničara i podređenih vjerovnika**

(146) Banka je uspješno prikupila znatan iznos kapitala na tržištu i time smanjila potrebu za državnom potporom.

(147) Najprije, Banka je 2009. prikupila privatni kapital izdavanjem prava u iznosu od 1 247 milijuna EUR. Banka je 2010. ponovno prikupila 1 815 milijuna EUR ([85]) privatnog kapitala s tržišta. Kao što je navedeno u uvodnoj izjavi (109)., Banka je uspjela prikupiti 1 079 milijuna EUR kapitala od privatnih ulagača i dokapitalizacijom iz proljeća 2013. Udjeli dioničara koji uključuju one koji su sudjelovali u povećanju kapitala 2009. i 2010. u velikoj su mjeri razvodnjeni dokapitalizacijom iz proljeća 2013.: GFFS je primio 84,4 % dionica Banke, a novi ulagači primili su 10,5 % dionica, ostavljajući tako prethodnim dioničarima samo 5,1 % dionica. Dividenda redovnim dioničarima ili američkim imateljima povlaštenih dionica nije plaćena od 2009. ([86]).

(148) Banka je u svibnju 2014. prikupila 2,5 milijardi EUR kapitala na tržištu. Banka namjerava […].

(149) U pogledu doprinosa imatelja hibridnog i podređenog duga, Banka je 3. siječnja 2012. ponudila otkup povlaštenih vrijednosnih papira po cijenama koje su se kretale od 45 % do 70 % nominalne vrijednosti tih vrijednosnih papira. Tom je prilikom Banka otkupila i pokrivene obveznice. Za sve te otkupe otkupna cijena određena je na temelju tržišne vrijednosti instrumenata i sadržavala je premiju ne veću od deset postotnih bodova koja je dodana kao poticaj ulagačima da sudjeluju u otkupu. Ponuda je prihvaćena za 44 % vrijednosnih papira, a ukupno povećanje kapitala iznosilo je oko 302 milijuna EUR ([87]).

(150) Kasnije tijekom 2012. i 2013. Banka je pokrenula dodatna upravljanja pasivom na vrijednosne papire izdane ulagačima, uključujući pokrivene obveznice, hibridne instrumente, instrumente dopunskog kapitala i povlaštene dionice izdane u Sjedinjenim Američkim Državama. Tim je otkupima prikupljen dodatni kapital od […] milijuna EUR. Ukupno gledano, Banka je navela da ukupni iznos kapitala prikupljenog tijekom upravljanja pasivom proteklih nekoliko godina iznosi otprilike […] milijuna EUR ([88]). Uslijed tih otkupa, neplaćeni iznos podređenog i hibridnog duga 31. prosinca 2013. smanjen je na 293 milijuna EUR.

2.5. PREUZETE OBVEZE GRČKIH NADLEŽNIH TIJELA

(151) Grčka se 25. lipnja 2014. obvezala da će Banka i njezina povezana društva provesti plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014. te je preuzela dodatne obveze u pogledu provedbe plana restrukturiranja („preuzete obveze"). U ovom se odjeljku navodi sažetak preuzetih obveza iz Priloga.

(152) Grčka se najprije obvezala da će Banka restrukturirati svoje komercijalne djelatnosti u Grčkoj ograničavanjem najvećeg broja podružnica i zaposlenika te najvišeg iznosa ukupnih troškova s kojima će se uskladiti do 31. prosinca 2017. ([89])

([83]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 12.
([84]) Porast stope osnovnog kapitala procijenjen je na 35 baznih bodova 2013. u skladu s podacima koje su grčka nadležna tijela dostavila 21. studenoga 2013.
([85]) Financijski izvještaj iz 2010., str. 44.
([86]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 12.
([87]) http://www.barchart.com/plmodules/?module=secFilings&filingid=8338505&type=HTML&popup=1&override=1&symbol=NBG.
([88]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 11.
([89]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju II.

(153) Grčka se obvezala i da će Banka smanjiti trošak depozita prikupljenih u Grčkoj i uskladiti se s najvećim omjerom neto kredita i depozita ([90]) do 31. prosinca 2017. ([91])

(154) U pogledu inozemnih društava kćeri Banke Grčka se obvezala da Banka neće davati […] i da će prodati manjinski udio u tom društvu kćeri. Grčka se obvezala i da će Banka razdužiti niz društava kćeri u inozemstvu do 30. lipnja 2018. ([92])

(155) Grčka se obvezala da će banka prodati […] i svoja društva kćeri za poslovanje privatnim kapitalom kao i brojne vrijednosne papire. Uz to, Banka neće kupovati špekulativne vrijednosne papire, uz ograničen broj iznimaka ([93]).

(156) Grčka je preuzela niz obveza u pogledu korporativnog upravljanja Banke. Obvezala se da će ograničiti naknade zaposlenicima i upraviteljima Banke, […] ([94]).

(157) Grčka se obvezala i da će Banka voditi razboritu kreditnu politiku kako bi osigurala da se odlukama o odobravanju i restrukturiranju kredita nastoji povećati profitabilnost i održivost Banke na najveću moguću razinu. Grčka se obvezala da će Banka postupati u skladu s višim standardima u pogledu praćenja kreditnog rizika te restrukturiranja kredita ([95]).

(158) Niz preuzetih obveza odnosi se na poslovanje Banke s povezanim dužnicima. Tim se preuzetim obvezama namjerava osigurati da Banka ne odstupa od razborite bankarske prakse pri odobravanju ili restrukturiranju kredita svojim zaposlenicima, upraviteljima i dioničarima te javnim subjektima, političkim strankama i medijskim društvima ([96]).

(159) Konačno, Grčka se obvezala da će Banka postupati u skladu s nekim ograničenjima kao što su zabrana isplate kupona i dividendi, zabrana preuzimanja i zabrana oglašavanja državne potpore ([97]).

(160) Te će preuzete obveze do 31. prosinca 2018. pratiti povjerenik za praćenje.

(161) Neovisno o tome, Grčka je navela da će zatražiti odobrenje Komisije prije bilo kakvog otkupa jamstava od strane Banke ili bilo kojeg državnog subjekta, uključujući GFFS ([98]).

3. **RAZLOZI ZA POKRETANJE SLUŽBENOG ISTRAŽNOG POSTUPKA U POGLEDU PRVE DOKAPITALIZACIJE ZA PREMOŠĆIVANJE**

(162) Komisija je 27. srpnja 2012. pokrenula službeni istražni postupak kako bi provjerila jesu li ispunjeni uvjeti iz Komunikacije o bankarstvu iz 2008. ([99]) u pogledu primjerenosti, nužnosti i razmjernosti prve dokapitalizacije za premošćivanje koju je u korist Banke proveo GFFS (mjera B1).

(163) U pogledu primjerenosti te mjere, s obzirom na to da je potpora pristigla nakon prethodne dokapitalizacije i potpore za likvidnost i uzimajući u obzir dugo razdoblje sanacije, Komisija je izrazila sumnje u to da je Banka poduzela sve moguće radnje kako bi izbjegla buduće potrebe za potporom ([100]). Uz to, Komisiji nije bilo jasno tko će upravljati Bankom nakon što je prva dokapitalizacija za premošćivanje zamijenjena trajnom dokapitalizacijom ([101]) s obzirom na to da bi Bankom mogla početi upravljati država ili manjinski privatni vlasnici.

([90]) Swapovi kamatnih stopa dogovoreni s Helenskom Republikom u okviru sporazuma ISDA, uključujući one sekuritizirane kroz Titlos PLC, bit će isključeni iz neto kredita radi izračuna neto omjera kredita i depozita.
([91]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju II.
([92]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju II.
([93]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju II.
([94]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju III., odjeljku A.
([95]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju III., odjeljku A.
([96]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju III., odjeljku A.
([97]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju III., odjeljku C.
([98]) Dopis Grčke poslan Komisiji 25. lipnja 2014.: „*Naposljetku, u pogledu varanata koje je izdao GFFS, trebalo bi naglasiti da će Helenska Republika zatražiti odobrenje Europske Komisije prije bilo kakvog otkupa varanata od strane banke NBG ili bilo kojeg državnog subjekta (uključujući GFFS), tako da se Europska Komisija može uvjeriti da je predviđeni otkup varanata u skladu sa zahtjevima o državnoj naknadi u okviru pravila o državnoj potpori.*"
([99]) Komunikacija Komisije – Primjena pravila o državnim potporama na mjere u pogledu financijskih institucija u kontekstu trenutačne financijske krize (SL C 270, 25.10.2008., str. 8.).
([100]) Uvodna izjava 59. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG.
([101]) Uvodna izjava 63. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG.

Komisija je napomenula da bi htjela osigurati da se kvaliteta upravljanja Bankom i posebno njezin postupak davanja kredita ne pogoršaju ni u jednom od tih dvaju slučajeva.

(164) U pogledu nužnosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, u uvodnoj izjavi 67. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG Komisija je izrazila sumnju u pogledu toga jesu li bile poduzete sve moguće mjere kako bi se izbjegla buduća potreba Banke za potporom. Nadalje, s obzirom na to da trajanje razdoblja dokapitalizacije za premošćivanje nije bilo točno određeno, Komisija nije mogla zaključiti je li naknada bila dostatna i u skladu s načelima naknade i podjele obveza u okviru pravila za državne potpore. Osim toga, s obzirom na to da uvjeti konverzije prve dokapitalizacije za premošćivanje u trajnu dokapitalizaciju nisu bili poznati u vrijeme donošenja Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG, Komisija ih nije mogla procijeniti.

(165) U pogledu razmjernosti mjere Komisija je izrazila sumnje u pogledu dostatnosti zaštite (zabrane oglašavanja državne potpore, zabrane isplate kupona i dividendi, zabrane opcija kupnje i zabrane otkupa kako je opisano u uvodnoj izjavi 71. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG) u pogledu prve dokapitalizacije za premošćivanje. Nadalje, u uvodnoj izjavi 72. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG Komisija je navela da bi zbog nedostatka pravila kojima se sprječava da GFFS koordinira sve četiri najveće grčke banke (odnosno Banku, banku Alpha, banku Eurobank i banku Piraeus) i zbog nedostatka primjerene zaštite kako bi se izbjeglo dijeljenje poslovno osjetljivih informacija moglo doći do narušavanja tržišnog natjecanja. Stoga je Komisija predložila imenovanje povjerenika za praćenje koji bi bio fizički prisutan u Banci.

4. **PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA O SLUŽBENOM ISTRAŽNOM POSTUPKU U POGLEDU PRVE DOKAPITALIZACIJE ZA PREMOŠĆIVANJE**

Primjedbe banke iz Grčke

(166) Komisija je 3. siječnja 2013. primila primjedbe jedne grčke banke na Odluku o pokretanju postupka u pogledu banke NBG. Iz te su grčke banke primijetili da je dokapitalizacija grčkih banaka koju je proveo GFFS u načelu predstavljala pozitivan korak k zdravijem i održivijem bankarskom sustavu te nisu iskazali primjedbe na dokapitalizaciju Banke.

(167) Međutim, iako su izrazili svoju punu potporu načelu dokapitalizacije grčkih banaka koju provodi GFFS, iz te su grčke banke objasnili da se u cilju što manjeg narušavanja tržišnog natjecanja i izbjegavanja diskriminacije očekivalo da će dokapitalizacija koju provodi GFFS biti otvorena svim bankama koje posluju u Grčkoj u sličnim okolnostima.

5. **PRIMJEDBE IZ GRČKE O SLUŽBENOM ISTRAŽNOM POSTUPKU U POGLEDU PRVE DOKAPITALIZACIJE ZA PREMOŠĆIVANJE**

(168) Grčka je 5. rujna 2012. dostavila primjedbe koje su pripremili Grčka središnja banka i GFFS.

5.1. PRIMJEDBE GRČKE SREDIŠNJE BANKE

(169) U pogledu primjerenosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, u Grčkoj središnjoj banci napomenuli su da je iznos od 18 milijardi EUR kapitala s pomoću kojih je GFFS dokapitalizirao četiri najveće grčke banke u svibnju 2012. bio manji od konačnog iznosa koji je bio potreban kako bi te banke postupno dosegle i održale stopu osnovnog kapitala postavljenu na 10 % do lipnja 2012. i stopu osnovnog kapitala postavljenu na 7 % u okviru trogodišnjeg negativnog scenarija u stresnim uvjetima. Napomenuli su i da je prva dokapitalizacija za premošćivanje bila privremena s obzirom na to da bi se postupak dokapitalizacije zaključio povećanjima temeljnog kapitala tih četiriju banaka.

(170) U Grčkoj središnjoj banci primijećeno je i da je dokapitalizacija najvećih grčkih banaka dio dugoročnijeg restrukturiranja grčkog bankarskog sektora. Napomenuto je da se u slučajevima u kojima banka ostaje u privatnom vlasništvu uprava najvjerojatnije neće mijenjati dok u slučaju u kojem je banka u državnom vlasništvu (odnosno, u vlasništvu GFFS-a), GFFS može imenovati novu upravu koju će, u svakom slučaju, procijeniti Grčka središnja banka. Iz Grčke središnje banke napomenuli su da oni neprekidno procjenjuju okvir korporativnog upravljanja, adekvatnost uprave i profil rizičnosti svake banke kako bi se osiguralo da se ne poduzima pretjerani rizik. Istaknuli su i da je GFFS već imenovao predstavnike u Upravnom odboru dokapitaliziranih banaka.

(171) Što se tiče nužnosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, u Grčkoj središnjoj banci primijećeno je da je dokapitalizacija Banke bila ograničena kako bi se osiguralo ispunjenje minimalnih kapitalnih zahtjeva (8 %) koji su tada bili primjenjivi. Navedeno je i da je razlog dugotrajnom razdoblju prije dokapitalizacije bilo izrazito pogoršanje poslovnog okruženja u Grčkoj i učinak programa UPS-a, složenost cijelog projekta i potreba za maksimalnim povećanjem sudjelovanja privatnih ulagača u povećanjima temeljenog kapitala.

(172) U pogledu razmjernosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, u Grčkoj središnjoj banci istaknuli su da je potpuna provedba plana restrukturiranja koji će se dostaviti Komisiji zaštićena činjenicom da će obustava prava glasa GFFS-a biti ukinuta ako se, između ostalog, plan restrukturiranja bitno prekrši. U Grčkoj središnjoj banci isto su tako primijetili da razlog poteškoća Banke nije bila preniska procjena rizika koju je izvršila uprava Banke ili agresivne poslovne mjere.

5.2. PRIMJEDBE GFFS-A

(173) Što se tiče primjerenosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, kako bi se riješilo pitanje mogućeg uplitanja države u slučaju da država osigura velike iznose državne potpore preko GFFS-a i GFFS ima puno pravo glasa, iz GFFS-a su izjavili da se banke koje financira GFFS ne smatraju javnim subjektima ili subjektima koje nadzire država i da njih ne bi nadzirala država nakon što ih GFFS trajno dokapitalizira. Iz GFFS-a su istaknuli da je ona potpuno neovisan privatnopravni subjekt s autonomijom u odlučivanju. Banka ne podliježe nadzoru države, u skladu s člankom 16.C stavkom 2. Zakona o GFFS-u, u skladu s kojim kreditne institucije kojima je GFFS osigurao potporu u obliku kapitala nisu dio šireg javnog sektora. Upućivalo se i na upravljačku strukturu GFFS-a.

(174) U pogledu intervencija GFFS-a u upravu Banke, u GFFS-u su napomenuli da će poštovati autonomiju Banke te da se neće uplitati u njezino svakodnevno upravljanje s obzirom na to da je njegova uloga ograničena na način utvrđen u Zakonu o GFFS-u. Naveli su da neće biti uplitanja države ili usklađivanja i da će odluke Banke u pogledu postupka kreditiranja (između ostalog o kolateralu, određivanju cijena i solventnosti dužnika) biti donesene na temelju komercijalnih kriterija.

(175) U GFFS-u su naglasili da je Zakonom o GFFS-u i sporazumom prije upisa postavljena primjerena zaštita kako bi se postojeće privatne dioničare spriječilo u prekomjernom preuzimanju rizika. Ukazali su na sljedeće elemente: i. imenovanje predstavnika GFFS-a kao neovisnih članova bez izvršnih funkcija u Upravnom odboru Banke i njihovo sudjelovanja u odborima; ii. GFFS koji provodi dubinsku analizu u Banci; i iii. činjenica da bi nakon završne dokapitalizacije njezina prava glasa bila ograničena sve dok bi Banka bila u skladu s uvjetima plana restrukturiranja.

(176) S obzirom na nužnost prve dokapitalizacije za premošćivanje, a ponajprije s obzirom na razinu naknade potpore, u GFFS-u su izjavili da je naknada dogovorena s predstavnicima Komisije, ESB-om i MMF-om. Tom dogovorenom razinom uzeto je u obzir da bi prva dokapitalizacija za premošćivanje bila pretvorena u trajnu dokapitalizaciju do 30. rujna 2012., što je rok koji je bio određen u ožujku 2012. u okviru MGFP-a između Komisije, ESB-a, MMF-a i Grčke.

(177) U pogledu razmjernosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, u GFFS-u je primijećeno da su mjere koje su u GFFS-u bile donesene, poput onih opisanih u uvodnoj izjavi (175)., dovoljna zaštita s obzirom na velike iznose primljene potpore i produženog razdoblja sanacije. Nadalje, u GFFS-u su izjavili da su na snazi primjerene mjere kojima bi se osiguralo da banke u kojima GFFS sudjeluje međusobno ne dijele poslovno osjetljive informacije. Te mjere uključuju imenovanje raznih predstavnika GFFS-a u te banke, mandate upućene onim predstavnicima koji posebno štite od protoka informacija od jednog do drugog predstavnika i jasne interne upute tim službenicima da ne prenose poslovno osjetljive informacije o bankama. Nadalje, u GFFS-u su izjavili da se ne ostvaruju njihova prava povezana s bankama na način koji može spriječiti, ograničiti, narušiti ili znatno smanjiti ili ometati učinkovito tržišno natjecanje. Konačno, u GFFS-u su istaknuli da članovi njegova Upravnog odbora i njegovi zaposlenici podliježu strogim pravilima o povjerljivosti i fiducijarnim obvezama te ih obvezuju odredbe povezane s čuvanjem poslovne tajne u odnosu na njihov posao.

6. **PROCJENA POTPORE POVEZANE S PREUZETIM PODUZEĆIMA**

6.1. PROCJENA DRŽAVNE POTPORE POVEZANE SA SANACIJOM TRI ZADRUŽNE BANKE

6.1.1. **Postojanje i iznos potpore**

(178) Komisija najprije treba procijeniti predstavlja li državna potpora povezana sa sanacijom triju zadružnih banaka (odnosno financiranje manjka financijskih sredstava kojim je omogućen prijenos depozita) državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora. Prema toj odredbi državna potpora jest svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će se narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika u povoljniji položaj u mjeri u kojoj to utječe na trgovinu među državama članicama.

(179) Komisija će započeti procjenom je li postojala prednost za sljedeće potencijalne korisnike: i. zadružne banke i potencijalno prenesene „djelatnosti" na Banku, i ii. Banku.

i. Postojanje potpore trima zadružnim bankama i djelatnostima potencijalno prenesenim na Banku.

(180) U pogledu tri zadružne banke, Komisija primjećuje da su banka Lesvos-Limnos, banka Achaia i banka Lamia stavljene u postupak likvidacije i da im je oduzeta dozvola za poslovanje u sektoru bankarstva. Stoga više neće obavljati gospodarske djelatnosti na bankarskom tržištu.

(181) Potpora države, odnosno financiranje manjka financijskih sredstava, predstavljala bi državnu potporu prenesenim potraživanjima i obvezama u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora samo ako one zajedno čine poduzetnika. Koncept poduzetnika obuhvaća svaki subjekt koji se bavi gospodarskom djelatnosti, bez obzira na pravni status i na način na koji se financira. Svaka djelatnost koja se sastoji od ponude dobara ili usluga na nekom tržištu smatra se gospodarskom djelatnosti. Prema tome, kako bi se utvrdilo postoji li potpora za nekog poduzetnika, trebalo bi ocijeniti podrazumijeva li prijenos potraživanja i obveza prijenos gospodarske djelatnosti.

(182) Kako je već navedeno u odjeljku 2.2.1., nakon sanacije tri zadružne banke, samo su depoziti te potraživanja i obveze prema GJFDU-u prenesene na Banku. Tri zadružne banke zapošljavale su ukupno 187 zaposlenika i imale 21 podružnicu. Trebalo bi napomenuti da nije bilo automatskog prijenosa podružnica ili ugovora o radu ili kredita između tri zadružne banke i Banke. Prema tome, činjenica da krediti nisu preneseni na Banku, nego ostaju u tri zadružne banke u stečaju, te činjenica da nisu prenesene ni podružnice te da nije bilo automatskog prijenosa ugovora o radu pridonose ([102]) zaključku da nije bilo prijenosa gospodarske djelatnosti. Prenesene obveze (odnosno depoziti) ne mogu se smatrati korisnikom državne potpore jer ne čine poduzetnika.

(183) Zaključno, tri postojeća pravna subjekta stavljena su u postupak likvidacije i više ne obavljaju bankarske djelatnosti. Istodobno, prenesene obveze nisu gospodarska djelatnost.

(184) Prema tome, zaključeno je da dodjela obveznica EFFS-a od strane GFFS-a Banci kako bi pokrila manjak financijskih sredstava za preuzetu imovinu i obveze triju zadružnih banaka ne omogućuje nastavak gospodarskih djelatnosti potonjih. Prema tome, potpora GFFS-a ne predstavlja potporu likvidiranim subjektima niti potporu prenesenoj imovini i obvezama.

ii. Postojanje potpore Banci

(185) U pogledu toga podrazumijeva li prodaja imovine i obveza triju zadružnih banaka državnu potporu Banci, Komisija mora ocijeniti jesu li ispunjeni određeni zahtjevi, a posebno je potrebno istražiti i. je li postupak prodaje bio javan, bezuvjetan i nediskriminirajući; ii. je li se prodaja odvijala prema tržišnim uvjetima; te iii. je li država u najvećoj mogućoj mjeri povećala prodajnu cijenu za uključenu imovinu i obveze ([103]).

([102]) Vidjeti uvodnu izjavu 146. Odluke Komisije od 12. studenoga 2008. u predmetu državne potpore SA 510/08 – Italija „Vendita dei beni della compagnia aerea ALITALIA" (SL C 46, 25.2.2009., str. 6.).

([103]) Vidjeti točku 49. Komunikavije o bankarstvu iz 2008. i točku 20. Komunikacije o restrukturiranju.

(186) Kako je već navedeno u uvodnoj izjavi (64)., Grčka središnja banka kontaktirala je samo pet najvećih grčkih kreditnih institucija koje su u to vrijeme poslovale u Grčkoj. Zbog činjenice da je kontaktiran ograničen broj kupaca ne može se isključiti da je natječaj bio javan s obzirom da su to bile jedine kreditne institucije koje bi mogle biti zainteresirane za podnošenje ponude. Osim toga, paket za prodaju uključivao je samo depozite. Prema tome, kako bi se ostvarila korist od sinergije tih depozita, potrebno je poslovati u predmetnom zemljopisnom području. Banka koja nije prisutna na tim područjima ne bi mogla ponuditi usluge deponentima, pa bi zadržavanje depozita bilo minimalno te bi preuzimatelj podnio troškove preuzimanja depozita bez ikakve dobivene koristi. Grčka središnja banka prema tome mogla je razumno pretpostaviti da će u kratkom vremenskom okviru koji joj je stajao na raspolaganju za sanaciju triju zadružnih banaka samo kreditne institucije čiji su poslovni modeli omogućavali servisiranje tih deponenata imati zanimanje za preuzimanje te imovine. Banka i tri druge banke dostavile su obvezujuće ponude. Ponuda Banke bila je najbolja ponuda u smislu novčanog uloga i vremena potrebnog za zaključivanje prijenosa. Banka je ponudila uplatiti novčani ulog jednak […] % vrijednosti prenesenih depozita i procijenila je da bi prijenos mogao biti izvršen u roku od jednog radnog dana.

(187) Na temelju prethodno navedenog, Komisija zaključuje da se državna potpora Banci može isključiti, u skladu s točkom 20. Komunikacije o restrukturiranju i praksom Komisije u donošenju odluka ([104]).

iii. Zaključak o postojanju potpore

(188) Potpora države uključena u prodaju triju zadružnih banaka ne predstavlja državnu potporu trima zadružnim bankama, prenesenoj imovini ili Banci. Prema tome, mjera se ne smatra potporom u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

6.2. PROCJENA POTPORE POVEZANE S BANKOM FIRST BUSINESS BANK

6.2.1. **Postojanje i iznos potpore**

(189) Komisija mora procijeniti čine li mjere državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

6.2.1.1. *Postojanje potpore u obliku mjera odobrenih u okviru Programa potpore grčkim bankama (mjere FB1, FB2 i FB3)*

(190) Dokapitalizacija banke FB koju je provela Grčka u iznosu od 50 milijuna EUR u srpnju 2009. (mjera FB1), grčki državni vrijednosni papiri u iznosu od 60 milijuna EUR u svibnju 2012. (mjera FB2) i državno jamstvo dano banci FB za izdane obveznice nominalne vrijednosti od 50 milijuna EUR u ožujku 2011. (mjera FB3) dodijeljene su u okviru programa potpore grčkim bankama ([105]). U Odluci kojom se taj program odobrava Komisija je zaključila da bi mjere dodijeljene u okviru tog programa činile državnu potporu.

(191) Prema tome, Komisija primjećuje da prenesene djelatnosti više ne bi postojale da nije bilo tih mjera. Te su mjere doprinijele stabilizaciji i nastavku gospodarskih djelatnosti koje su kasnije prenesene na Banku pa prema tome Komisija smatra da su donijele korist gospodarskim djelatnostima banke FB koje su kasnije prenesene na Banku te predstavljaju državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

6.2.1.2. *Postojanje potpore u mjerama koje su odobrene s obzirom na sanaciju banke FB (mjere FB4 i FB5)*

(192) Komisija primjećuje da je GFFS tijelo koje je osnovala i koje financira Grčka kako bi pružila potporu bankama, te stoga mjere FB4 i FB5 uključuju potporu države. Komisija primjećuje i da su mjere FB4 i FB5 selektivne po svojoj prirodi jer koriste samo djelatnostima banke FB.

(193) Štoviše, Komisija smatra da se mjerama FB4 i FB5 djelatnostima banke FB daje jasna prednost time što ih se održava na životu. Nalog za prijenos u tom slučaju doista jest prodaja „en bloc". Iako vlasnički kapital i podređeni dug neće biti preneseni, ključna produktivna bankarska imovina bit će prenesena (podružnice, depoziti i krediti). Prema tome, mjerom FB4 prenesenim djelatnostima daje se prednost jer se njome osigurava dovoljno imovine da se pokriju njihovi depoziti te prenesene djelatnosti nastavljaju postojati zbog en bloc prodaje imovine banke FB.

([104]) Vidjeti Odluku Komisije od 25. siječnja 2010. u predmetu državne potpore NN 19/2009 – Potpora za restrukturiranje za Dunfermline Building Society, uvodnu izjavu 47. (SL C 101, 20.4.2010., str. 7.),. Odluka Komisije od 25. listopada 2010. u predmetu državne potpore N 560/2009 – Potpora za likvidaciju banke Fionia, uvodnu izjavu 55. (SL C 55, 26.3.2011., str. 3.). Odluka Komisije od 8. studenog 2010. u predmetu državne potpore N 392/2010 – Restrukturiranje banke CajaSur, uvodnu izjavu 52. (SL C 357, 30.12.2010., str. 12.).

([105]) Vidjeti bilješke 2. i 4.

(194) Štoviše, bez mjere FB5 prodaja ne bi bila moguća jer bi prijenos imao potencijalno negativni učinak na stopu adekvatnosti kapitala preuzimatelja. Prema tome, prenesene djelatnosti više ne bi postojale pa im se stoga mjerama FB4 i FB5 pruža jasna prednost.

(195) Komisija smatra da mjere FB4 i FB5 nisu u skladu s načelom ulagača u tržišnom gospodarstvu. GFFS zapravo nema izgleda ostvariti dobit na svoj doprinos: u zamjenu za svoj doprinos nije primio pravo potraživanja u odnosu na Banku, nego pravo potraživanja u odnosu na subjekt koji je u postupku likvidacije, odnosno banku FB ([106]). Prema tome, GFFS vjerojatno neće u potpunosti povratiti novac koji je uplatio kao doprinos.

(196) Selektivna prednost koja se omogućava mjerama FB4 i FB5 narušava tržišno natjecanje održavanjem jedne bankarske djelatnosti na životu, omogućujući joj da posluje na tržištu i da se natječe s drugim bankama, uključujući društva kćeri inozemnih banaka koje djeluju u Grčkoj ili koje su potencijalno zainteresirane za ulazak na grčko tržište. Stoga mjere FB4 i FB5 utječu na trgovinu između država članica i mogu narušiti tržišno natjecanje.

(197) Komisija stoga zaključuje da pokrivanje manjka financijskih sredstava od strane GFFS-a u iznosu od 456,97 milijuna EUR povezano s imovinom prenesenom s banke FB na Banku i obveza koju je GFFS preuzeo u pogledu pokrivanja potreba za kapitalom povezanih s tom imovinom, što može doseći iznos od 100 milijuna EUR, predstavlja državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

Korisnik mjera FB4 i FB5

(198) Kako je već objašnjeno u uvodnoj izjavi (193)., Komisija smatra da su korisnik mjera FB4 i FB5 djelatnosti banke FB s obzirom na to da im je potpora omogućila nastavak tih gospodarskih djelatnosti u okviru Banke.

(199) U pogledu toga uključuje li prodaja djelatnosti banke FB državnu potporu Banci, u skladu s točkom 49. Komunikacije o bankarstvu iz 2008., Komisija mora ocijeniti jesu li ispunjeni određeni zahtjevi. Posebno je potrebno istražiti: i. je li postupak prodaje bio javan i nediskriminirajući; ii. je li se prodaja odvijala prema tržišnim uvjetima; te iii. je li financijska ustanova ili vlada u najvećoj mogućoj mjeri povećala prodajnu cijenu za uključenu imovinu i obveze.

(200) Banka je preuzela paket imovine i obveza banke FB jer je podnijela bolju ponudu u okviru nediskriminirajućeg postupka nadmetanja otvorenog drugim bankama. Grčka središnja banka odlučila je obratiti se samo četirima najvećim bankama koje posluju u Grčkoj, od kojih su samo Banka i jedna druga banka predale neobvezujuće ponude. Grčka središnja banka pozvala je ta dva ponuditelja da podnesu poboljšane ponude. Grčka središnja banka odabrala je banku NBG jer je njezina ponuda podrazumijevala niže troškove sanacije ([107]).

(201) Komisija primjećuje da se Grčka središnja banka obratila samo četirima bankama ([108]). Činjenicom da je kontaktiran ograničen broj kupaca ne može se isključiti da je natječaj bio otvoren s obzirom da u Grčkoj nema drugih banaka koje su dovoljno velike da apsorbiraju ponuđenu imovinu i s adekvatnim kapitalom u trenutku sanacije banke FB te s obzirom na ograničeni interes u trenutku sanacije banke FB, što je vidljivo iz broja inozemnih kreditnih i financijskih institucija koje su poslovale u bankarskim djelatnostima u Grčkoj. Štoviše, Grčka središnja banka unaprijed je odredila portfelj imovine i obveza koje će se prenijeti i vremenski okvir koji bi ponuditelji trebali poštovati da bi nalog bio valjan. Komisija smatra da je postupak prodaje bio otvoren i nediskriminirajući.

(202) Negativnom cijenom (odnosno, uzimanjem u obzir manjka financijskih sredstava i pokrivanje prethodno spomenutih potreba za kapitalom) za imovinu i obveze banke FB ne isključuje se činjenica da prodajna cijena odražava tržišnu vrijednost poslovanja ([109]). Komisija nema razloga vjerovati da dana ponuda i plaćena cijena nisu odražavali tržišnu cijenu poslovanja. Napominje se da, u skladu s grčkim zakonom, fer vrijednost prenesene imovine prvotno procjenjuje Grčka središnja banka, a potom je provjeravaju i prilagođavaju vanjski stručnjaci

([106]) Vidjeti članak 9. stavak 15. Zakona 4051/2012 i članak 13.A stavak 4. Zakona 3746/2009.
([107]) Dopis Grčke središnje banke Europskoj komisiji od 14. svibnja 2013.
([108]) Za razliku od onog što je učinjeno u postupku sanacije tri zadružne banke, banka Emporiki nije kontaktirana jer ju je u međuvremenu preuzela banka Alpha.
([109]) Vidjeti i uvodnu izjavu 82. Odluke Komisije od 28. studenog 2012. u državnoj potpori SA 34053 (12/N) – Dokapitalizacija koju je provela Španjolska i restrukturiranje banke Banco de Valencia S.A.(SL C 75, 14.3.2013., str. 3.).

tijekom sljedećih šest mjeseci. Slijedom toga Komisija zaključuje da je postupak prodaje proveden pod tržišnim uvjetima. Na temelju prethodno navedenog, u skladu s točkom 49. Komunikacije o bankarstvu iz 2008., točke 20. Komunikacije o restrukturiranju i vlastite prakse u pogledu odlučivanja ([110]), Komisija zaključuje da se državna potpora Banci može isključiti.

6.2.1.3. *Zaključak o postojanju i ukupnom iznosu primljene potpore*

(203) Na temelju uvodnih izjava (190) do (197), Komisija smatra da mjere FB1, FB2, FB3, FB4 i FB5 ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 107. stavku 1. Ugovora te da čine državnu potporu.

(204) Stoga Komisija zaključuje da su djelatnosti banke FB primile državnu potporu u obliku kapitala u iznosu od 606,97 milijuna EUR (mjere FB1, FB4 i FB5), uz zajmove u obliku grčkih državnih vrijednosnih papira u iznosu od 60 milijuna EUR (mjera FB2) i državna jamstva u iznosu od 50 milijuna EUR (mjera FB3), kao što je sažeto u tablici 10.

Tablica 10.

Pregled ukupne potpore koju su primile djelatnosti banke FB

Korisnik potpore	Mjera	Priroda potpore	Iznos potpore (u milijunima EUR)
Djelatnosti banke FB	FB1	Dokapitalizacija	50
	FB4	Financiranje manjka financijskih sredstava banke FB za Banku	456,97
	FB5	Dopis o preuzimanju obveze da se pokriju potrebe za kapitalom povezane s imovinom koja je s banke FB prenesena na Banku	100
		Ukupni iznos dodijeljene potpore u obliku kapitala	606,97
		Ukupna potpora u kapitalu koja je na kraju isplaćena	506,97
Korisnik potpore	Mjera	Priroda potpore	
Djelatnosti banke FB	FB2	Zaduživanje izdavanjem obveznica	60
	FB3	Jamstvo	50
		Ukupni odobreni iznos potpore za likvidnost	110

6.2.2. **Pravna osnova za procjenu spojivosti**

(205) Člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora Komisiju se ovlašćuje da utvrdi spojivost potpore s unutarnjim tržištem ako joj je svrha „otklanjanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu neke države članice".

(206) Komisija priznaje da globalna financijska kriza može stvoriti ozbiljne poremećaje u gospodarstvu države članice i da se mjerama za potporu banaka taj poremećaj može ispraviti. To je potvrđeno Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., Komunikacijom o dokapitalizaciji i Komunikacijom o restrukturiranju. Komisija i dalje smatra da su zahtjevi za državnu potporu koji se moraju odobriti u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora ispunjeni s obzirom na ponovno pojavljivanje stresnih uvjeta na financijskim tržištima. Komisija je to potvrdila donošenjem Komunikacije o produženju ([111]) iz 2011. i Komunikacije o bankarstvu ([112]) iz 2013.

([110]) Vidjeti bilješku 103.
([111]) Komunikacija Komisije o primjeni pravila o državnim potporama za poticajne mjera u korist financijskih institucija u kontekstu financijske krize počevši od 1. siječnja 2012. („Komunikacija o produženju iz 2011.") (SL C 356, 6.12.2011., str. 7.).
([112]) Komunikacija Komisije o primjeni pravila o državnim potporama za poticajne mjera u korist banaka u kontekstu financijske krize počevši od 1. kolovoza 2013. („Komunikacija o bankarstvu") (SL C 216, 30.7.2013., str. 1.).

(207) U pogledu grčkog gospodarstva u svojim odlukama o odobravanju i produženju Programa potpore grčkim bankama, kao i u svojim odobrenjima mjera državne pomoći koju je Grčka dodijelila pojedinačnim bankama, Komisija je potvrdila da postoji prijetnja ozbiljnog narušavanja u grčkom gospodarstvu i da je državna potpora bankama primjerena za ispravljanje tog poremećaja. Stoga bi pravna osnova za procjenu mjera potpore trebao biti članak 107. stavak 3. točka (b) Ugovora.

(208) U skladu s točkom 15. Komunikacije o bankarstvu iz 2008., kako bi potpora bila usklađena s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora, ona mora biti u skladu s općim kriterijima spojivosti:

(a) Primjerenost: potpora mora biti dobro usmjerena kako bi se učinkovito postigao cilj ispravljanja ozbiljnog poremećaja u gospodarstvu. To ne bi bio slučaj da mjera nije primjerena za ispravljanje poremećaja.

(b) Nužnost: mjera potpora mora u svojem iznosu i obliku biti nužna za postizanje cilja. Stoga se ona mora sastojati od minimalnog iznosa koji je nužan za postizanje cilja i poprimiti oblik koji je najprimjereniji za ispravljanje poremećaja.

(c) Razmjernost: pozitivni učinci mjere moraju biti primjereno uravnoteženi u usporedbi s narušavanjem tržišnog natjecanja kako bi se narušavanje ograničilo na najmanju moguću mjeru nužnu za postizanje ciljeva mjere.

(209) Tijekom financijske krize Komisija je izradila kriterije spojivosti za različite vrste mjera potpora. Načela za procjenu mjera potpora prvobitno su bila utvrđena u Komunikaciji o bankarstvu iz 2008.

(210) Komunikacijom o dokapitalizaciji utvrđuju se dodatne smjernice na razini naknade potrebne za dokapitalizacije koje provodi država.

(211) Konačno, Komisija je u Komunikaciji o restrukturiranju objasnila na koji će način procijeniti planove restrukturiranja. U svojoj će procjeni plana za restrukturiranje Banke u okviru Komunikacije za restrukturiranje Komisija u obzir uzeti sve mjere navedene u tablici 10.

6.2.3. **Spojivost mjera potpore u okviru Komunikacije o bankarstvu iz 2008. i Komunikacije o dokapitalizaciji**

6.2.3.1. *Spojivost mjera FB1, FB2 i FB3 s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008.*

(212) Mjere FB1, FB2 i FB3 dodijeljene su u okviru Programa potpore grčkim bankama. Mjere uključene u okviru tog programa već su ocijenjene kao spojive s unutarnjim tržištem u odluci Komisije od 19. studenoga 2008.

6.2.3.2. *Spojivost mjera FB4 and FB5 s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008. i Komunikacijom o dokapitalizaciji*

6.2.3.2.1. Primjerenost

(213) U pogledu primjerenosti mjera FB4 i FB5, Komisija smatra da su te mjere primjerene jer štite deponente banke FB te slijedom toga i financijsku stabilnost. Te djelatnosti ne bi mogle nastaviti s poslovanjem da nije bilo potpore GFFS-a s obzirom na to da je banka FB u trenutku sanacije imala negativni vlasnički kapital, a u teškim uvjetima koji su tada prevladavali na tržištu nijedna banka ne bi preuzela portfelj imovine i obveza negativne vrijednosti koji bi negativno utjecao na njezinu poziciju u pogledu adekvatnosti kapitala. Stoga se tim mjerama osiguralo održavanje financijske stabilnosti u Grčkoj. Na temelju toga Komisija smatra da su mjere primjerene kao potpora za sanaciju.

6.2.3.2.2. Nužnost

(214) U skladu s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., mjera potpore mora u svojem iznosu i obliku biti nužna da bi se postigao cilj mjere. Njome se podrazumijeva da dokapitalizacija mora biti u najmanjem mogućem iznosu kako bi se taj cilj postigao.

(215) Kako je Grčka središnja banka navela u svojem dopisu od 8. svibnja 2013., unatoč tome što banka FB nije bila velika, oduzimanje njezine dozvole bez primjene mjera sanacije moglo je naškoditi povjerenju deponenata u grčki bankarski sustav i tako utjecati na financijsku stabilnost. Osim toga, Grčka središnja banka dodala je da je između različitih mogućnosti sanacije prednost dala sanaciji banke FB primjenom postupka kupovine i pripajanja u skladu s MGFP-om iz prosinca 2012. Smatrala je da se tim postupkom omogućuje brzo i konačno rješenje problema s kojima je bila suočena banka FB. Komisija smatra da se tim elementima financijske stabilnosti pruža potpora nužnosti mjera FB4 i FB5.

(216) U pogledu iznosa intervencije, Grčka središnja banka u svojoj odluci 10/1/10.5.2013. izjavila je da je nalog za prijenos odabrane imovine i obveza bilo rješenje kojem je dana prednost jer je tim rješenjem omogućeno da se na najmanju mjeru svedu troškovi sanacije. Ta je odluka bila i u skladu s MGFP-om iz ožujka 2012. Štoviše, Komisija primjećuje da su grčka nadležna tijela pažljivo procijenila konačni iznos manjka financijskih sredstava, a u toj procjeni u obzir je uzeto i izvješće o vrednovanju koje je priredio zakonom propisani revizor. Doprinos je točno pokrio razliku između fer vrijednosti prenesene imovine i vrijednosti obveza. Osim toga, GFFS je preuzeo obvezu pokriti potrebe za kapitalom samo u iznosu do 9 % prenesene imovine, kako ju je procijenila Grčka središnja banka. Činjenicom da je od dva ponuditelja samo Banka pristala izmijeniti svoju ponudu podupire se zaključak da doprinos nije bio pretjeran.

(217) Nadalje, vlasnički kapital banke FB nije prenesen pa je prema tome ostao u likvidiranom subjektu, odnosno banci FB. Prema tome, dioničari će pretrpjeti potpuni gubitak, a doprinos GFFS-a nije uvećan za trošak njihova saniranja.

(218) Što se tiče naknada za potporu, kako je prethodno navedeno u uvodnoj izjavi (195)., GFFS najvjerojatnije neće u potpunosti povratiti iznos novca koji je dao kao doprinos ([113]). Prema tome, jasno je da on ne prima naknadu i njegov je doprinos sličan bespovratnim sredstvima. Kao što je navedeno u točki 44. Komunikacije o dokapitalizaciji, dokapitalizacija s nedovoljnim iznosom naknade može se prihvatiti samo u slučaju banaka u poteškoćama koje ne mogu platiti nikakvu naknadu. Komisija smatra da je to slučaj s bankom NB. Nepostojanje naknade potiče potrebu za dubinskim restrukturiranjem, u skladu s Komunikacijom o dokapitalizaciji.

(219) Zaključno, mjere FB4 i FB5 nužne su kao potpora za sanaciju u svojem iznosu i obliku kako bi se postigli ciljevi ograničavanja poremećaja u grčkom bankarskom sustavu i gospodarstvu u cjelini.

6.2.3.2.3. Razmjernost

(220) Komisija primjećuje da banka FB više ne postoji u obliku u kojem je prije postojala. Činjenica da se potporom saniraju gospodarske djelatnosti koje su prenesene mogla bi, u teoriji, narušiti tržišno natjecanje. Međutim, Komisija pozitivno ističe činjenicu da banka FB nije velika i da je postupak prodaje bio takav da su konkurenti imali priliku podnijeti ponude za odabranu imovinu i obveze banke FB. Nadalje, odmah nakon njihova prijenosa gospodarske djelatnosti banke FB u potpunosti su integrirane unutar Banke te su prestale postojati kao zasebna gospodarska djelatnost ili konkurent. Komisija stoga zaključuje da se potporom ne stvara neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja.

Zaključak o spojivosti mjera FB4 i FB5

(221) Zaključeno je da su mjere FB4 i FB5 primjerene i nužne te da su, u svjetlu toga da banka FB nije velika i u svjetlu njezinog nestanka kao samostalnog konkurenta kroz potpunu integraciju unutar Banke, razmjerne planiranom cilju, u skladu s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008. i Komunikacijom o dokapitalizaciji.

6.2.4. **Spojivost mjera potpore s Komunikacijom o restrukturiranju**

(222) Što se tiče naknade za mjeru, Komisija je u uvodnoj izjavi (218). napomenula da GFFS vjerojatno neće u potpunosti povratiti 456,97 milijuna EUR koje je isplatio za sanaciju banke FB (mjera FB4). Nepostojanjem naknade potiče se potreba za dubinskim restrukturiranjem u pogledu mjera održivog poslovanja i u pogledu mjera kojima se ograničava narušavanje tržišnog natjecanja.

([113]) U pogledu mjere FB4, GFFS drži potraživanje u iznosu od 457 milijuna EUR u odnosu na subjekt u likvidaciji. U financijskim izvještajima GFFS-a umanjenja vrijednosti uknjižena na to potraživanje 31. prosinca 2013. iznosila su 377 milijuna EUR.

6.2.4.1. *Dugoročna održivost djelatnosti banke FB s pomoću prodaje*

(223) Točkom 21. Komunikacije o restrukturiranju navodi se da je u slučajevima u kojima kreditna institucija u poteškoćama vjerojatno ne može ponovno uspostaviti dugoročnu održivost potrebno razmotriti njezinu redovnu likvidaciju ili prodaju. Države članice stoga mogu poticati izlaz neodrživih sudionika istodobno dopuštajući postupak izlaženja unutar primjerenog vremenskog okvira kojim se čuva financijska stabilnost.

(224) Međutim, banka FB nije bila održiva kao samostalni subjekt te je stavljena u postupak likvidacije. U tom se smislu točkom 17. Komunikacije o restrukturiranju pojašnjava da se „prodajom banke u poteškoćama drugoj financijskoj instituciji može pridonijeti ponovnom uspostavljanju dugoročne održivosti ako je kupac održiv te može apsorbirati prijenos banke u poteškoćama i pomoći u obnovi tržišnog povjerenja".

(225) Kako je navedeno u odjeljku 7.5.2., na temelju plana restrukturiranja Banka se može smatrati održivim subjektom. Stoga se prenošenjem djelatnosti banke FB na Banku omogućuje ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti. Nadalje, činjenica da je banka FB u potpunosti integrirana ([114]) u Banku i da nestaje kao samostalni konkurent čini dubinsko restrukturiranje prema zahtjevima u slučaju nedovoljne naknade za državnu potporu.

6.2.4.2. *Vlastiti doprinos i podjela obveza*

(226) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (216)., odabranim načinom sanacije banke FB osigurano je ograničavanje troškova restrukturiranja na najnižu mjeru. Prvo, grčka nadležna tijela pažljivo su procijenila manjak financijskih sredstava uzimajući u obzir izvješće neovisnih revizora. Štoviše, GFFS je preuzeo obvezu da će pokriti potrebe za kapitalom kupca proizašle iz prenesenih djelatnosti samo do najmanjeg iznosa propisanog zakonom. Osim toga, integracijom gospodarskih djelatnosti banke FB u veći subjekt i istodobnim ostvarivanjem sinergija racionalizacijom mreže podružnica banke FB, konsolidacijom IT infrastrukture i smanjenjem troškova financiranja, troškovi restrukturiranja ograničeni su na najmanju mjeru u usporedi sa scenarijem u kojem bi država pokušala ponovno uspostaviti održivost banke FB kao samostalnog subjekta.

(227) Vlasnički kapital i podređeni dug nisu preneseni na Banku, nego su ostali u banci FB, subjektu u likvidaciji. Prema tome, Komisija smatra da je postignuta dovoljna podjela obveza od strane dioničara s obzirom da imaju pravo na prihod od likvidacije samo ako je prihod dovoljan najprije za otplatu GFFS-u čije potraživanje ima prednost pred potraživanjima ostalih vjerovnika. Prema tome, s obzirom na nedostatnost likvidirane imovine, malo je vjerojatno da će dioničari povratiti svoje ulaganje.

6.2.4.3. *Mjere za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja*

(228) Što se tiče mjera kojima se ograničuje narušavanje tržišnog natjecanja, točkom 30. Komunikacije o restrukturiranju omogućuje se da se „procjena Komisije u pogledu potrebe za takvim mjerama temelji na veličini, rasponu i opsegu djelatnosti koje bi predmetna banka obavljala nakon provedbe vjerodostojnog plana restrukturiranja […]. Priroda i oblik takvih mjera ovisit će o dvama kriterijima: prvo, o iznosu potpore i uvjetima te okolnostima u kojima je potpora dodijeljena, i drugo, o svojstvima jednog ili više tržišta na kojima će na banka primatelj poslovati."

(229) Ukupna potpora primljena u obliku kapitala iznosi 606,97 milijuna EUR (mjere FB1, FB4 i FB5), uz grčke državne vrijednosne papire u iznosu od 60 milijuna EUR (mjera FB2) i državna jamstva u iznosu od 50 milijuna EUR (mjera FB3). Mjera FB1 odgovarala je iznosu od 3,25 % rizikom ponderirane imovine banke FB na dan 31. prosinca 2008. Mjera FB4, financiranje manjka financijskih sredstava banke FB Banci odgovaralo je iznosu od oko 33,44 % rizikom ponderirane imovine banke FB na dan 31. ožujka 2013. Mjera FB5 po definiciji je odgovarala iznosu od 9 % rizikom ponderirane imovine banke FB prenesene na Banku. Zbog tih iznosa potpore u kombinaciji s nepostojanjem naknade potrebno je u znatnoj mjeri smanjiti prisutnost korisnika na tržištu.

(230) Što se tiče tržišta na kojem je poslovala banka FB, Komisija napominje da je banka FB bila vrlo mala banka (s manje od 0,5 % udjela u ukupnoj imovini grčkih banaka i udjelom na grčkom tržištu kredita i depozita manjim od 1 %) te je prema tome imovina i obveze banke FB koje su prenesene na Banku bile male u usporedbi s veličinom grčkog bankarskog sustava.

([114]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 17.

(231) Nadalje, aktivnosti banke FB bile su ponuđene konkurentima u okviru javne dražbe. Nakon prodaje banka FB prestala je postojati kao samostalni konkurent jer su prenesene djelatnosti u potpunosti bile integrirane s Bankom.

(232) Komisija zaključuje da s obzirom na malu veličinu prenesenih djelatnosti, javni postupak prodaje i potpunu integraciju djelatnosti banke FB u Banku, ne postoji neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja unatoč vrlo visokom iznosu potpore i nepostojanju naknade.

6.2.4.4. *Zaključak o spojivosti s Komunikacijom o restrukturiranju*

(233) Na temelju te analize zaključuje se da prodaja odabrane imovine i obveza banke FB i njihovo integriranje u Banku osigurava dugoročnu održivost, da je potpora ograničena na najmanju moguću mjeru i da nema neopravdanog narušavanja tržišnog natjecanja u skladu s Komunikacijom o restrukturiranju.

6.2.5 **Zaključak o spojivosti potpore povezane s bankom FB s unutarnjim tržištem**

(234) Prema tome, sve su mjere navedene u tablici 10. spojive s unutarnjim tržištem.

6.3. PROCJENA POTPORE POVEZANE S BANKOM PROBANK

6.3.1. **Postojanje i iznos potpore**

(235) Komisija najprije mora procijeniti čine li mjere državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

6.3.1.1. *Postojanje potpore u mjerama koje su odobrene s obzirom na sanaciju banke Probank (mjere PB1 i PB2)*

(236) GFFS je subjekt koji je osnovala i koji financira Grčka kako bi pružila potporu bankama. Prema tome, mjere PB1 i PB2 uključuju državna sredstva. Isto tako, mjere PB1 i PB2 po svojoj su prirodi selektivne jer koristi od njih imaju samo djelatnosti banke Probank.

(237) Štoviše, mjerama PB1 i PB2 djelatnostima banke Probank daje se jasna prednost time što ih se održava na životu. Nalog za prijenos u tom slučaju je prodaja „en bloc" s obzirom na to da će, iako vlasnički kapital neće biti prenesen, glavna proizvodna bankarska imovina biti prenesena (podružnice, depoziti i krediti).

(238) Mjere PB1 i PB2 nisu u skladu s MGFP-om. GFFS zapravo nema izgleda ostvariti dobit na svoj doprinos: u zamjenu za svoj doprinos nije primio pravo potraživanja u odnosu na Banku, nego pravo potraživanja u odnosu na subjekt koji je u postupku likvidacije, odnosno banku Probank ([115]). Prema tome, GFFS vjerojatno neće u potpunosti povratiti novac koji je uplatio kao doprinos.

(239) Selektivna prednost koja se omogućava mjerama PB1 i PB2 narušava tržišno natjecanje održavanjem jedne bankarske djelatnosti na životu, omogućujući joj da posluje na tržištu i da se natječe s drugim bankama koje djeluju u Grčkoj ili koje su potencijalno zainteresirane za ulazak na grčko tržište. Stoga mjere PB1 i PB2 utječu na trgovinu između država članica i mogu narušiti tržišno natjecanje.

(240) Stoga se zaključuje da pokrivanje manjka financijskih sredstava od strane GFFS-a u iznosu od 562,73 milijuna EUR povezano s imovinom prenesenom s banke Probank na Banku i obveza koju je GFFS preuzeo u pogledu pokrivanja potreba za kapitalom povezanih s prenesenom imovinom, što može doseći iznos od [180 to 280] milijuna EUR, predstavlja državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

Korisnik mjera PB1 i PB2

(241) Korisnik mjera PB1 i PB2 su djelatnosti banke Probank jer je mjerama omogućen nastavak tih djelatnosti unutar Banke.

(242) U pogledu toga uključuje li prodaja djelatnosti banke Probank potporu države Banci, u skladu s točkom 49. Komunikacije o bankarstvu iz 2008., Komisija mora ocijeniti jesu li ispunjeni određeni zahtjevi. Posebno je potrebno istražiti: i. je li postupak prodaje bio javan i nediskriminirajući; ii. je li se prodaja odvijala prema tržišnim uvjetima; te iii. je li financijska ustanova ili vlada u najvećoj mogućoj mjeri povećala prodajnu cijenu za uključenu imovinu i obveze.

([115]) Vidjeti članak 9. stavak 15. Zakona 4051/2012 i članak 13.A stavak 4. Zakona 3746/2009.

(243) Banka je stekla imovinu i obveze banke Probank jer je dostavila bolju ponudu u okviru nediskriminirajućeg postupka nadmetanja otvorenog ostalim bankama. Grčka središnja banka odlučila je kontaktirati samo četiri najveće banke koje posluju u Grčkoj, od kojih su samo Banka i jedna druga banka predale ponude. Banka je dala bolju ponudu u smislu cijene i očekivanih sinergija.

(244) Grčka središnja banka kontaktirala je samo četiri banke. Zbog ograničenog broja kupaca koji je kontaktiran ne može se isključiti da je nadmetanje bilo javno s obzirom na mali broj banaka koje posluju u Grčkoj i koje su dovoljno velike da apsorbiraju ponuđene djelatnosti i koje su imale adekvatni kapital u trenutku sanacije banke Probank. Osim toga, do sanacije banke Probank nijedna inozemna kreditna i financijska institucija nije dostavila valjani obvezujući prijedlog da preuzme banku Probank usprkos opetovanim odgađanjima krajnjeg roka. U trenutku sanacije banke Probank, interes koji su inozemne kreditne i financijske institucije pokazivale za sudjelovanje u bankarskim djelatnostima u Grčkoj bio je vrlo ograničen. Štoviše, Grčka središnja banka unaprijed je odredila portfelj imovine i obveza koje će se prenijeti i vremenski okvir koji su ponude trebale poštovati da bi nalog bio valjan. Prema tome, Komisija smatra da je postupak prodaje bio otvoren i nediskriminirajući.

(245) Negativnom cijenom (odnosno, uzimanjem u obzir manjka financijskih sredstava i pokrivanje prethodno spomenutih potreba za kapitalom) za imovinu i obveze banke Probank ne isključuje se činjenica da prodajna cijena odražava tržišnu vrijednost poslovanja ([116]). Komisija nema razloga vjerovati da dana ponuda i plaćena cijena nisu odražavali tržišnu cijenu poslovanja. I doista, Grčka središnja banka procijenila je fer vrijednost imovine koju su provjerili vanjski revizori. Slijedom toga Komisija zaključuje da je postupak prodaje proveden pod tržišnim uvjetima. Na temelju prethodno navedenog, u skladu s točkom 49. Komunikacije o bankarstvu iz 2008., točke 20. Komunikacije o restrukturiranju i vlastite prakse u pogledu odlučivanja ([117]), Komisija zaključuje da se državna potpora Banci može isključiti.

6.3.1.2. *Zaključak o postojanju i ukupnom iznosu primljene potpore*

(246) Na temelju uvodnih izjava (236). do (240)., Komisija smatra da mjere PB1 i PB2 ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 107. stavku 1. Ugovora te da čine državnu potporu.

(247) Prema tome, zaključeno je da su djelatnosti banke Probank primile državnu potporu u obliku kapitala u iznosu od [742,7 do 842,7] milijuna EUR (mjere PB1 i PB2), kako je prikazano u tablici11.

Tablica 11.

Pregled ukupne potpore aktivnostima banke Probank

Korisnik potpore	Mjera	Priroda potpore	Iznos potpore (u milijuna EUR)
Djelatnosti banke Probank	PB1	Financiranje manjka financijskih sredstava za prijenos iz banke Probank u Banku	562,7
	PB2	Dopis o preuzimanju obveze da se pokriju potrebe za kapitalom povezane s imovinom koja je s banke Probank prenesena na Banku	[180 do 280]
		Ukupni iznos dodijeljene potpore u obliku kapitala	[742,7 do 842,7]
		Ukupni iznos isplaćene potpore u obliku kapitala	[742,7 do 842,7]

6.3.2. **Pravna osnova za procjenu spojivosti**

(248) Člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora Komisiju se ovlašćuje da utvrdi spojivost potpore s unutarnjim tržištem ako joj je svrha „otklanjanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu neke države članice".

([116]) Vidjeti bilješku 109.
([117]) Vidjeti bilješku 103.

(249) Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama (206). i (207)., pravna osnova za procjenu mjere potpore grčkim bankama trebao bi trenutačno biti članak 107. stavak 3. točka (b) Ugovora.

(250) Kao što je objašnjeno u uvodnoj izjavi (208). i u skladu s točkom 15. Komunikacije o bankarstvu iz 2008., kako bi potpora bila usklađena s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora, ona mora biti u skladu s općim kriterijima spojivosti: primjerenošću, nužnošću i razmjernošću.

(251) Komunikacijom o dokapitalizaciji utvrđuju se dodatne smjernice na razini naknade potrebne za dokapitalizacije koje provodi država.

(252) Konačno, Komisija je u Komunikaciji o restrukturiranju objasnila na koji će način procijeniti planove restrukturiranja. U svojoj će procjeni plana za restrukturiranje u okviru Komunikacije za restrukturiranje Komisija u obzir uzeti sve mjere navedene u tablici 11.

6.3.3. **Spojivost mjera potpore u okviru Komunikacije o bankarstvu iz 2008. i Komunikacije o dokapitalizaciji**

6.3.3.1. *Primjerenost*

(253) U pogledu primjerenosti mjera PB1 i PB5, Komisija smatra da su mjere pokrivanja manjka financijskih sredstava i preuzimanja obveze u pogledu pokrivanja potreba za kapitalom kupca koje su povezane s prenesenom imovinom primjerene jer su omogućile prodaju, zaštitile su deponente banke Probank te slijedom toga i financijsku stabilnost. Te se djelatnosti ne bi mogle nastaviti bez potpore GFFS-a jer je banka Probank imala negativan vlasnički kapital u vrijeme sanacije. U teškim uvjetima koji su tada prevladavali na tržištu nijedna banka ne bi preuzela portfelj imovine i obveza negativne vrijednosti koji bi negativno utjecao na njezinu poziciju u pogledu adekvatnosti kapitala. Grčka središnja banka 10. svibnja 2013. imenovala je povjerenika u banci Probank čija je zadaća bila osigurati provođenje svih potrebnih mjera za dovršetak povećanja temeljnog kapitala banke Probank. Činjenicom da nijedan privatni ulagač nije podnio konačni obvezujući prijedlog za preuzimanje banke Probank do trenutka sanacije, unatoč naporima imenovanog povjerenika u banci Probank i opetovanim produženjima krajnjeg roka za povećanje temeljnog kapitala banke Probank, podupire se zaključak da se te djelatnosti ne bi mogle nastaviti bez potpore primljene od GFFS-a. Stoga se tim mjerama osiguralo održavanje financijske stabilnosti u Grčkoj. Na temelju toga Komisija smatra da su mjere primjerene kao potpora za sanaciju.

6.3.3.2. *Nužnost*

(254) U skladu s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., mjera potpore mora u svojem iznosu i obliku biti nužna da bi se postigao cilj mjere. Njome se podrazumijeva da dokapitalizacija mora biti u najmanjem mogućem iznosu kako bi se taj cilj postigao.

(255) MGFP-om iz svibnja 2013. predviđeno je da za te sporedne banke ([118]) koje ne ispunjavaju zahtjeve za kapitalom, Grčka središnja banka u suradnji s GFFS-om procijeni mogućnosti, uključujući i postupak kupovine i pripajanja, kako bi se na najmanju mjeru sveo trošak za porezne obveznike, jamčeći istodobno sigurnost deponenata.

(256) Kako je Grčka središnja banka navela u svojoj odluci od 26. srpnja 2013. ([119]), oduzimanje dozvole banke Probank, a da se ne primijene mjere sanacije moglo je utjecati na financijsku stabilnost.

(257) Komisija smatra da se tim elementima financijske stabilnosti pruža potpora nužnosti mjera PB1 i PB2.

(258) U pogledu iznosa mjere, grčka nadležna tijela pažljivo su procijenila iznos manjka financijskih sredstava, a u toj procjeni u obzir je uzeto i izvješće o vrednovanju koje je priredio zakonom propisani revizor. Doprinos je točno pokrio razliku između fer vrijednosti prenesene imovine i vrijednosti obveza. Grčka središnja banka u svojoj odluci 12/1/26.7.2013. izjavila je da je nalog za prijenos odabrane imovine i obveza bilo rješenje kojem je dana prednost jer je tim rješenjem omogućeno da se na najmanju mjeru svedu troškovi sanacije. Ta je odluka u skladu i s Drugim programom gospodarske prilagodbe za Grčku iz srpnja 2013. Osim toga, GFFS je preuzeo obvezu pokriti potrebe za kapitalom samo u iznosu do 9 % prenesene imovine, kako ju je procijenila Grčka središnja banka.

([118]) U svojoj procjeni održivosti koja je provedena 2012. Grčka središnja banka utvrdila je da su prikladni kandidati za dokapitalizaciju od strane GFFS-a četiri najveće banke u Grčkoj, dok se za ostale banke, one „sporedne" smatralo da nisu prihvatljivi kandidati za dokapitalizaciju od strane GFFS-a.

([119]) Odluka 12/1/26.7.2013. Odbora za mjere likvidacije Grčke središnje banke.

(259) Nadalje, vlasnički kapital nije prenesen na Banku pa će prema tome ostati u subjektu koji je u postupku likvidacije. Prema tome, dioničari banke Probank pretrpjet će potpuni gubitak, a doprinos GFFS-a nije uvećan za trošak njihova saniranja.

(260) Što se tiče naknada za potporu, kako je prethodno navedeno u uvodnoj izjavi (238)., GFFS najvjerojatnije neće u potpunosti povratiti iznos novca koji je dao kao doprinos. Prema tome, jasno je da on ne prima naknadu i njegov je doprinos sličan bespovratnim sredstvima. Kao što je navedeno u točki 44. Komunikacije o dokapitalizaciji, dokapitalizacija s nedovoljnim iznosom naknade može se prihvatiti samo u slučaju banaka u poteškoćama koje ne mogu platiti nikakvu naknadu. Komisija smatra da je to slučaj s bankom Probank. Nepostojanje naknade potiče potrebu za dubinskim restrukturiranjem, u skladu s Komunikacijom o dokapitalizaciji.

(261) Zaključno, mjere su nužne kao potpora za sanaciju u svojem iznosu i obliku kako bi se postigli ciljevi ograničavanja poremećaja u grčkom bankarskom sustavu i gospodarstvu u cjelini.

6.3.3.3. *Razmjernost*

(262) Banka Probank više ne postoji u obliku u kojem je postojala ranije. Činjenica da se potporom saniraju djelatnosti prenesene na Banku mogla bi, u teoriji, narušiti tržišno natjecanje. Međutim, Komisija uzima u obzir da je banka Probank mala i da su u prodajnom postupku konkurenti imali priliku podnijeti ponude za odabranu imovinu i obveze banke Probank. Nadalje, odmah nakon njihova prijenosa gospodarske djelatnosti banke Probank u potpunosti su integrirane u Banku i prestale su postojati kao zasebna gospodarska djelatnost ili konkurent. Komisija stoga zaključuje da se potporom ne stvara neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja.

6.3.3.4. *Zaključak o usklađenosti mjera PB1 i PB2 s Komunikacijom o bankarstvu i Komunikacijom o dokapitalizaciji*

(263) Zaključeno je da su mjere PB1 i PB2 primjerene i nužne te da su, u svjetlu temeljitog restrukturiranja koje je predviđeno za Banku na koju su prenesene gospodarske djelatnosti banke Probank, razmjerne planiranom cilju, u skladu s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008. i Komunikacijom o dokapitalizaciji.

6.3.4. **Spojivost mjera potpore s Komunikacijom o restrukturiranju**

(264) U uvodnoj izjavi (260). Komisija je u pogledu naknade mjere PB1 primijetila da GFFS vjerojatno neće u cijelosti povratiti 562,73 milijuna EUR koje je uložio za sanaciju banke Probank (mjera PB1). Nepostojanjem naknade potiče se potreba za dubinskim restrukturiranjem u pogledu mjera održivog poslovanja i u pogledu mjera kojima se ograničava narušavanje tržišnog natjecanja.

6.3.4.1. *Dugoročna održivost djelatnosti banke Probank s pomoću prodaje*

(265) Točkom 21. Komunikacije o restrukturiranju navodi se da je u slučajevima u kojima se kreditna institucija u poteškoćama vjerojatno ne može ponovno uspostaviti dugoročnu održivost potrebno razmotriti njezinu redovnu likvidaciju ili prodaju. Države članice stoga mogu poticati izlaz neodrživih sudionika istodobno dopuštajući postupak izlaženja unutar primjerenog vremenskog okvira kojim se čuva financijska stabilnost.

(266) Međutim, banka Probank nije bila održiva kao samostalni subjekt te je stavljena u postupak likvidacije. U tom se smislu točkom 17. Komunikacije o restrukturiranju pojašnjava da se „prodajom banke u poteškoćama drugoj financijskoj instituciji može pridonijeti ponovnom uspostavljanju dugoročne održivosti ako je kupac održiv te može apsorbirati prijenos banke u poteškoćama i pomoći u obnovi tržišnog povjerenja”.

(267) Kao što je navedeno u odjeljku 7.5.2., na temelju plana restrukturiranja Banka se može smatrati održivim subjektom. Stoga se prenošenjem aktivnosti banke Probank na Banku omogućuje ponovno uspostavljanje njihove dugoročne održivosti. Nadalje, činjenica da su djelatnosti banke Probank u potpunosti integrirane ([120]) u Banku i da su prestale poslovati kao samostalni konkurent čini dubinsko restrukturiranje prema zahtjevima u slučaju nedovoljne naknade za državnu potporu.

([120]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 15.

6.3.4.2. *Vlastiti doprinos i podjela obveza*

(268) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (258)., odabranim načinom sanacije banke Probank osigurano je ograničavanje troškova restrukturiranja na najnižu mjeru. Prvo, grčka nadležna tijela pažljivo su procijenila manjak financijskih sredstava uzimajući u obzir izvješće neovisnih revizora. Štoviše, GFFS je preuzeo obvezu da će pokriti potrebe za kapitalom kupca proizašle iz prenesenih djelatnosti samo do najmanjeg iznosa propisanog zakonom. Osim toga, integracijom gospodarskih djelatnosti banke Probank u veći subjekt i istodobnim ostvarivanjem sinergija osobito racionalizacijom mreže podružnica banke Probank, konsolidacijom IT infrastrukture i smanjenjem troškova financiranja, troškovi restrukturiranja ograničeni su na najmanju mjeru u usporedi sa scenarijem u kojem bi država pokušala ponovno uspostaviti održivost banke Probank kao samostalnog subjekta.

(269) Vlasnički kapital i podređeni dug nisu preneseni na Banku, nego su ostali u subjektu u likvidaciji. Prema tome, Komisija smatra da je postignuta dovoljna podjela obveza od strane dioničara s obzirom da imaju pravo na prihod od likvidacije samo ako je prihod dovoljan najprije za otplatu GFFS-u čije potraživanje ima prednost pred potraživanjima ostalih vjerovnika. Prema tome, s obzirom na nedostatnost likvidirane imovine, malo je vjerojatno da će dioničari povratiti svoje ulaganje.

6.3.4.3. *Mjere za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja*

(270) Što se tiče mjera kojima se ograničuje narušavanje tržišnog natjecanja, točkom 30. Komunikacije o restrukturiranju omogućuje se da se „procjena Komisije u pogledu potrebe za takvim mjerama temelji na veličini, rasponu i opsegu djelatnosti koje bi predmetna banka obavljala nakon provedbe vjerodostojnog plana restrukturiranja […]. Priroda i oblik takvih mjera ovisit će o dvama kriterijima: prvo, o iznosu potpore i uvjetima te okolnostima u kojima je potpora dodijeljena, i drugo, o svojstvima jednog ili više tržišta na kojima će na banka primatelj poslovati."

(271) U pogledu iznosa potpore koja je primljena, ukupna potpora primljena u obliku kapitala iznosila je [742,7 do 842,7] milijuna EUR (mjere PB1 i PB2). Mjera PB1 odgovarala je iznosu od otprilike 21,15 % rizikom ponderirane imovine banke Probank na dan 30. lipnja 2013. Mjera PB2 po definiciji je odgovarala iznosu od […] % imovine prenesene s banke Probank. Zbog tih iznosa potpore u kombinaciji s nepostojanjem naknade potrebno je u znatnoj mjeri smanjiti prisutnost korisnika na tržištu.

(272) Što se tiče tržišta na kojem je poslovala banka Probank, Komisija napominje da je banka Probank bila vrlo mala banka (s manje od 1 % udjela u ukupnoj imovini grčkih banaka i udjelom na grčkom tržištu kredita od oko 1 % i na tržištu depozita manjim od 2 %) te je prema tome imovina i obveze banke Probank koje su prenesene na Banku bile male u usporedbi s veličinom grčkog bankarskog sustava.

(273) Nadalje, djelatnosti banke Probank bile su ponuđene konkurentima u okviru javne dražbe. Nakon prodaje banka Probank prestala je postojati kao samostalni konkurent jer su prenesene djelatnosti u potpunosti integrirane s Bankom.

(274) Zaključuje se da s obzirom na malu veličinu prenesenih djelatnosti, javni postupak prodaje i potpunu integraciju djelatnosti banke Probank u Banku, ne postoji neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja unatoč vrlo visokom iznosu potpore i nepostojanju naknade.

6.3.4.4. *Zaključak o spojivosti s Komunikacijom o restrukturiranju*

(275) Na temelju te analize Komisija zaključuje da se prodajom odabrane imovine i obveza banke Probank i njihovom integracijom u Banku osigurava da djelatnosti banke Probank ponovno uspostave dugoročnu održivost, da je potpora ograničena na najmanju moguću mjeru i da nema neopravdanog narušavanja tržišnog natjecanja u skladu s Komunikacijom o restrukturiranju.

6.3.5. **Zaključak o spojivosti potpore povezane s bankom Probank s unutarnjim tržištem**

(276) Prema tome, sve su mjere potpore navedene u tablici 11. spojive s unutarnjim tržištem.

7. **PROCJENA POTPORE DODIJELJENE BANCI**

7.1. POSTOJANJE I IZNOS POTPORE

(277) Komisija mora utvrditi postojanje državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

7.1.1. **Postojanje potpore u obliku mjera odobrenih u okviru Programa potpore grčkim bankama (mjere L1 i A)**

7.1.1.1. *Državna potpora za likvidnost odobrena u okviru mjere osiguranja jamstva i mjere zaduživanja izdavanjem državnih obveznica (mjera L1)*

(278) Komisija je već utvrdila u odlukama kojima se odobrava i produžuje Program potpore grčkim bankama ([121]) da potpora za likvidaciju dodijeljena u okviru tog programa čini potporu. Nepodmireni iznos jamstava od 15. travnja 2011. iznosio je 12 873 milijuna EUR te je 30. studenoga 2013. dosegao 14 798 milijuna EUR. Na te datume nepodmireni zajmovi u državnim obveznicama Banci iznosili su 787 milijuna EUR, odnosno 847 milijuna EUR. Buduće potpore za likvidnost dodijeljene u okviru tog programa isto bi tako činile potporu.

7.1.1.2. *Državna dokapitalizacija dodijeljena u okviru Programa dokapitalizacije (mjera A).*

(279) Komisija je već utvrdila u Odluci o Programu potpore grčkim bankama od 19. studenoga 2008. da će dokapitalizacija koja će se dodijeliti u okviru mjere dokapitalizacije u okviru tog programa činiti potporu. Banka je primila 1 350 milijuna EUR u vidu povlaštenih dionica što predstavlja 2,1 % rizikom ponderirane imovine Banke ([122]).

(280) Grčka je 2010. uvela nekoliko izmjena tehničkih parametara tih povlaštenih dionica pri čemu se, ako se te povlaštene dionice ne otkupe u roku od pet godina, kupon potom povećava za 2 % svake godine. S obzirom na to da se promjenama povećava naknada države, ako se povlaštene dionice ne otkupe ili pretvore nakon pet godina, Komisija zaključuje da preinake tehničkih parametara Banci ne osiguravaju nikakvu prednost te stoga ne uključuju dodatnu državnu potporu.

7.1.2. **Postojanje potpore u o obliku likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država (mjera L2)**

(281) U točki 51. Komunikacije o bankarstvu iz 2008. Komisija je objasnila da osiguravanje sredstava središnjih banaka financijskim institucijama ne čini potporu ako su ispunjena četiri kumulativna uvjeta u pogledu solventnosti financijske ustanove, jamstva ustanove, kamatne stope naplaćene financijskoj instituciji i nepostojanje protujamstava države. Budući da likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država i koja je pružena Banci nije u skladu s ta četiri kumulativna uvjeta, ponajprije jer ima državno jamstvo i dodjeljuje se zajedno s drugim mjerama potpore, ne može se zaključiti da likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država ne čini državnu potporu.

(282) Likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država u skladu je s uvjetima utvrđenima u članku 107. stavku 1. Kao prvo, kako ova mjera uključuje državno jamstvo u korist Grčke središnje banke, sve gubitke snosit će država. Stoga ova mjera uključuje državna sredstva. U okviru likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama bankama se omogućuje dobivanje sredstava u vrijeme kad one nemaju pristup međubankovnim tržištima financiranja i redovnim aktivnostima refinanciranja Eurosustava. Stoga se na temelju likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država Banci dodjeljuje prednost. S obzirom na to da je likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama ograničena na bankarski sektor, ta je mjera selektivna. Uz to, s obzirom na to da se na temelju likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država Banci omogućuje nastavak poslovanja na tržištu i sprječava je u nepodmirivanju obveza i napuštanju tržišta, njome se narušava tržišno natjecanje. Budući da je Banka aktivna u drugim državama članicama i da financijske institucije iz drugih država članica posluju ili bi mogle biti zainteresirane za poslovanje u Grčkoj, prednost dana Banci utječe na trgovinu među državama članicama.

(283) Na temelju dosad navedenog Komisija smatra da likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država (mjera L2) čini državu potporu. Iznos likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država s vremenom se razlikovao. Na dan 31. prosinca 2012. iznosio je oko 30,9 milijardi EUR.

([121]) Vidjeti bilješke 1. i 3.
([122]) Vidjeti Odluku o pokretanju postupka u pogledu banke NBG, uvodna izjava 38.

7.1.3. **Postojanje potpore u mjerama dodijeljenim preko GFFS-a (mjere B1, B2 i B3)**

7.1.3.1. *Prva dokapitalizacija za premošćivanje (mjera B1)*

(284) U odjeljku 5.1. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG Komisija je već zaključila da prva dokapitalizacija za premošćivanje čini državnu potporu. Primljeni kapital iznosio je 7 430 milijuna EUR.

7.1.3.2. *Druga dokapitalizacija za premošćivanje (mjera B2)*

(285) Mjera B2 provedena je s pomoću sredstava iz GFFS-a koja su, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 49. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG, uključivala državna sredstva.

(286) Što se tiče postojanja prednosti, mjerom B2 povećala se stopa kapitala Banke na razinu kojom se omogućilo daljnje funkcioniranje na tržištu i pristup financiranju iz Eurosustava. Nadalje, naknada mjere B2 sastoji se od obračunanih kamata na obveznice EFFS-a i dodatne provizije od 1 %. Zbog toga što je naknada očigledno niža od naknade sličnih instrumenata kapitala na tržištu, Banka zasigurno ne bi mogla prikupiti taj kapital po takvim uvjetima na tržištu. Stoga je mjerom B2 Banci dana prednost na temelju odobrenih državnih sredstava. A obzirom na to da je mjera dostupna samo Banci, ona je po svojoj prirodi selektivna.

(287) Kao rezultat mjere B2, ojačan je položaj Banke jer su Banci osigurana financijska sredstva potrebna za nastavak ispunjavanja kapitalnih zahtjeva, dovodeći na taj način do narušavanja tržišnog natjecanja. Budući da je Banka aktivna na bankarskim tržištima drugih država članica i da financijske institucije iz drugih država članica posluju u Grčkoj, ponajprije na tržištu osiguranja, mjera B2 utječe i na trgovinu među državama članicama.

(288) Komisija smatra da mjera B2 čini državnu potporu. Nacionalna tijela prijavila su je kao potporu. Primljeni kapital iznosio je 2 326 milijuna EUR.

7.1.3.3. *Sudjelovanje GFFS-a u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. (mjera B3)*

(289) Sudjelovanje GFFS-a u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. (mjere B3) djelomična je konverzija prve i druge dokapitalizacije za premošćivanje (mjere B1 i B2) u trajnu dokapitalizaciju od 8 677 milijuna EUR u redovnim dionicama. Budući da je mjera B3 konverzija potpore koja je već dodijeljena, ona i dalje uključuje državna sredstva, ali se njome ne povećava nominalni iznos potpore. Međutim, povećava se prednost Banke (a time i narušavanje tržišnog natjecanja) za dani nominalni iznos potpore s obzirom da se radi o trajnoj dokapitalizaciji, a ne o privremenoj dokapitalizaciji kao u mjerama B1 i B2.

(290) Takva potpora nije bila dodijeljena svim bankama koje posluju u Grčkoj. Što se tiče narušavanja tržišnog natjecanja i učinka na trgovinu, Komisija napominje na primjer da se potporom Banci omogućio nastavak poslovanja u drugim državama članicama, kao što su Rumunjska ili Bugarska. Likvidacija Banke dovela bi do okončanja djelatnosti u inozemstvu likvidacijom tih djelatnosti ili prodajom tih poduzeća. Uz to, djelatnosti osiguranja Grčke središnje banke natječu se na tržištu s djelatnostima podružnica društava za osiguranje iz ostalih država članica. Stoga se mjerom narušava tržišno natjecanje i njome se utječe na trgovinu među državama članicama. Prema tome, Komisija smatra da mjera B3 čini državnu potporu.

7.1.3.4. *Zaključak o mjerama B1, B2 i B3*

(291) Mjere B1, B2 i B3 čine državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora. Iznos državne potpore uključen u mjere B1, B2 i B3 jest 9 756 milijuna EUR. Kako je navedeno u odjeljku 7.1.3.3., samo dio prve i druge dokapitalizacije za premošćivanje (mjere B1 i B2) pretvoren je u trajnu dokapitalizaciju od 8 677 milijuna EUR (mjera B3), dok je bilanca otplaćena GFFS-u šest mjeseci nakon što je dodijeljena ([123]).

(292) U točki 31. Komunikacije o restrukturiranju navodi se da Komisija, osim apsolutnog iznosa potpore, u obzir mora uzeti potporu „*povezanu s rizikom ponderiranom imovinom banke*". Mjere B1, B2 i B3 dodijeljene su tijekom razdoblja od jedne godine, od travnja 2012. ([124]) do svibnja 2013. Tijekom tog razdoblja promijenila se rizikom ponderirana imovina Banke. Stoga se postavlja pitanje na kojoj bi se razini rizikom ponderirana imovina trebala

([123]) GFFS, Godišnji financijski izvještaj za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., lipanj 2014., str. 6.
([124]) Vidjeti bilješku 56.

upotrebljavati, a osobito bi li državnu potporu trebalo ocijenjivati u odnosu na rizikom ponderiranu imovinu koja je postojala na početku razdoblja ili na onu koja je postojala na kraju razdoblja. Mjerama B1, B2 i B3 cilj je pokriti potrebu za kapitalom koju je utvrdila Grčka središnja banka u ožujku 2012. (ispitivanje otpornosti na stres iz 2012.). Drugim riječima, potrebe za kapitalom koje su tim mjerama pokrivene već su postojale u ožujku 2012. Komisija stoga smatra da bi iznos potpore uključen u mjere B1, B2 i B3 trebalo usporediti s rizikom ponderiranom imovinom Banke na dan 31. ožujka 2012. Komisija je isto tako podsjetila da Grčka središnja banka, nakon dokapitalizacije u ožujku 2012. do proljeća 2013., nije u obzir uzela preuzimanja grčkih banaka s ciljem usklađenja – prema gore ili prema dolje – njihovih potreba za kapitalom. Tim se čimbenikom dalje dokazalo da su mjere B1, B2 i B3 bile mjere potpore povezane s parametrom Banke kakav je postojao na dan 31. ožujka 2012.

(293) Prva i druga dokapitalizacija za premošćivanje zajedno su iznosile 9 756 milijuna EUR. Taj iznos predstavlja 15,3 % rizikom ponderirane imovine Banke na dan 31. ožujka 2012.

(294) S obzirom da je Banka uspjela privući privatni kapital, stvarni iznos koji je GFFS konačno unio u Banku bio je samo 8 677 milijuna EUR, što predstavlja 13,6 % rizikom ponderirane imovine Banke na dan 31. ožujka 2012.

7.1.4. **Zaključak o postojanju i ukupnom iznosu potpore koju je primila Banka**

(295) Mjere A, B1, B2, B3, L1 i L2 čine državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora. Te su mjere sažete u tablici 12.

Tablica 12.

Pregled ukupne potpore koju je primila Banka

Oznaka	Mjera	Vrsta mjere	Iznos potpore	Potpora/rizikom ponderirana imovina
A	Povlaštene dionice	Potpora u obliku kapitala	1 350 milijuna EUR	2,1 %
B1 B2	Prva dokapitalizacija za premošćivanje Druga dokapitalizacija za premošćivanje	Potpora u obliku kapitala	7 430 milijuna EUR 2 326 milijuna EUR	15,3 %
Ukupna potpora u obliku kapitala dodijeljena Banci			11 106 milijuna EUR	17,3 %
B3	Dokapitalizacija iz proljeća 2013.	Potpora u obliku kapitala	8 677 milijuna EUR	
Ukupna potpora u obliku kapitala dodijeljena Banci umanjena za potporu vraćenu u roku od 6 mjeseci			10 027 milijuna EUR	15,6 %
Oznaka	Mjera	Vrsta mjere	Nominalni iznos potpore	
L1	Potpora za likvidnost	Jamstvo Zaduživanje izdavanjem obveznica	Jamstva: 14,8 milijardi EUR Zaduživanja izdavanjem obveznica: 0,8 milijardi EUR	Od 30. studenoga 2013.:
L2	Likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država	Financiranje i jamstvo	30,9 milijardi EUR	Od 31. prosinca 2012.
Ukupna potpora u obliku kapitala dodijeljena Banci			46,5 milijardi EUR	

7.2. PRAVNA OSNOVA ZA OCJENU SPOJIVOSTI

(296) Kao što je zaključeno u uvodnoj izjavi 207., pravna osnova za procjenu mjera potpore trebao bi biti članak 107. stavak 3. točka (b) Ugovora ([125]).

(297) Tijekom financijske krize Komisija je izradila kriterije spojivosti za različite vrste mjera potpora. Načela za procjenu mjera potpora prvobitno su bila utvrđena u Komunikaciji o bankarstvu iz 2008.

(298) Smjernice za mjere dokapitalizacije mogu se pronaći u Komunikaciji o dokapitalizaciji i Komunikaciji o produženju iz 2011.

(299) Komunikacijom o restrukturiranju definira se pristup koji je Komisija donijela u pogledu procjene planova restrukturiranja, ponajprije potreba za ponovnim uspostavljanjem održivosti, kako bi se osigurao odgovarajući doprinos od korisnika i ograničilo narušavanje tržišnog natjecanja.

(300) Okvir je dopunjen Komunikacijom o bankarstvu iz 2013. koja se primjenjuje na mjere potpore prijavljene ili dodijeljene nakon 31. srpnja 2013. bez prethodnog odobrenja.

7.2.1. **Pravna osnova za procjenu spojivosti likvidnosne potpore Banci (mjera L1)**

(301) Likvidnosna potpora koju je Banka već primila konačno je odobrena sukcesivnim odlukama kojima se odobravaju mjere u okviru Programa potpore grčkim bankama i izmjenama i produženjima Programa ([126]). Sve buduće likvidnosne potpore za Banku morat će se dodijeliti u okviru programa koji je Komisija propisno odobrila. Uvjete takve potpore morat će odobriti Komisija prije nego što potpora bude dodijeljena te se stoga ne mora dodatno ocjenjivati u ovoj odluci.

7.2.2. **Pravna osnova za procjenu spojivosti povlaštenih dionica (mjera A)**

(302) Dokapitalizacija dodijeljena u 2009. u obliku povlaštenih dionica (mjera A) dodijeljena je u okviru mjere dokapitalizacije odobrene 2008. kao dio Programa potpore grčkim bankama u okviru Komunikacije o bankarstvu iz 2008. Stoga se ne mora ponovno procjenjivati u okviru Komunikacije o bankarstvu iz 2008. i mora se procijeniti u okviru Komunikacije o restrukturiranju.

7.2.3. **Pravna osnova za procjenu spojivosti likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država (mjera L2)**

(303) Usklađenost likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država (mjera L2) najprije je potrebno procijeniti na temelju Komunikacije o bankarstvu iz 2008. i Komunikacije o produženju iz 2011. Sve likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koje jamči država dodijeljene nakon 31. srpnja 2013. obuhvaćene su Komunikacijom o bankarstvu iz 2013.

7.2.4. **Pravna osnova za procjenu spojivosti dokapitalizacija koje je proveo GFFS (mjere B1, B2 i B3)**

(304) Usklađenost dokapitalizacija koje je proveo GFFS (mjere B1, B2 i B3), ponajprije u pogledu naknade, najprije je potrebno procijeniti na temelju Komunikacije o bankarstvu iz 2008., Komunikacije o dokapitalizaciji i Komunikacije o produženju iz 2011. U Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke NBG Komisija je izrazila dvojbe u pogledu spojivosti mjere B1 s tim komunikacijama. Budući da su one bile provedene prije 1. kolovoza 2013., te mjere nisu obuhvaćene Komunikacijom o bankarstvu iz 2013. Spojivost dokapitalizacija koje je proveo GFFS (mjere B1, B2 i B3) isto bi tako trebalo procijeniti na temelju Komunikacije o restrukturiranju.

7.3. USKLAĐENOST MJERE L2 S KOMUNIKACIJOM O BANKARSTVU IZ 2008., KOMUNIKACIJOM O PRODUŽENJU IZ 2011. I KOMUNIKACIJOM O BANKARSTVU IZ 2013.

(305) Kako bi potpora bila usklađena s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora, ona mora biti u skladu s općim kriterijima spojivosti: primjerenošću, nužnošću i razmjernošću.

([125]) Napominje se i da je Grčka dodijelila potporu banci u okviru Programa potpore grčkim bankama koji je odobrila Komisija na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) Ugovora, kao i posredstvom GFFS-a čije je stvaranje isto tako odobreno odlukom Komisije.

([126]) Vidjeti bilješke 2 i 3.

(306) Budući da su grčke banke bile isključene s međubankovnih tržišta te su postale potpuno ovisne o financiranju iz središnje banke, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (46). i kako Banka nije mogla pozajmiti dovoljan iznos sredstava u okviru redovnih aktivnosti refinanciranja, Banci je bila potrebna likvidnosnu pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država kako bi bila dovoljno likvidna i čime bi se spriječilo njezino neizvršavanje obveza. Komisija mjeru L2 smatra primjerenim mehanizmom za otklanjanje ozbiljnih poremećaja do kojih bi došlo neizvršavanjem obveza Banke.

(307) Budući da likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država obuhvaća financiranje za Banku uz relativno visoki trošak, Banka ima dovoljno poticaja da se za razvoj svojih djelatnosti ne oslanjanje na taj izvor financiranja. Banka je morala platiti kamatnu stopu od […] baznih bodova više od redovnih aktivnosti refinanciranja iz Eurosustava. Uz to, Banka je državi morala platiti naknadu za jamstvo od […] baznih bodova. Posljedično je ukupni trošak likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država za Banku puno viši od uobičajenih troškova refinanciranja iz ESB-a. Točnije, razlika između prije navedenog i potonjeg viša je od razine naknade za jamstvo koja je zatražena Komunikacijom o produženju iz 2011. Posljedično se ukupna naknada koju je država naplatila može smatrati dovoljnom. Iznos likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država Grčka središnja banka i ESB redovito preispituje na temelju stvarnih potreba Banke. Oni pažljivo nadziru njezinu upotrebu i osiguravaju da se ograniči na najmanju potrebnu mjeru. Stoga se mjerom L2 Banci ne osigurava višak likvidnosti koji se mogao upotrijebiti za financiranje aktivnosti kojima se narušava tržišno natjecanje. Ograničena je na najmanji potreban iznos.

(308) Tim pomnjivim praćenjem upotrebe likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država i redovitom provjerom ograničenosti njezine upotrebe na najmanju moguću mjeru isto se tako osigurava da je ta likvidnost razmjerna i da ne dovodi do neopravdanog narušavanja tržišnog natjecanja. Komisija ističe i da se Grčka obvezala da će Banka provesti plan restrukturiranja kojim će se smanjiti njezino oslanjanje na financiranje iz središnje banke i da će Banka postupati u skladu s nekim ograničenjima, kako je analizirano u odjeljku 7.6. Tim se čimbenicima omogućava da će oslanjanje na likvidnosnu potporu završiti što je ranije moguće i da je takva potpora razmjerna.

(309) Mjera L2 stoga je spojiva s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008. i Komunikacijom o produženju iz 2011. Kako se Komunikacijom o bankarstvu iz 2013. nisu uveli dodatni preduvjeti u pogledu jamstava, mjera L2 isto je tako spojiva s Komunikacijom o bankarstvu iz 2013.

7.4. USKLAĐENOST MJERA B1, B2 I B3 S KOMUNIKACIJOM O BANKARSTVU IZ 2008., KOMUNIKACIJOM O DOKAPITALIZACIJI I KOMUNIKACIJOM O PRODUŽENJU IZ 2011.

(310) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (305)., da bi potpora bila usklađena s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora, ona mora biti u skladu s općim kriterijima spojivosti ([127]): primjerenosti, nužnosti i razmjernosti.

(311) Komunikacijom o dokapitalizaciji i Komunikacijom o produženju iz 2011. utvrđuju se dodatne smjernice na razini naknade potrebne za dokapitalizaciju koju provodi država.

7.4.1. **Primjerenost mjera**

(312) Komisija smatra da su dokapitalizacije koje je proveo GFFS (mjere B1, B2 i B3) primjerene jer se njima sprječava stečaj Banke. Bez njih se njezine djelatnosti ne bi nastavile jer je Banka krajem 2012. imala negativan kapital ([128]).

(313) U tom je smislu Komisija napomenula u Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke NBG da je Banka jedna od najvećih bankarskih institucija u Grčkoj u pogledu kreditiranja i prikupljanja depozita. Kao takva, Banka je sistemski značajna banka za Grčku. Posljedično, nepodmirivanje obveza Banke stvorilo bi ozbiljne poremećaje u grčkom gospodarstvu. U okolnostima koje su tada prevladavale financijske institucije u Grčkoj imale su poteškoća u pristupanju financiranju. Zbog nedostatka financiranja ograničena je njihova sposobnost osiguravanja kredita grčkom gospodarstvu. U tom bi kontekstu poremećaj u gospodarstva bio ozbiljniji zbog nepodmirenih obveza Banke. Nadalje, do mjera B1, B2 i B3 došlo je uglavnom zbog programa UPS-a, izvanrednog i nepredvidivog događaja, a ne kao rezultat lošeg upravljanja ili pretjeranog preuzimanja rizika u Banci. Mjere su stoga prvenstveno usmjerene na rezultate programa UPS-a te se njima pridonosi održavanju financijske stabilnosti u Grčkoj.

([127]) Vidjeti uvodnu izjavu 41. Odluke Komisije u predmetu NN 51/2008 Sustav jamstva za banke u Danskoj (SL C 273, 28.10.2008., str. 2.).
([128]) Vidjeti financijske izvještaje iz 2013., str. 42.

(314) U Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke NBG Komisija je izrazila sumnju u to jesu li odmah poduzeti svi mogući koraci kako bi se u budućnosti izbjegla ponovna potreba Banke za potporom. Kako je navedeno u uvodnim izjavama (156)., (157), (158) ove Odluke, Grčka je preuzela obvezu u pogledu provedbe niza mjera povezanih s korporativnim upravljanjem i komercijalnim poslovanjem Banke. Kako je opisano u odjeljku 2.4., Banka je isto tako počela restrukturirati svoje djelatnosti, a mnoga su smanjenja troškova već provedena. Stoga su sumnje Komisije ublažene.

(315) U Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke NBG Komisija je isto tako izrazila sumnje u pogledu postojanja dovoljnih zaštitnih mjera u slučaju da Banka potpadne pod kontrolu države ili u slučaju da privatni dioničari zadrže kontrolu dok bi država imala većinski udjel. Obveze opisane u uvodnim izjavama (156)., (157)., (158). osiguravaju da će se kreditno poslovanje Banke voditi na komercijalnoj osnovi, a da će svakodnevno poslovanje biti zaštićeno od uplitanja države. Okvirom odnosa dogovorenim između GFFS-a i Banke isto se tako osigurava da su interesi države kao glavnog dioničara zaštićeni od pretjeranog rizika koji bi preuzela uprava Banke.

(316) Na taj se način mjerama B1, B2 i B3 osigurava održavanje financijske stabilnosti u Grčkoj. Znatne mjere poduzete su kako bi se budući gubici sveli na najmanju moguću mjeru i kako bi se osiguralo da djelatnosti Banke nisu ugrožene neprimjerenim upravljanjem. Na toj osnovi Komisija smatra mjere B1, B2 i B3 primjerenima.

7.4.2. **Nužnost – ograničenje potpore na najmanju moguću mjeru**

(317) U skladu s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., mjera potpore mora u svojem iznosu i obliku biti nužna za postizanje ciljeva. To znači da dokapitalizacija mora biti u najmanjem mogućem iznosu potrebnom za postizanje tog cilja.

(318) Grčka središnja banka izračunala je iznos potpore u obliku kapitala u okviru testiranja otpornosti na stres iz 2012. kako bi se osiguralo da stopa osnovnog kapitala Banke ostane iznad određene razine tijekom razdoblja 2012. – 2014., kako je prikazano u tablici 3. Stoga se mjerama B1, B2 i B3 Banci ne osigurava višak kapitala. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (314)., poduzete su mjere u cilju smanjenja rizika da bi Banka mogla trebati dodatnu potporu u budućnosti.

(319) U pogledu naknada za prvu i drugu dokapitalizaciju za premošćivanje (mjere B1 i B2) Komisija podsjeća da su one dodijeljene u svibnju 2012. i prosincu 2012. te plaćene u naravi u obliku obveznica EFFS-a. GFFS je od datuma isplate tih obveznica EFFS-a do datuma dokapitalizacije iz proljeća 2013. primio kao naknadu obračunane kamate na obveznice EFFS-a uvećane za proviziju od 1 %. ([129]). Kako je naglašeno u Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke NBG, ta je naknada niža od raspona od 7 % do 9 % kako je definirano u Komunikaciji o dokapitalizaciji Međutim, razdoblje niske naknade bilo je ograničeno na jednu godinu za mjeru B1 i pet mjeseci za mjeru B2 (tj. do konverzije dokapitalizacije za premošćivanje u standardnu dokapitalizaciju u redovnim dionicama, odnosno mjere B3). Iako prva i druga dokapitalizacija nisu pokrenule razvodnjavanje udjela postojećih dioničara, dokapitalizacijom iz proljeća 2013., koja se odnosila na djelomičnu konverziju prve i druge dokapitalizacije za premošćivanje, u velikoj su mjeri razvodnjeni udjeli tih dioničara u vlasničkom kapitalu Banke jer su pali na 5,1 %. Tada je prekinuta izvanredna situacija koja je prevladavala od datuma prve dokapitalizacije za premošćivanje. Stoga su ublažene sumnje koje su izražene u Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke NBG.

(320) Drugo, s obzirom na netipičan izvor poteškoća Banke, odnosno gubitke koji su uglavnom proizašli iz otpisa duga u korist države (programa UPS-a i otkupa duga koji državi osiguravaju znatnu prednost, tj. smanjenje duga) i posljedica produžene recesije na njezinu domaćem tržištu, Komisija može prihvatiti to privremeno odstupanje od standardnih zahtjeva u pogledu naknade koji su određeni u Komunikaciji o dokapitalizaciji ([130]).

(321) U pogledu mjere B3, u skladu s točkom 8. Komunikacije o produženju iz 2011., dokapitalizacije je potrebno upisati uz dovoljan popust na cijenu dionice prilagođenu za učinak razvodnjavanja kako bi se dalo razumno osiguranje da je država primila odgovarajuću naknadu. Iako mjerom B3 nije predviđen znatan popust na cijenu dionice prilagođene za učinak razvodnjavanja, de facto je bilo nemoguće ostvariti znatan popust na teoretsku cijenu bez prava upisa ([131]). Prije dokapitalizacije iz proljeća 2013. kapital banke bio je negativan, a njezina

([129]) Vidjeti uvodnu izjavu (104): obračunane kamate računaju se kao dodatni doprinos GFFS-a i stoga se povećava iznos plaćanja koje je GFFS primio nakon dokapitalizacije iz proljeća 2013.
([130]) Vidjeti i odjeljak 7.6.1.
([131]) Teoretska cijena bez prava upisa („TERP") jest općeprihvaćena tržišna metodologija za kvantificiranje učinka razvodnjavanja povećanja temeljnog kapitala.

tržišna kapitalizacija iznosila je samo mali dio iznosa povećanja kapitala koje je trebalo dovršiti. U tim se okolnostima postavlja pitanje je li postojeće dioničare trebalo u potpunosti istisnuti. Komisija napominje da je cijena izdanja određena na 50 % popusta u odnosu na prosječnu tržišnu cijenu tijekom pedeset dana koji su prethodili određivanju cijene izdanja. Komisija napominje i da je razvodnjavanje udjela prethodnih dioničara bilo veliko jer su nakon te dokapitalizacije držali samo 5,1 vlasničkih udjela u Banci. Stoga bi primjena dodatnog popusta na tržišnu cijenu imala samo neznatan utjecaj na naknadu GFFS-a. S obzirom na specifičnu situaciju grčkih banaka koja je objašnjena u uvodnoj izjavi (320), i činjenicu da potreba za potporom u velikoj mjeri proizlazi iz otpisa duga u korist države, Komisija smatra da je cijena izdanja dionica koje je upisala država dovoljno niska.

(322) GFFS je izdao i varante i dodijelio je jedan varant za svaku novu dionicu koju je upisao privatni ulagač koji je sudjelovao u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. GFFS je dodjeljivao te varante bez naknade. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (112)., svaki varant sadržava pravo na kupovinu 8,23 dionica od GFFS-a u određenim intervalima i po izvršnim cijenama. Cijena pri korištenju jamstva jednaka je cijeni upisa GFFS-a uvećano za godišnju kamatnu stopu i kumulativnu maržu (4 % za prvu godinu, 5 % za drugu godinu, 6 % za treću godinu, 7 % za četvrtu godinu i potom 8 % na godišnjoj razini za posljednjih šest mjeseci). Najviša naknada koju je GFFS primio na dionice koje posjeduje de facto je utvrđena na tim razinama. Ta je naknada niža od raspona od 7 % do 9 % kako je definirano u Komunikaciji o dokapitalizaciji Međutim, s obzirom da su ti varanti bili ključni čimbenik za uspjeh izdavanja prava i privatne plasmane koje je Banka pokrenula prije dokapitalizacije iz proljeća 2013., Komisija smatra da su ti varanti omogućili Banci da smanji iznos potpore za 1 079 milijuna EUR. Doista, zbog loše stope kapitala Banke prije dokapitalizacij i zbog velike nesigurnosti koja je vladala u to vrijeme, tada raspoložive simulacije pokazale su da bez varanta privatni ulagači ne bi ostvarili dovoljan povrat i ne bi sudjelovali. Zbog razloga objašnjenih u uvodnim izjavama (313). i (320)., zato što bi GFFS primio minimalnu pozitivnu naknadu ako bi jamstva bila iskorištena i zato što je cilj MGFP-a bio privući privatne ulagače kako bi neke banke ostale pod nadzorom privatne uprave i izbjeći situaciju u kojoj bi čitavi bankarski sektor bio pod nadzorom GFFS-a, Komisija može prihvatiti to odstupanje od standardnih zahtjeva u pogledu naknade koji su utvrđeni u Komunikaciji o dokapitalizaciji. To se prihvaćanje temelji i na činjenici da zakon o GFFS-u kako je izmijenjen u ožujku 2014. ne predviđa prilagodbu varanata u slučaju povećanja temeljnog kapitala bez prava prvokupa i da se u slučaju izdavanja prava prilagoditi može samo izvršna cijena varanta, a prilagodba se može dogoditi samo ex post i samo do iznosa zarade ostvarene od prodaje prava GFFS-a s pravom prvokupa. Osim toga, činjenica da se Grčka obvezala da će prije svakog otkupa varanata koje izda GFFS tražiti odobrenje Komisije, omogućit će Komisiji da osigura da potencijalni budući otkupi ne smanje dodatno naknadu GFFS-a, a povećaju naknadu imatelja varanata.

(323) U pogledu činjenice da su dionice GFFS-a bez prava glasa, Komisija podsjeća da potreba za potporom ne proizlazi uglavnom iz pretjeranog preuzimanja rizika. Osim toga, cilj programa kojeg su gogovorili grčka vlada, Unija, MMF i ESB bio je zadržati neke banke u privatnom vlasništvu. Povrh toga, okvirom odnosa i automatskim vraćanjem prava glasa u slučaju da se plan restrukturiranja ne provodi osigurava se zaštita od budućeg pretjeranog rizika koji bi preuzeli privatni upravitelji Banke. Naposljetku, program UPS-a i otkup iz prosinca 2012. na neki su način naknada državi jer je dug potonje prema Banci smanjen za nekoliko milijardi EUR. Zbog svih tih razloga Komisija prihvaća da GFFS primi dionice bez prava glasa. Komisija stoga smatra da je mjera B3 bila nužna.

(324) Zaključno, mjere B1, B2 i B3 nužne su kao potpora za sanaciju u svojem iznosu i obliku.

7.4.3. **Proporcionalnost – mjere kojima se ograničuju negativni učinci prelijevanja**

(325) Banka je primila vrlo velik iznos državne potpore. Ta situacija stoga može dovesti do ozbiljnog narušavanja tržišnog natjecanja. Međutim, Grčka je preuzela obvezu prema kojoj će provesti niz mjera kojima je cilj smanjiti negativne učinke prelijevanja. Točnije, na temelju preuzetih obveza osigurava se da će se poslovanje Banke nastaviti na komercijalnoj osnovi, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama (157). i (158). Grčka se obvezala provesti i zabranu preuzimanja te niz prodaja u inozemstvu i u nebankarskim djelatnostima u Grčkoj, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi (159). Ograničenja narušavanja tržišnog natjecanja dodatno će se procijeniti u odjeljku*7.6.

(326) U Banci je imenovan i povjerenik za praćenje koji će pratiti ispravnu provedbu preuzetih obveza u pogledu korporativnog upravljanja i komercijalnog poslovanja. Time će se izbjeći štetna promjena poslovne prakse Banke i time smanjiti mogući negativni učinci prelijevanja.

(327) Konačno, novi sveobuhvatni plan restrukturiranja dostavljen je Komisiji 25. lipnja 2014. Taj će se plan restrukturiranja procijeniti u odjeljku 7.6.

(328) Zaključno, ublažene su sumnje koje su izražene u Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke NBG. Mjere B1, B2 i B3 razmjerne su u kontekstu točke 15. Komunikacije o bankarstvu iz 2008.

7.4.4. **Zaključak o usklađenosti dokapitalizacija koje je proveo GFFS s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., Komunikacijom o dokapitalizaciji i Komunikacijom o produženju iz 2011.**

(329) Stoga se zaključuje da su dokapitalizacije koje je proveo GFFS (mjere B1, B2 i B3) primjerene, nužne i razmjerne u kontekstu točke 15. Komunikacije o bankarstvu iz 2008., Komunikacije o dokapitalizaciji i Komunikacije o produženju iz 2011. Mjere B1, B2 i B3 stoga su usklađene s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., Komunikacijom o dokapitalizaciji i Komunikacijom o produženju iz 2011.

7.5. USKLAĐENOST PREUZIMANJA TRI ZADRUŽNE BANKE, BANKE FB I BANKE PROBANK S KOMUNIKACIJOM O RESTRUKTURIRANJU

(330) U točki 23. Komunikacije o restrukturiranju stoji da se preuzimanje poduzetnika od strane banaka koje primaju potporu ne može financirati državnom potporom, osim ako je to potrebno za ponovno uspostavljanje održivosti poduzetnika. Nadalje, u točkama 40. i 41. Komunikacije o restrukturiranju stoji da banke ne bi smjele upotrebljavati državnu potporu u svrhu preuzimanja konkurentskih poduzeća, osim ako je preuzimanje dio procesa konsolidacije koji je potreban za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti ili osiguranje učinkovitog tržišnog natjecanja Osim toga, preuzimanjima se može ugroziti ili otežati ponovno uspostavljanje održivosti. Komisija stoga mora procijeniti mogu li preuzimanja koja provodi Banka biti u skladu s Komunikacijom o restrukturiranju.

7.5.1. **Usklađenost preuzimanja odabranih obveza tri zadružne banke s Komunikacijom o restrukturiranju**

7.5.1.1. *Učinak preuzimanja na dugoročnu održivost Banke*

(331) Preuzimanje odabrane imovine i obveza triju zadružnih banaka povećava dugoročnu održivost banke.

(332) Točnije, u trenutku preuzimanja grčke banke već su svjedočile znatnom odljevu depozita u razdoblju od 2010. do sredine 2012. te su bile isključene s međunarodnih tržišta financiranja. To je razlog zašto su četiri od pet najvećih grčkih banaka dostavile ponude za preuzimanje depozita triju zadružnih banaka. Integracija depozita triju zadružnih banaka u bilancu Banke imala je povoljan učinak na njezin likvidnosni profil. Da banka nije preuzela depozite triju zadružnih banaka, neto omjer kredita i depozita banke bio bi viši.

(333) Nadalje, Banka je brzo integrirala preuzete depozite bez preuzimanja skupe infrastrukture ili skupe mreže podružnica. Osim toga, Banka nije preuzela kredite pa stoga preuzimanjem nisu povećani njezini rizici niti zahtjevi za kapitalom.

7.5.1.2. *Učinak preuzimanja na iznos potpore koji je potreban Banci*

(334) U skladu s točkom 23. Komunikacije o restrukturiranju potporu za restrukturiranje ne bi trebalo upotrebljavati za preuzimanje drugih društava, nego samo za pokrivanje troškova restrukturiranja koji su potrebni za ponovno uspostavljanje održivosti Banke. U ovom slučaju, iako preuzimanje ima pozitivne implikacije za održivost Banke, ono nije ključno za njezinu održivost u smislu točke 23. Komunikacije o restrukturiranju.

(335) Međutim, kupoprodajna cijena bila je vrlo niska. Novčani ulog koji je Banka platila za preuzimanje prenesenih obveza sve tri zadružne banke utvrđen je na […] % vrijednosti prenesenih depozita i iznosio je manje od […] milijuna EUR, što je jednako iznosu od otprilike[0 do 0,02] % ukupne imovine Banke od prosinca 2011. Može se stoga smatrati da je novčani ulog bio vrlo nizak.

(336) Zaključuje se da preuzimanjem triju zadružnih banaka nije prekršeno ograničenje troškova restrukturiranja na najnižu potrebnu mjeru.

7.5.1.3. *Štetan učinak preuzimanja na tržišno natjecanje*

(337) U skladu s točkama 39. i 40. Komunikacije o restrukturiranju državnu potporu ne bi se smjelo upotrebljavati na štetu društava koja ne primaju potporu u svrhu preuzimanja konkurentskih poduzeća. U točki 41. Komunikacije o restrukturiranju navodi se i da se preuzimanja mogu odobriti ako su dio procesa konsolidacije koji je potreban za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti ili osiguranje učinkovitog tržišnog natjecanja, da proces preuzimanja treba biti pošten i da se preuzimanjem trebaju osigurati uvjeti učinkovitog tržišnog natjecanja na relevantnom tržištu.

(338) Grčka središnja banka smatrala je da tri zadružne banke nisu održive i da je potrebno donošenje mjera za sanaciju kako bi se održala financijska stabilnost. Preuzimanje triju zadružnih banaka može se stoga smatrati dijelom postupka konsolidacije koja je potrebna za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti na način opisan u točki 41. Komunikacije o restrukturiranju.

(339) Osim toga, kupoprodajna cijena bila je vrlo niska. Nijedan ponuditelj koji ne prima potporu nije podnio valjanu ponudu za preuzimanje imovine i obveza triju zadružnih banaka, a postupak prodaje bio je javan i nediskriminirajući I preuzimanje odabrane imovine i obveza banke Achaia od strane Banke odobrilo je ([132]) Helensko tijelo za tržišno natjecanje ([133]). Može se stoga pretpostaviti da ishod postupka prodaje ne narušava učinkovito tržišno natjecanje u Grčkoj.

(340) To je preuzimanje stoga obuhvaćeno izuzećem iz točke 41. Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.1.4. *Zaključak o preuzimanju odabrene imovine i obveza triju zadružnih banaka*

(341) Zaključeno je da je, s obzirom na jedinstveno stanje grčkih banaka ([134]) i specifičnosti preuzimanja triju zadružnih banaka, navedeno preuzimanje u skladu sa zahtjevima iz Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.2. **Usklađenost preuzimanja banke FB s Komunikacijom o restrukturiranju**

7.5.2.1. *Učinak preuzimanja banke FB na dugoročnu održivost Banke*

(342) U pogledu profitabilnosti poslovanja, preuzimanje banke FB pozitivno će utjecati na ponovnu uspostavu dugoročne održivosti jer spajanje dviju banaka na istom zemljopisnom području pruža mogućnost ostvarivanja sinergija. U trenutku preuzimanja Banka je osobito predviđala postizanje sinergija racionaliziranjem mreže podružnica, usklađivanjem ponude proizvoda i kreditnih politika, usmjeravanjem i konsolidiranjem IT platforme. U svojoj konačnoj ponudi Banka je procijenila da će eliminirati veći dio operativnih troškova banke FB i predvidjela je usklađivanje troška prenesenih depozita s politikom Banke u pogledu kamatnih stopa, odnosno, smanjenje kamatne stope koja se plaća za depozite banke FB na razine koja Banka plaća za svoje depozite, a da pritom zadrži postojeće klijente banke FB.

(343) U smislu budućih gubitaka po kreditima, Banka preuzima kredite banke FB po fer vrijednosti, a ne po knjigovodstvenoj vrijednosti. Tim se čimbenikom ograničava rizik od budućih umanjenja vrijednosti.

(344) U pogledu likvidnosti, preuzimanje je pozitivno utjecalo na Banku jer je preuzela više depozita nego neto kredita.

(345) U smislu kapitalnih zahtjeva, podsjeća se da je ponuda Banke ovisila o tome hoće li GFFS pokriti potrebe za kapitalom proistekle iz preuzimanja imovine banke FB. Banka naposljetku nije iskoristila tu mogućnost jer je u svibnju 2014. uspjela prikupiti dovoljno privatnog kapitala na tržištu.

(346) Komisija stoga smatra da preuzimanje pozitivno utječe na ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti Banke.

([132]) Odluka 542/VII/19.6.2012. Helenskog tijela za tržišno natjecanje objavljena u Službenom listu grčke Vlade(FEK B' 238/8.2.2013.), dostupna na: http://www.epant.gr/img/x2/apofaseis/apofaseis696_1_1362562606.pdf.

([133]) Preuzimanje prenesene imovine i obveza banke Lamia i banke Lesvos-Limnos nije prijavljeno Helenskom tijelu za tržišno natjecanje jer promet prenesenog dijela svake zadružne banke nije premašivao prag od 15 milijuna EUR koji je utvrđen u članku 6. stavku 1. zakona 3959/2011u kombinaciji s člankom 10. stavkom 3. točkom (a) tog istog zakona.

([134]) Vidjeti i odjeljak 7.5.1.

7.5.2.2 *Učinak preuzimanja na iznos potpore koji je potreban Banci*

(347) U skladu s točkom 23. Komunikacije o restrukturiranju potporu za restrukturiranje ne bi trebalo upotrebljavati za preuzimanje drugih društava, nego samo za pokrivanje troškova restrukturiranja koji su potrebni za ponovno uspostavljanje održivosti Banke. U ovom slučaju, iako preuzimanje ima pozitivne implikacije za održivost Banke, ono nije ključno za njezinu održivost u smislu točke 23. Komunikacije o restrukturiranju.

(348) Banka nije platila nikakv novčani ulog za kupovinu odabrane imovine i obveza banke FB. Štoviše, ponuda Banke ovisila je o tome hoće li GFFS pokriti potrebe za kapitalom proistekle iz preuzimanja imovine banke FB. Prema tome, preuzimanjem nije došlo do toga da preuzimatelj treba dodatnu državnu potporu. U pogledu potencijalnih budućih potreba za kapitalom nastalih uslijed preuzimanja, napominje se da je imovina preuzeta po fer vrijednosti čime se ograničava rizik od budućih dodatnih gubitaka.

(349) Zaključno, Banka nije upotrijebila potporu za financiranje preuzimanja banke FB i to preuzimanje nije u suprotnosti s načelom prema kojem bi potpora trebala biti na najmanjoj potrebnoj mjeri.

7.5.2.3. *Štetan učinak preuzimanja na tržišno natjecanje*

(350) U skladu s točkama 39. i 40. Komunikacije o restrukturiranju državnu potporu ne bi se smjelo upotrebljavati na štetu društava koja ne primaju potporu u svrhu preuzimanja konkurentskih poduzeća. U točki 41. Komunikacije o restrukturiranju navodi se i da se preuzimanja mogu odobriti ako su dio procesa konsolidacije koji je potreban za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti ili osiguranje učinkovitog tržišnog natjecanja, da proces preuzimanja treba biti pošten i da se preuzimanjem trebaju osigurati uvjeti učinkovitog tržišnog natjecanja na relevantnom tržištu.

(351) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (76), banka FB nije bila samostalno održiva banka. MGFP-om iz prosinca 2012. predviđena je sanacija nedovoljno kapitaliziranih banaka u postupku kupovine i pripajanja ili, kao druga najbolja mogućnost, stvaranjem banke za premošćivanje. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (77), i u skladu s MGFP-om, Grčka središnja banka napomenula je da je donošenje mjera sanacije ključno za održavanje povjerenja deponenata u grčki bankarski sustav. Transakcija se stoga može smatrati dijelom konsolidacije koja je potrebna za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti na način opisan u točki 41. Komunikacije o restrukturiranju.

(352) Nijedan ponuditelj koji ne prima potporu nije podnio valjanu ponudu za preuzimanje banke FB, a postupak prodaje bio je javan i nediskriminirajući. Banka stoga nije provela istiskivanje ponuditelja koji ne primaju potporu. Preuzimanje banke FB odobrilo je Helensko tijelo za tržišno natjecanje ([135]). Može se stoga pretpostaviti da ishod postupka prodaje ne narušava učinkovito tržišno natjecanje u Grčkoj.

(353) S obzirom na te elemente, može se zaključiti da je preuzimanje banke FB obuhvaćeno iznimkom iz točke 41. Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.2.4. *Zaključak o preuzimanju banke FB*

(354) Zaključeno je da je, s obzirom na specifičnosti preuzimanja banke FB, navedeno preuzimanje u skladu sa zahtjevima iz Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.3. **Usklađenost preuzimanja banke Probank s Komunikacijom o restrukturiranju**

7.5.3.1. *Učinak preuzimanja banke Probank na dugoročnu održivost Banke*

(355) U pogledu profitabilnosti poslovanja, preuzimanjem banke Probank poboljšat će se ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti Banke s obzirom da će Banka postići značajne sinergije. Prije svega, u trenutku preuzimanja Banka je očekivala da će njezine godišnje sinergije dosegnuti […] milijuna EUR do kraja 2015 ([136]). Banka je očekivala da će ostvariti te sinergije racionaliziranjem mreže podružnica i smanjenjem broja osoblja združenih subjekata spajanjem korporativnih funkcija, konsolidiranjem IT sustava i centraliziranih operacija. Štoviše, Banka

([135]) Odluka 568/VII/15.7.2013. Helenskog tijela za tržišno natjecanje objavljena u Službenom listu grčke Vlade (FEK B' 2460/1.10.2013.), dostupna na: http://www.epant.gr/img/x2/apofaseis/apofaseis696_1_1362562606.pdf. http://www.epant.gr/img/x2/apofaseis/apofaseis707_1_1381133065.pdf

([136]) Vidjeti prezentaciju Banke „NBG – Probank, stvaranje vrijednosti" od 24. travnja 2013., str. 8.

je očekivala da će znatan dio sinergija ostvariti usklađivanjem troška prenesenih depozita s politikom Banke u pogledu kamatnih stopa, odnosno, snižavanjem kamatnih stopa koje se plaćaju na depozite banke Probank na razine koje se plaćaju za depozite Banke.

(356) U pogledu rizika od budućih gubitaka po kreditima, Banka je preuzela kredite banke Probank po fer vrijednosti, a ne po knjigovodstvenoj vrijednosti. Time se ograničava rizik od budućih umanjenja vrijednosti.

(357) U pogledu likvidnosti, preuzimanje je pozitivno utjecalo na Banku jer je preuzela više depozita nego neto kredita. Preuzimanje je stoga pridonijelo poboljšanju omjera kredita i depozita Banke.

(358) U smislu kapitalnih zahtjeva, podsjeća se da je ponuda Banke ovisila o tome hoće li GFFS pokriti potrebe za kapitalom proistekle iz preuzimanja imovine banke Probank. Banka naposljetku nije iskoristila tu mogućnost jer je u svibnju 2014. uspjela prikupiti dovoljno privatnog kapitala na tržištu.

(359) Komisija stoga smatra da preuzimanje pozitivno utječe na ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti Banke.

7.5.3.2. *Učinak preuzimanja na iznos potpore koji je potreban Banci*

(360) U skladu s točkom 23. Komunikacije o restrukturiranju potporu za restrukturiranje ne bi trebalo upotrebljavati za preuzimanje drugih društava, nego samo za pokrivanje troškova restrukturiranja koji su potrebni za ponovno postizanje održivosti Banke. U ovom slučaju, iako preuzimanje ima pozitivne implikacije za održivost Banke, ono nije ključno za njezinu održivost u smislu točke 23. Komunikacije o restrukturiranju.

(361) Banka nije platila nikakav novčani ulog za kupovinu odabrane imovine i obveza banke Probank. Štoviše, ponuda Banke ovisila je o tome hoće li GFFS pokriti potrebe za kapitalom proistekle iz preuzimanja imovine banke Probank. Prema tome, preuzimanjem nije došlo do toga da preuzimatelj treba dodatnu državnu potporu. U pogledu potencijalnih budućih potreba za kapitalom nastalih uslijed preuzimanja, napominje se da je imovina preuzeta po fer vrijednosti čime se ograničava rizik od budućih dodatnih gubitaka.

(362) Zaključno, Banka nije upotrijebila potporu za financiranje preuzimanja banke Probank i to preuzimanje nije u suprotnosti s načelom prema kojem bi potpora trebala biti na najmanjoj potrebnoj mjeri.

7.5.3.3. *Štetan učinak preuzimanja na tržišno natjecanje*

(363) U skladu s točkama 39. i 40. Komunikacije o restrukturiranju državnu potporu ne bi se smjelo upotrebljavati na štetu društava koja ne primaju potporu u svrhu preuzimanja konkurentskih poduzeća. U točki 41. Komunikacije o restrukturiranju navodi se i da se preuzimanja mogu odobriti ako su dio procesa konsolidacije koji je potreban za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti ili osiguranje učinkovitog tržišnog natjecanja, da proces preuzimanja treba biti pošten i da se preuzimanjem trebaju osigurati uvjeti učinkovitog tržišnog natjecanja na relevantnom tržištu.

(364) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (86)., banka Probank nije bila samostalno održiva banka. MGFP-om iz svibnja 2013. predviđena je sanacija nedovoljno kapitaliziranih banaka u postupku kupovine i pripajanja. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (87), Grčka središnja banka napomenula je da je donošenje mjera sanacije ključno za održavanje povjerenja deponenata u grčki bankarski sustav. Preuzimanje se stoga može smatrati dijelom konsolidacije koja je potrebna za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti na način opisan u točki 41. Komunikacije o restrukturiranju.

(365) Nijedan ponuditelj koji ne prima potporu nije podnio valjanu ponudu za preuzimanje banke Probank, a postupak prodaje bio je javan i nediskriminirajući. Banka stoga nije provela istiskivanje ponuditelja koji ne primaju potporu. Preuzimanje banke Probank odobrilo je Helensko tijelo za tržišno natjecanje. Može se stoga pretpostaviti da ishod postupka prodaje ne narušava učinkovito tržišno natjecanje u Grčkoj.

(366) S obzirom na te elemente, može se zaključiti da je preuzimanje banke Probank obuhvaćeno iznimkom iz točke 41. Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.3.4. *Zaključak o preuzimanju banke Probank*

(367) Zaključeno je da je, s obzirom na specifičnosti preuzimanja banke Probank, navedeno preuzimanje u skladu sa zahtjevima iz Komunikacije o restrukturiranju.

7.6. USKLAĐENOST MJERA A, B1, B2 I B3 S KOMUNIKACIJOM O RESTRUKTURIRANJU

7.6.1. **Izvori poteškoća i posljedice na procjenu u skladu s Komunikacijom o restrukturiranju**

(368) Kako je navedeno u odjeljcima 2.1.1. i 2.1.2., poteškoće s kojima se Banka susrela uglavnom proizlaze iz grčke dužničke krize i duboke recesije u Grčkoj i južnoj Europi. U pogledu prvog čimbenika grčka vlada izgubila je pristup financijskim tržištima i konačno je morala pregovorima dogovoriti sporazum s domaćim i međunarodnim vjerovnicima, program UPS-a, što je dovelo do korekcije potraživanja prema državi za 53,3 %. Osim toga, 31,5 % potraživanja zamijenjeno je za nove grčke državne obveznice s nižim kamatnim stopama i dužim dospijećima. U prosincu 2012. država je od grčkih banaka otkupila te nove državne obveznice po cijeni od 30,2 % do 40,1 % njihove nominalne vrijednosti i na taj način kristalizirala dodatni gubitak grčkih banaka. Osim utjecaja programa UPS-a i otkupa duga na njezinu kapitalnu poziciju, Banka je zabilježila i velike odljeve depozita od 2010. do sredine 2012. zbog rizika da će Grčka izaći iz europodručja kao posljedica neodrživog javnog duga i ekonomske recesije.

(369) Mjere B1, B2 i B3 iznose 9 756 milijuna EUR, što je manje od iznosa gubitka knjiženog nakon programa UPS-a (11 735 milijuna EUR). U takvom slučaju, ako poteškoće ne proizlaze prije svega iz preuzimanja prekomjernog rizika, u točki 14. Komunikacije o produženju iz 2011. navodi se da će Komisija ublažiti svoje zahtjeve.

(370) Komisija potvrđuje da dio potreba za kapitalom proizlazi iz redovne izloženosti financijske institucije prema državi u svojoj matičnoj zemlji. Ta je činjenica istaknuta i u uvodnim izjavama 60. i 71. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG. Kao posljedica toga, potreba Banke za rješavanjem pitanja moralnog hazarda u svojem planu restrukturiranja manja je od potrebe drugih financijskih institucija koje primaju potporu, a koje su nagomilale prekomjerne rizike. Budući da mjere potpore imaju manji učinak narušavanja, mjere poduzete u cilju ograničenja narušavanja tržišnog natjecanja stoga je potrebno razmjerno ublažiti. S obzirom na to da program UPS-a i otkup duga čine otpis duga u korist države, naknada države pri dokapitalizaciji banaka može biti niža. Komisija međutim primjećuje i da je izloženost Banke grčkom državnom dugu bila veća od izloženosti drugih velikih banaka u Grčkoj. Kao rezultat toga, ne mogu se svi gubici po osnovi grčkih državnih obveznica pripisati redovnoj izloženosti financijske institucije prema državi u njezinoj matičnoj zemlji.

(371) Drugi su izvor gubitaka za Banku gubici po kreditima odobrenima grčkim kućanstvima i poduzećima. Komisija smatra da su ti gubici uglavnom razlog iznimno dubokog i produženog pada BDP-a od oko 25 % tijekom pet godina, a ne rizičnog kreditiranja koje je odobravala Banka. Kao rezultat toga, potporom odobrenom za pokriće tih gubitaka ne stvara se moralni hazard, što se događa ako se potporom štiti banku od posljedica prošlog rizičnog ponašanja. Potpora stoga ima manji učinak narušavanja ([137]).

(372) Međutim, dio potreba za kapitalom i gubitaka po kreditima Banke dolazi iz nekih međunarodnih društava kćeri. Primjerice, 2012. djelatnosti u Rumunjskoj i Bugarskoj stvarale su gubitke. I inozemna je imovina iscrpljivala likvidnost s obzirom da je financiranje unutar grupe 31. prosinca 2012. iznosilo oko […] milijarda EUR.

(373) Stoga se može zaključiti da je točkom 14. Komunikacije o produženju iz 2011. obuhvaćen znatan dio gubitaka i potrebe za potporom koja iz toga proizlazi, a na temelju koje Komisija može ublažiti svoje zahtjeve. Dio potrebe za potporom proizlazi iz grčkih gubitaka po kreditima zbog iznimno duboke i duge recesije, a ne zbog rizičnog kreditiranja. Takvom potporom ne stvara se moralni hazard i ona stoga ima manji učinak narušavanja.

(374) Naposljetku, ograničeni dio potpore za kapitalom proizlazi iz preuzimanja rizika Banke.

(375) Međutim, s obzirom na to da se grčko gospodarstvo od 2008. smanjilo za približno 25 %, Banka mora svoju organizaciju, strukturu troškova i poslovnu mrežu prilagoditi tom novom okruženju, kako bi ponovno uspostavila dovoljnu profitabilnost. Prema tome, bez obzira što veći dio potrebe za potporom nije proistekao iz prekomjernog preuzimanja rizika, Banka mora restrukturirati svoje poslovanje kako bi osigurala svoju dugoročnu održivost.

([137]) Vidjeti točku 28. Komunikacije o restrukturiranju i uvodnu izjavu 320. Odluke Komisije od 5. travnja 2011. o mjerama br. C 11/09 (ex NN 53b/08, NN 2/10 i N 19/10) koje je Nizozemska provela u korist grupe ABN Amro NV (osnovane nakon spajanja Fortis Bank Nederland i ABN Amro N) (SL L 333, 15.12.2011., str. 1.)

7.6.2. **Održivost**

(376) Planom restrukturiranja mora se osigurati da financijska institucija može ponovno uspostaviti svoju dugoročnu održivost do kraja razdoblja restrukturiranja (odjeljak 2. Komunikacije o restrukturiranju). U ovom slučaju razdoblje restrukturiranja definirano je kao razdoblje od datuma donošenja ove Odluke do 31. prosinca 2018.

(377) Grčka je u skladu s točkama 9., 10. i 11. Komunikacije o restrukturiranju dostavila sveobuhvatan i detaljan plan restrukturiranja u kojem su sadržane sve informacije o poslovnom modelu Banke. U planu su utvrđeni i razlozi poteškoća s kojima se Banka susrela te mjere poduzete u cilju sanacije svih pitanja održivosti s kojima se suočila. Točnije, u planu restrukturiranja opisana je strategija odabrana radi očuvanja učinkovitosti poslovanja Banke i sanacije pitanja visoke razine loših kredita, osjetljive likvidnosne i kapitalne pozicije te njezinih društava u inozemstvu koja su se oslanjala na svoje matično društvo radi financiranja i kapitala.

7.6.2.1. *Bankarsko poslovanje u Grčkoj*

(378) U pogledu likvidnosti i oslanjanja Banke na financiranje iz Eurosustava, u okviru plana restrukturiranja predviđen je ograničen rast bilance u Grčkoj, dok bi depozitna osnova ponovno trebala rasti. Oslanjanje na likvidnosnu pomoć, koje se već smanjilo, nastavit će se smanjivati ([138]), čime će se pomoći Banci i u snižavanju troška financiranja.

(379) Preuzetom obvezom u pogledu omjera kredita i depozita opisanom u uvodnoj izjavi (153). osigurava se održivost strukture bilance Banke do kraja razdoblja restrukturiranja. Prodajom vrijednosnih papira i drugih sporednih djelatnosti isto će se tako ojačati likvidnosna pozicija Banke. Zbog još uvijek nepovoljne okoline u grčkom bankarskom sektoru Komisija može prihvatiti zahtjev grčkih nadležnih tijela da im se odobri pružanje likvidnosti Banci u skladu s mjerama osiguranja jamstva i zaduživanja izdavanjem državnih obveznica u okviru Programa potpore grčkim bankama.

(380) Grčka se radi smanjenja troškova financiranja obvezala i da će Banka nastaviti snižavati kamatne stope koje plaća na depozite, kako je opisano u uvodnoj izjavi (153). Takvo sniženje troškova depozita bit će ključan doprinos poboljšanju dobiti Banke prije rezerviranja.

(381) Od početka krize Banka je započela s racionaliziranjem svoje poslovne mreže u Grčkoj smanjenjem broja podružnica i zaposlenika. Do 31. prosinca 2017. ukupni troškovi Banke dodatno će se smanjiti. Kako bi postigla taj cilj, Grčka je preuzela obvezu da će Banka smanjiti broj svojih podružnica na […], a broj zaposlenika na […] do 31. prosinca 2017., uz najviše ukupne troškove u Grčkoj od […] milijuna EUR. Očekivani omjer troškova i prihoda bit će niži od […] % na kraju razdoblja restrukturiranja. Komisija smatra da će se planom restrukturiranja osigurati učinkovitost Banke u novom tržišnom okruženju.

(382) Drugo ključno područje je upravljanje lošim kreditima. Banka planira intenzivirati svoje aktivnosti u tom smjeru kako bi gubitke svela na najmanju mjeru. U okviru novog poslovnog modela, Banka će upravljati lošim kreditima uspostavom za to namijenjene jedinice čiji će prioritet biti ostvariti što je moguće bolji povrat za Banku te smanjiti broj loših kredita održivim restrukturiranjem. Grčka je preuzela i obvezu da će banka poštovati visoke standarde u pogledu svoje kreditne politike kako bi u najvećoj mogućoj mjeri povećala vrijednost Banke u svakoj fazi kreditiranja, kako je opisano u uvodnoj izjavi (157).

7.6.2.2. *Korporativno upravljanje*

(383) Pozornost je potrebno posvetiti i upravljanju Banke jer GFFS nakon povećanja temeljnog kapitala iz 2014. ima u vlasništvu većinu dionica Banke, ali uz ograničeno pravo glasa. Osim toga, neki privatni dioničari posjeduju i varante pa bi stoga mogli ostvariti znatnu korist ako cijena dionica poraste tijekom razdoblja restrukturiranja. S obzirom da bi u takvim okolnostima moglo doći do moralnog hazarda, Banka i GFFS dogovorili su poseban

([138]) Komisija primjećuje i da dio potreba Banke za likvidnosti potječe iz atipičnog oblika sudjelovanja GFFS-a u prvoj i drugoj dokapitalizaciji za premošćivanje kao i u dokapitalizacijei iz proljeća 2013. Točnije, kao naknadu za svoje sudjelovanje GFFS je Banci prenio obveznice umjesto gotovine. Banka drži veliki iznos srednjoročnih i dugoročnih obveznica EFSF-a, čime se povećava njezina potreba za financiranjem u odnosu na situaciju u kojoj bi dokapitalizacija bila plaćena gotovinom. Taj dio potreba za likvidnosti nije nastao zbog neodgovarajućeg poslovnog modela ili neodgovarajuće strukture bilance. Nestat će automatski po dospijeću obveznica EFSF-a.

okvir međusobnih odnosa u 2013. Tim se sporazumom štiti svakodnevno poslovanje Banke od svakog uplitanja njezinih većinskih dioničara, dok se istodobno GFFS-u osigurava praćenje provedbe plana restrukturiranja i sprječavanje uprave Banke da preuzima prekomjerne rizike u okviru odgovarajućih savjetovanja. Banka se obvezala i pažljivo nadzirati svoju izloženost prema povezanim dužnicima. Komisija pozitivno ističe činjenicu da će se GFFS-u automatski vratiti sva prava glasa ako Banka prestane provoditi svoj plan restrukturiranja.

7.6.2.3. *Međunarodne djelatnosti*

(384) Neke od međunarodnih djelatnosti Banke iscrpile su u prošlosti njezin kapital, likvidnost i profitabilnost, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (372).

(385) U planu restrukturiranja predviđa se pomak prema jačem usredotočivanju na domaće tržište i Tursku. Banka je pokrenula i racionalizaciju inozemnih društava kćeri kako bi ojačala postupak preuzimanja zajmova i smanjila manjak financijskih sredstava društava kćeri. Grčka je preuzela obvezu da će Banka prodati svoje […] i svoja inozemna društva kćeri u […].

(386) Prema tome, ukupni iznos imovine izvan Grčke i Turske smanjit će se za […] % od 31. prosinca 2012. do 31. prosinca 2017.

(387) Grčka se obvezala i da će Banka smanjiti svoj udio u vlasništvu svojeg turskog društva kćeri Finansbank s pomoću […]. Mjere […] su dobrodošle jer će ojačati kapitalnu poziciju Banke. U pogledu činjenice da Banka namjerava zadržati većinski udio u banci Finansbank, Komisija primjećuje da je banka Finansbank proteklih godina bila stabilno profitabilna. Komisija primjećuje i da Banka namjerava pomno pratiti troškove banke Finansbank i rizike koje preuzima to društvo kćer. Preuzetom obvezom da Banka banci Finansbank neće osigurati […] osigurava se da banka Finansbank […]. S obzirom na te elemente, Komisija smatra da zadržavanje većinskog udjela u banci Finansbank ne ugrožava ponovnu uspostavu profitabilnosti.

(388) Stoga se zaključuje da će banka dovoljno restrukturirati svoje poslovanje u inozemstvu i da će smanjiti svoju izloženost manje održivim djelatnostima.

7.6.2.4. *Zaključak o održivosti*

(389) Plan restrukturiranja pokazuje da Banka može izdržati razumnu količinu stresa jer u negativnom scenariju Banka ostaje profitabilna na kraju razdoblja restrukturiranja, uz dovoljno visoku stopu osnovnog kapitala ([139]).

(390) Iznos dodatnog kapitala koji je prikupljen 2014., tj. 2 500 milijuna EUR, dovoljan je za suočavanje s osnovnim scenarijem iz ispitivanja otpornosti na stres iz 2013. U procjeni potreba za kapitalom u skladu s osnovnim scenarijem Grčka središnja banka već je uvela nekoliko prilagodbi koje su dovele do povećanja procijenjenih potreba za kapitalom u usporedbi s potrebama za kapitalom koje je Banka procijenila u vlastitom osnovnom scenariju. Prema tome potrebama za kapitalom koje je Grčka središnja banka procijenila u vlastitom osnovnom scenariju pretpostavljaju određeni stupanj stresa. Da bi zaključila da je Banka održiva, Komisija ne zahtijeva da Banka ima unaprijed dovoljno kapitala za pokrivanja potreba za kapitalom u stresnim uvjetima koje je procijenila Grčka središnja banka jer potonja procijenjena razina predstavlja visoku razinu stresa.

(391) Osim toga, pozitivno je što Banka neće provesti dodatna ulaganja u špekulativne papire, što će pomoći očuvanju njezine kapitalne i likvidnosne pozicije.

(392) Komisija stoga može zaključiti da su mjere za restrukturiranje predviđene u planu restrukturiranja dovoljne za ponovnu uspostavu održivosti Banke.

7.6.3. **Vlastiti doprinos i podjela obveza**

(393) Kako je navedeno u odjeljku 3. Komunikacije o restrukturiranju, banke i njihovi dionici trebaju pridonijeti restrukturiranju u najvećoj mogućoj mjeri kako bi se osiguralo da je potpora ograničena na najmanju potrebnu mjeru. Stoga bi banke trebale upotrebljavati vlastita sredstva za financiranje restrukturiranja, na primjer,

([139]) Financijske projekcije iskazane u planu restrukturiranja razlikuju se od ishoda testiranja otpornosti na stres iz 2013. koje je provela Grčka središnja banka jer se potonje nije temeljilo na jednakom nizu pretpostavki i u njemu se nisu uzele u obzir dodatne prilagodbe koje je provela Grčka središnja banka.

prodajom imovine, dok bi dionici trebali apsorbirati gubitke banke ako je to moguće. Obvezama koje je Grčka preuzela potrebno je osigurati upotrebu vlastitih sredstava i doprinos izvornih dioničara i privatnih ulagača, koji drže hibridni kapital Banke, restrukturiranju.

7.6.3.1. *Vlastiti doprinos Banke: prodaje i smanjenje troškova*

(394) Banka je već prodala neka mala poduzeća poput djelatnosti osiguranja u Turskoj i većinskog udjela u svojem društvu kćeri koje posluje u sektoru nekretnina.

(395) U planu restrukturiranja predviđa se prodaja manjinskog udjela u banci Finansbank, kako je opisano u uvodnoj izjavi (387)., kojom će se Banci omogućiti da kapital prikupi interno. Banka će prodati i […]kao i svoje društvo kćer za poslovanje s privatnim vlasničkim kapitalom i druge vrijednosne papire. Uzimajući u obzir razduživanje i prodaje koje su već provedena te nakon provedbe obveza u pogledu razduživanja i prodaje inozemnih poduzeća, Banka će prikupiti znatan iznos kapitala. Smanjivanjem međunarodne imovine Banke znatno će se smanjiti potencijalni rizik da će Banka u budućnosti trebati potporu. Time se stoga pomaže da se iznos potpore svede na najmanju mjeru.

(396) Kako bi ograničila svoje potrebe za kapitalom, Banka se neće koristiti […], kako je opisano u uvodnoj izjavi (154). Osim toga, obvezama koje je preuzela Grčka osigurava se da Banka neće provoditi skupa preuzimanja.

(397) Banka sudjeluje i u programu sveobuhvatnog smanjenja troškova, kako je navedeno u odjeljku 2.4.2. Njezini troškovi dodatno će se smanjivati do 2017. Smanjuje se broj zaposlenika kao i većina plaća.

7.6.3.2. *Podjela obveza među prijašnjim dioničarima i prikupljanje novog kapitala na tržištu*

(398) Udio postojećih dioničara banke sukcesivno je smanjen izdavanjem prava dovršenim 2009. i 2010., ([140]) a potom dokapitalizacijom GFFS-a (mjera B3). Naime, udjel koji su držali postojeći dioničari smanjen je sa 100 % prije dokapitalizacije iz proljeća 2013. na samo 5,1 % nakon nje. Osim toga, dividenda redovnim dioničarima nije plaćena od 2007. niti imateljima povlaštenih dionica iz SAD-a od 2009. Osim te podjele obveza među prijašnjim dioničarima, Banka je prikupila znatan iznos privatnog kapitala od početka krize krajem 2008., točnije 1 247 milijuna EUR 2009., 1 815 milijuna EUR 2010., 1 079 milijuna EUR 2013. i 2 500 milijuna EUR 2014. Taj prikupljeni kapital pridonio je smanjenju iznosa potreba za kapitalom koje su morale biti nadoknađene državnom potporom.

7.6.3.3. *Podjela obveza među imateljima podređenog duga*

(399) Imatelji podređenog duga Banke pridonijeli su plaćanju troškova restrukturiranja Banke. Banka je u nekoliko navrata provela upravljanje pasivom kako bi prikupila kapital, kako je opisano u uvodnim izjavama (149). i (150).

(400) Još uvijek nepodmireni instrumenti podliježu zabrani isplate kupona opisanoj u uvodnoj izjavi (159). Stoga Komisija smatra da je odgovarajuća podjela obveza među privatnim ulagačima Banke u hibridni kapital osigurana i da su u tom pogledu ispunjeni zahtjevi iz Komunikacije o restrukturiranju.

7.6.3.4. *Zaključak o vlastitom doprinosu i podjeli obveza*

(401) Komisija primjećuje da su, u usporedbi s ukupnom primljenom dokapitalizacijom koju je provela država, vlastiti doprinos i podjela obveza u obliku prodaje imovine i smanjenja opsega poslovanja puno niži od razina koje bi Komisija obično smatrala dostatnima. Primjerice, planom restrukturiranja ne predviđa se smanjenje opsega poslovanja grčkih bankarskih djelatnosti, a predviđa se zadržavanje većinskog udjela u banci Finansbank. Međutim, s obzirom na elemente opisane u odjeljku 7.6.1., u skladu s kojima Komisija može prihvatiti niži vlastiti doprinos i podjelu obveza, može se smatrati da su planom restrukturiranja predviđene dostatne mjere u pogledu vlastitog doprinosa i podjele obveza.

7.6.4. **Mjere za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja**

(402) U Komunikaciji o restrukturiranju zahtijeva se da se planom restrukturiranja predlože mjere kojima se ograničuju narušavanja tržišnog natjecanja i osigurava konkurentan bankarski sektor. Štoviše, navedenim je mjerama potrebno obuhvatiti i pitanja moralnog hazarda te osigurati da se državna potpora ne upotrebljava za financiranje ponašanja koje je u suprotnosti s tržišnim natjecanjem.

([140]) Vidjeti uvodnu izjavu (147).

(403) U točki 31. Komunikacije o restrukturiranju navodi se da pri procjeni iznosa potpore i nastalih narušavanja tržišnog natjecanja Komisija mora uzeti u obzir apsolutni i relativni iznos primljene državne potpore te stupanj podjele obveza i položaj financijske institucije na tržištu nakon restrukturiranja. U tom pogledu Komisija podsjeća da je Banka od države primila kapital koji odgovara 17,3 % njezine rizikom ponderirane imovine ([141]). Osim toga, Banka je primila jamstva za likvidnost koja su 15. travnja 2011. iznosila 12 900 milijuna EUR, a 14 798 milijuna EUR 31. prosinca 2013. Banka je tog datuma primila i zajmove u obliku državnih obveznica u iznosu od 847 milijuna EUR, kao i likvidnosnu potporu u izvanrednim situacijama za koju jamči država u iznosu od 30,9 milijarda EUR 31. prosinca 2012. Potreba za provedbom mjera radi ograničenja mogućih narušavanja tržišnog natjecanja stoga je opravdana s obzirom na relativno veliki iznos potpore. Osim toga, tržišni udjel Banke u Grčkoj velik je. Na dan 31. prosinca 2013. tržišni udjeli iznosili su 22 % za kredite i 25 % za depozite ([142]).

(404) Komisija podsjeća da poteškoće Banke uglavnom proizlaze iz vanjskih šokova, kao što je grčka dužnička kriza i produljena recesija koja je zaustavila razvoj grčkoga gospodarstva od 2008. To je navedeno i u uvodnoj izjavi 68., Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke NBG. Slijedom toga, potreba za rješavanjem pitanja moralnog hazarda smanjena je. Kako je obrazloženo u odjeljku 7.6.1. ove Odluke, učinak narušavanja mjera potpore manji je u svjetlu tih čimbenika, kao što je manja i potreba za mjerama kojima će se ograničiti narušavanja tržišnog natjecanja. Zbog toga Komisija iznimno može prihvatiti da, unatoč visokom iznosu otpore, planom restrukturiranja nije predviđeno smanjenje bilance i kredita u Grčkoj.

(405) Međutim, Komisija napominje da su dokapitalizacije države omogućile da Banka nastavi obavljati svoje bankarske djelatnosti na stranim tržištima.

(406) U tom smislu, Komisija, osim razduživanja i restrukturiranja koje je već provedeno, napominje i preuzetu obvezu da proda inozemnu imovinu […] do 30. lipnja 2018. ([143]). Potpora se stoga neće upotrebljavati za narušavanje tržišnog natjecanja na tim stranim tržištima.

(407) Grčka se obvezala banka neće poduzimati preuzimanja, pobrinuvši se da Banka primljenu državnu potporu neće upotrijebiti za preuzimanje novog poslovanja. Navedenom se preuzetom obvezom bolje osigurava da se potpora upotrebljava isključivo kao potpora ponovnom uspostavljanju održivosti grčkog bankarskog poslovanja, a ne primjerice, za rast na inozemnim tržištima.

(408) Preuzetom obvezom u pogledu smanjenja kamate plaćene na grčke depozite s neodrživo visokih razina isto se tako osigurava da se potpora neće upotrebljavati za financiranje neodrživih strategija prikupljanja depozita kojima se narušava tržišno natjecanje na grčkom tržištu. Slično tome, preuzetom obvezom u pogledu provedbe strožih smjernica za određivanje cijene novih kredita ([144]), na temelju odgovarajuće procjene kreditnog rizika, spriječit će se Banku od narušavanja tržišnog natjecanja na grčkom tržištu korištenjem neprimjerenih strategija određivanja cijena kredita klijentima.

(409) Preuzetom obvezom da se proda […] osigurava se i da se potpora neće upotrijebiti za rast na tom tržištu nauštrb konkurenata koji ne primaju potporu.

(410) Uzimajući u obzir specifičnu situaciju opisanu u odjeljku 7.6.1. i mjere predviđene u planu restrukturiranja, Komisija smatra da su one dostatna zaštita za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja.

7.6.5. **Praćenje**

(411) U skladu s odjeljkom 5. Komunikacije o restrukturiranju potrebna su redovita izvješća kako bi se Komisiji omogućilo da provjeri provodi li se plan restrukturiranja na odgovarajući način. Kako je navedeno u preuzetim obvezama ([145]), Grčka će osigurati da povjerenik za praćenje, kojeg je Banka imenovala uz odobrenje Komisije, prati obveze koje je Grčka preuzela u pogledu restrukturiranja poslovanja u Grčkoj i inozemstvu te korporativnog upravljanja i komercijalnog poslovanja do kraja razdoblja restrukturiranja, odnosno 31. prosinca 2018. Komisija stoga smatra da je primjereno praćenje provedbe plana restrukturiranja osigurano.

([141]) Kada se izuzme potpora otplaćena u roku od šest mjeseci, iznos potpore smanjuje se na 15,6 % rizikom ponderirane imovine Banke.
([142]) Godišnji izvještaj banke NBG za godinu koja je završila 2013.
([143]) Vidjeti sedmu preuzetu obvezu u poglavlju II. Popisa preuzetih obveza iz Priloga.
([144]) Vidjeti četvrtu preuzetu obvezu u poglavlju II. Popisa preuzetih obveza iz Priloga.
([145]) Vidjeti jedanaestu preuzetu obvezu u poglavlju III. Popisa preuzetih obveza iz Priloga.

7.6.6. **Zaključak o usklađenosti mjera A, B1, B2 i B3 s Komunikacijom o restrukturiranju**

(412) Komisija smatra da je plan restrukturiranja, kad se razmatra zajedno s preuzetim obvezama iz Priloga ovoj Odluci kojim se osigurava ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti Banke, dovoljan u pogledu podjele obveza i vlastitog doprinosa te da sadržava dovoljno mjera za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja. Dostavljenim planom restrukturiranja i preuzetim obvezama ispunjavaju se kriteriji iz Komunikacije o restrukturiranju.

8. **ZAKLJUČAK**

(413) Komisija sa žaljenjem zaključuje da je Grčka nezakonito provela mjere potpore B1, B2, B3, FB4, FB5, PB1 i PB2 suprotno članku 108. stavku 3. Ugovora jer su provedene prije službene obavijesti. Međutim, te mjere, kao i ostale mjere analizirane u ovoj Odluci mogu se smatrati spojivima s unutarnjim tržištem,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Sljedeće mjere koje je Grčka provela ili planirala čine državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora:

(a) likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama koju je banci National Bank of Greece S.A. („NBG") osigurala Grčka središnja banka i zajamčila Grčka (mjera L2);

(b) druga dokapitalizacija za premošćivanje od 2 326 milijuna EUR koju je Grčki fond za financijsku stabilnost („GFFS") dodijelio banci NBG u prosincu 2012. (mjera B2);

(c) dokapitalizacija od 8 677 milijuna EUR koju je GFFS dodijelio banci NBG u proljeće 2013. (mjera B3);

(d) GFFS-ovo financiranje ukupnog manjka financijskih sredstava od 456,97 milijuna EUR u pogledu djelatnosti prenesenih s banke First Business Bank S.A. („banka FB") na banku NBG u lipnju i listopadu 2013. (mjera FB4);

(e) preuzeta obveza da se pokrije potreba za kapitalom banke NBG povezana s preuzimanjem imovine prenesene s banke FB na banku NBG u svibnju 2013. u iznosu od 100 milijuna EUR (mjera FB5);

(f) GFFS-ovo financiranje ukupnog manjka financijskih sredstava od 562,73 milijuna EUR u pogledu djelatnosti prenesenih s banke Probank S.A. na banku NBG u kolovozu i prosincu 2013. (mjera PB1); i

(g) preuzeta obveza da se pokrije potreba za kapitalom banke NBG povezana s preuzimanjem imovine prenesene s banke Probank na banku NBG u srpnju 2013. u iznosu od [180 do 280] milijuna EUR (mjera PB2).

2. GFFS-ovo financiranje ukupnog manjka financijskih sredstava u iznosu od 325,8 milijuna EUR, u okviru prijenosa na banku NBG odabrane imovine i obveza banaka Cooperative Bank of Lesvos-Limnos, Cooperative Bank of Achaia i Cooperative Bank of Lamia u ožujku 2013. ne čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

3. Uzimajući u obzir plan restrukturiranja koji se odnosi na grupu banke NBG koja uključuje banku National Bank of Greece i sva njezina društva kćeri (društva kćeri i podružnice u Grčkoj i inozemstvu, u bankarskom i nebankarskom sektoru) koji je dostavljen 25. lipnja 2014. te obveze koje je Grčka preuzela tog istog dana, sljedeća državna potpora spojiva je s unutarnjim tržištem:

(a) dokapitalizacija od 1 350 milijuna EUR koju je Grčka dodijelila banci NBG u svibnju 2009. i prosincu 2011. u obliku povlaštenih dionica u skladu s programom dokapitalizacije (mjera A);

(b) likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama koju je banci NBG pružila Grčka središnja banka i za koju Grčka jamči od srpnja 2011. u iznosu od 30,9 milijardi EUR od 31. prosinca 2012. (mjera L2);

(c) prva dokapitalizacija za premošćivanje od 7 430 milijuna EUR koju je GFFS odobrio banci NBG u svibnju 2012. (mjera B1);

(d) druga dokapitalizacija za premošćivanje od 2 326 milijuna EUR koju je GFFS odobrio banci NBG u prosincu 2012. (mjera B2);

(e) dokapitalizacija od 8 677 milijuna EUR koju je GFFS dodijelio banci NBG u proljeće 2013. (mjera B3);

(f) dokapitalizacija od 50 milijuna EUR koju je Grčka dodijelila banci FB u srpnju 2009. (mjera FB1);

(g) financiranje ukupnog manjka financijskih sredstava od 456,97 milijuna EUR koje je osigurao GFFS za aktivnosti prenesene iz banke FB na banku NBG u lipnju i listopadu 2013. (mjera FB4);

(h) preuzeta obveza da se pokrije potreba za kapitalom banke NBG povezana s preuzimanjem imovine prenesene s banke FB na banku NBG u svibnju 2013. u iznosu od 100 milijuna EUR (mjera FB5);

(i) financiranje ukupnog manjka financijskih sredstava od 562,7 milijuna EUR od strane GFFS-a u pogledu djelatnosti prenesenih s banke Probank na banku NBG u kolovozu i prosincu 2013. (mjera PB1); i

(j) preuzeta obveza da se pokrije potreba za kapitalom banke NBG povezana s preuzimanjem imovine prenesene s banke Probank na banku NBG u srpnju 2013. u iznosu od [180 do 280] milijuna EUR (mjera PB2).

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Helenskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu, 23. srpnja 2014.

Za Komisiju
Joaquín ALMUNIA
Potpredsjednik

PRILOG

HELENSKA REPUBLIKA

MINISTARSTVO FINANCIJA

URED GLAVNE TAJNICE

Atena, lipanj 2014.

Banka National Bank of Greece – Obveze Helenske Republike

Helenska Republika osigurava da **Banka** provodi plan restrukturiranja koji je podnesen 24. lipnja 2014. Plan restrukturiranja temelji se na makroekonomskim pretpostavkama koje je navela Europska komisija („Komisija") u Dodatku I. te regulatornim pretpostavkama.

Helenska Republika ovime preuzima sljedeće obveze („**preuzete obveze**") koje čine sastavni dio plana restrukturiranja. Preuzete obveze uključuju obveze preuzete u pogledu provedbe plana restrukturiranja („**preuzete obveze u pogledu restrukturiranja**") i preuzete **obveze u pogledu korporativnog upravljanja i komercijalnog poslovanja**.

Preuzete obveze proizvode pravni učinak od datuma donošenja Komisijine odluke o odobravanju plana restrukturiranja („Odluka").

Razdoblje restrukturiranja završava 31. prosinca 2018. Preuzete obveze primjenjuju se tijekom cijelog razdoblja restrukturiranja, osim ako je u pojedinačnoj preuzetoj obvezi navedeno drukčije.

Ovaj tekst tumači se u skladu s Odlukom u općem okviru prava Unije te uz upućivanje na Uredbu Vijeća (EZ) br. 659/99 ([1]).

POGLAVLJE I. DEFINICIJE

Za potrebe preuzetih obveza sljedeći pojmovi znače:

(1) **Banka**: Banka National Bank of Greece S.A. i sva njezina društva kćeri. Pojam, stoga, uključuje cijelu grupu National Bank of Greece Group sa svim društvima kćerima u Grčkoj i inozemstvu, u bankarskom i nebankarskom sektoru.

(2) **Ponuda za povećanje kapitala u bankarskom sektoru**: ponuda koja dovodi do povećanja stope regulatornog kapitala Banke, uzimajući u obzir sve relevantne elemente, a posebno dobit/gubitak knjižen na osnovi transakcije i smanjenje rizikom ponderirane imovine koje proizlazi iz prodaje (ako je potrebno, ispravljeno za povećanje rizikom ponderirane imovine koje proizlazi iz preostalih financijskih poveznica).

(3) **Ponuda za povećanje kapitala u […]**: ponuda koja dovodi do povećanja stope regulatornog kapitala Banke. Za svaku ponudu iznad knjigovodstvene vrijednosti od […] u knjigama Banke automatski se pretpostavlja da se njome povećava kapital.

(4) **Zatvaranje**: datum prijenosa prava vlasništva nad poduzećem za prodaju kupcu.

(5) **Poduzeća za prodaju**: sva poduzeća i imovina koju se Banka obvezuje prodati.

(6) **Datum stupanja na snagu**: datum donošenja Odluke.

(7) **Istek razdoblja restrukturiranja**: 31. prosinca 2018.

([1]) Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 83, 27.3.1999., str. 1.).

(8) **Inozemna imovina ili imovina izvan Grčke**: imovina povezana s klijentima izvan Grčke, neovisno o zemlji u kojoj je imovina knjižena. Na primjer, imovina knjižena u Luksemburgu koja je povezana s aktivnostima klijenata u Grčkoj nije uključena u područje primjene ove definicije. Obrnuto, imovina knjižena u Luksemburgu ili Grčkoj koja je povezana s aktivnostima klijenata u drugim zemljama jugoistočne Europe smatra se inozemnom imovinom i uključena je u područje primjene ove definicije.

(9) **Inozemna poduzeća**: inozemna društva kćeri i podružnice Banke koji posluju u bankarskom i nebankarskom sektoru.

(10) **Inozemna društva kćeri**: sva društva kćeri Banke izvan Grčke koja posluju u bankarskom i nebankarskom sektoru.

(11) **Bankarsko poslovanje u Grčkoj**: bankarsko poslovanje u Grčkoj, neovisno o tome gdje je imovina knjižena.

(12) **Nebankarsko poslovanje u Grčkoj**: nebankarsko poslovanje u Grčkoj, neovisno o tome gdje je imovina knjižena.

(13) **Grčka društva kćeri**: sva društva kćeri Banke u Grčkoj koja posluju u bankarskom i nebankarskom sektoru.

(14) **Povjerenik za praćenje**: jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, neovisnih od Banke, koje je odobrila Komisija i imenovala Banka; povjerenik za praćenje dužan je pratiti usklađenost Banke s preuzetim obvezama.

(15) **Kupac**: jedna pravna osoba ili više njih koja će u cijelosti ili djelomično steći poduzeće za prodaju.

(16) **Prodaja**: prodaja 100 % udjela koje drži Banka, osim ako je u pojedinačnoj preuzetoj obvezi navedeno drukčije.

Za potrebe preuzetih obveza jednina tih pojmova uključuje množinu (i obrnuto), osim ako je u preuzetim obvezama navedeno drukčije.

POGLAVLJE II. PREUZETE OBVEZE U POGLEDU RESTRUKTURIRANJA

(1) **Broj podružnica u Grčkoj**: Broj podružnica u Grčkoj 31. prosinca 2017. iznosi najviše […].

(2) **Broj zaposlenika u Grčkoj**: Broj u ekvivalentu punog radnog vremena („FTE”) u Grčkoj (bankarske i nebankarske djelatnosti u Grčkoj) 31. prosinca 2017. iznosi najviše […].

(3) **Ukupni troškovi u Grčkoj**: Ukupni troškovi u Grčkoj (bankarske i nebankarske djelatnosti u Grčkoj) 31. prosinca 2017. iznose najviše […] milijuna EUR. ([1])

(4) **Troškovi depozita u Grčkoj**: Kako bi ponovno uspostavila dobit prije rezerviranja na grčkom tržištu, Banka se obvezuje sniziti trošak financiranja smanjenjem troškova depozita prikupljenih u Grčkoj (uključujući štednju, depozite po viđenju i oročene depozite te ostale slične proizvode koji se nude klijentima i čije troškove snosi Banka) […].

(5) **Omjer neto kredita i depozita u Grčkoj**: Za bankarsko poslovanje u Grčkoj omjer neto kredita i depozita 31. prosinca 2017. iznose najviše 115 %. […]

(6) **Potpora operacijama u Turskoj** Do 30. lipnja 2018. Banka neće osiguravati dodatni […].

Banka neće neizravno podupirati banku Finansbank bilo kakvim prijenosom kredita ili druge imovine na neki drugi subjekt Banke.

(7) **Stavljanje na raspolaganje […] […] inozemnih poduzeća i […] banke Finansbank do 30. lipnja 2018.**: Banka će do 30. lipnja 2018. prodati (potpis) svoja inozemna društva kćeri u […] i svoje podružnice koje posluju u […] kako bi smanjila svoje međunarodne djelatnosti.

(7.1) […]

([1]) U taj iznos nisu uključeni troškovi (programa sanacije banaka) za banke TEKE/Skelos Exygiansis.

(7.2) […]

(7.3) […]

(8) **Prodaja […]**: […]

(9) **Prodaja vrijednosnih papira**: Portfelj uvrštenih vrijednosnih papira, definiran kako slijedi, prodaje […] dok portfelj neuvrštenih vrijednosnih papira prodaje […]: ti portfelji uključuju sva vlasnička ulaganja veća od […] milijuna EUR, kao i sva ulaganja u podređene i hibridne obveznice, osim […].

(10) **Stavljanje na raspolaganje društva kćeri za poslovanje s privatnim vlasničkim kapitalom**: Banka će do […] prodati fondove privatnog vlasničkog kapitala NBG-a. […]

(11) Za svaku prodaju pod ovim uvjetima Helenska Republika obvezuje se na sljedeće:

a. kupac ne smije biti ovisan o Banci i povezan s njom;

b. za potrebe preuzimanja poduzeća za prodaju Banka ne smije kupca izravno ili neizravno financirati; ([1])

c. u razdoblju od pet godina nakon zatvaranja prodaje Banka ne smije steći izravan ili neizravan utjecaj na cijelo poduzeće za prodaju ili njegov dio bez prethodnog odobrenja Komisije.

(12) **Politika ulaganja**: do 30. lipnja 2017. Banka ne smije kupiti špekulativne vrijednosne papire.

Ta preuzeta obveza ne odnosi se na sljedeće vrijednosne papire (izuzeti vrijednosni papiri):

i. […]

ii. […]

iii. […]

iv. […]

v. […]

(13) **Gornja granica na plaću**: Do […] Banka neće nijednom zaposleniku ili direktoru platiti ukupnu godišnju naknadu (plaću, mirovinski doprinos, bonus) višu od […]. U slučaju dokapitalizacije koju provodi GFFS, gornja granica na naknadu ponovno će se procijeniti u skladu s Komunikacijom EU-a o bankarstvu od 1. kolovoza 2013. […]

POGLAVLJE III. PREUZETE OBVEZE U POGLEDU KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA I KOMERCIJALNOG POSLOVANJA – PRODUŽENJE I IZMJENE

(1) Banka do 30. lipnja 2018. nastavlja provoditi preuzete obveze u pogledu korporativnog upravljanja i komercijalnog poslovanja koje je Helenska Republika dostavila 20. studenoga 2012. s naknadnim izmjenama koje su navedene u 0. obveza. […]

(2) Ako se pojedinačna preuzeta obveza ne primjenjuje na razini Banke, Banka ne smije iskoristiti društva kćeri ili aktivnosti koje nisu obuhvaćene tom pojedinačnom preuzetom obvezom kako bi zaobišla tu preuzetu obvezu.

Odjeljak A. Uspostavljanje učinkovite i primjerene unutarnje organizacije

(3) Banka je, osim njezinih inozemnih društava kćeri, obvezna u svakom trenutku poštovati sve odredbe Zakona 3016/2003 o korporativnom upravljanju i Zakona 2190/1920 o dioničkim društvima, a posebno odredbe povezane s funkcijama korporativnih tijela, kao što su skupština dioničara i upravni odbor, kako bi osigurala jasnu podjelu odgovornosti i transparentnost. Ovlasti skupštine dioničara ograničene su na zadatke glavne skupštine u skladu s pravom trgovačkih društava, a posebno u pogledu prava na informacije. Šire ovlasti, kojima bi se omogućio neprimjereni utjecaj na upravu, ukidaju se. Izvršni direktori Banke moraju jasno biti odgovorni za svakodnevno operativno upravljanje.

([1]) To se ne odnosi na prodaju nekretnina, u tom slučaju Banka kupcu može osigurati financiranje, ako se to novo davanje kredita odvija u skladu s razboritom kreditnom praksom. Za potrebe provjere usklađenosti s preuzetom obvezom u pogledu razduživanja imovine izvan Grčke, u obzir se uzima svako novo kreditiranje koje je obuhvaćeno definicijom imovine izvan Grčke.

(4) Banka, osim njezinih inozemnih društava kćeri, u svakom trenutku mora postupati u skladu s Okvirom odnosa s Grčkim fondom za financijsku stabilnost („GFFS").

(5) Banka je obvezna poštovati važeće odredbe Akta guvernera 2577/9.3.2006. kako bi na razini pojedinačnog društva ili grupe zadržala učinkovitu organizacijsku strukturu i primjeren sustav unutarnje kontrole, uključujući tri ključna stupa: službe unutarnje revizije, upravljanja rizicima i usklađenosti s propisima te najbolje međunarodne prakse korporativnog upravljanja.

(6) Banka mora imati učinkovitu organizacijsku strukturu kako bi se osiguralo da su odjeli unutarnje revizije i upravljanja rizicima u potpunosti neovisni od poslovnih mreža i da su izravno odgovorni Upravnom odboru. Odbor za reviziju i Odbor za upravljanje rizicima, koji su osnovani u okviru Upravnog odbora, procjenjuju sva pitanja koja su postavili odgovarajući odjeli. Primjerenim aktima o osnivanju službe za unutarnju reviziju i akt o osnivanju službe za upravljanje rizicima određuju se uloge, odgovornosti i resursi tih odjela. Navedene povelje moraju biti u skladu s međunarodnim standardima te se njima mora osigurati potpuna neovisnost tih odjela. Kreditnom politikom osiguravaju se smjernice i upute u pogledu odobravanja kredita, uključujući određivanje cijena kredita i restrukturiranje kredita.

(7) Banka nadležnim tijelima objavljuje popis dioničara koji posjeduju najmanje 1 % redovnih dionica.

Odjeljak B. Poslovne prakse i praćenje rizika

Opća načela

(8) Kreditnom politikom određuje se da se prema svim klijentima postupa pošteno u okviru nediskriminirajućih postupaka, osim onih koji su povezani s kreditnim rizikom i sposobnošću plaćanja. Kreditnom politikom definirani su pragovi iznad kojih odobravanje kredita moraju odobriti više razine uprave. Slični pragovi definiraju se u pogledu restrukturiranja kredita te rješavanja potraživanja i parnica. U okviru kreditne politike u odabranim se središtima proces donošenja odluke centralizira na nacionalnoj razini te se njome pružaju jasne zaštitne mjere kako bi se osigurala dosljedna provedba njezinih uputa u cijelom bankarskom poslovanju u Grčkoj.

(9) Za cjelokupno bankarsko poslovanje u Grčkoj Banka je obvezna u potpunosti uključiti pravila kreditne politike u svoje tokove izdavanja i refinanciranja kredita te sustave isplate.

Posebne odredbe

(10) Posebne odredbe navedene u poglavlju III. stavcima 8. do 18. preuzetih obveza primjenjuju se na bankarsko poslovanje u Grčkoj, osim ako nije izričito navedeno drukčije.

(11) U okviru kreditne politike zahtijeva se da određivanje cijene kredita i hipoteka bude u skladu sa strogim smjernicama. Te smjernice uključuju obvezu strogog poštovanja standardnih tablica raspona kamatnih stopa u okviru kreditne politike koje ovise o dospijeću kredita, procjeni kreditnog rizika klijenta, očekivanom povratu kolaterala danog u zajam (uključujući vremenski okvir moguće likvidacije), ukupnom odnosu s Bankom (npr. razini i stabilnosti depozita, strukturi naknada i drugim aktivnostima prodaje drugih proizvoda klijentu) te troškovima financiranja Banke. Stvaraju se posebne kategorije imovine dane u zajam (npr. komercijalni zajam, hipoteka, osigurana/neosigurana itd.), a njihov okvir cijena navodi se u odgovarajućoj tablici kreditne politike koju Odbor za izdavanje kredita redovito ažurira. Svaku iznimku mora valjano odobriti Odbor za izdavanje kredita ili se ona odobrava na nižoj razini ovlasti ako je to dopušteno na temelju kreditne politike. U posebno prilagođenim transakcijama kao što su sindicirani krediti i financiranje projekta poštuju se jednaka načela, pri čemu se uzima u obzir činjenica da one ne odgovaraju standardiziranim tablicama kreditne politike. Povrede navedene politike određivanja cijena prijavljuju se povjereniku za praćenje.

(12) Odjel za upravljanje rizicima nadležan je za procjenu kreditnog rizika i vrednovanje kolaterala. Pri procjeni kvalitete kredita odjel za upravljanje kreditnim rizicima djeluje neovisno, dostavljanjem svojeg mišljenja u pisanom obliku kako bi se osiguralo da se kriteriji primijenjeni u procjeni primjenjuju dosljedno tijekom vremena i među klijentima te u skladu s kreditnom politikom Banke.

(13) U pogledu kredita fizičkim i pravnim osobama, Banka na temelju najbolje međunarodne prakse za cjelokupno bankarsko poslovanje u Grčkoj primjenjuje stroga pojedinačna i ukupna ograničenja kojima se uređuje najviši iznos kredita koji se može odobriti za jedan kreditni rizik (ako je uopće dopušten u skladu s grčkim pravom i pravom EU-a). U navedenim se ograničenjima uzimaju u obzir dospijeće kredita i kvaliteta dostavljenog kolaterala/osiguranja te se određuju s obzirom na referentne vrijednosti i kapital.

(14) Zabranjuje se odobravanje kredita ([1]) kako bi se dužnicima omogućila kupnja dionica ili hibridnih instrumenata Banke i drugih banaka ([2]), bez obzira na to tko su ti dužnici ([3]). Ta se odredba primjenjuje i prati na razini Banke.

(15) Svi zahtjevi za kredit nepovezanih dužnika viši od [[…] % rizikom ponderirane imovine Banke] ili svi krediti u kojima se izloženost zadržava prema jednoj grupi (definiranoj kao grupa povezanih dužnika koja predstavlja jedan kreditni rizik) viši od [[…] % rizikom ponderirane imovine Banke] prijavljuju se povjereniku za praćenje koji može, ako se ne čini da su uvjeti određeni po tržišnim uvjetima ili ako povjereniku za praćenje nisu dostavljene dostatne informacije, odgoditi odobravanje kreditne linije ili kredita za […] radnih dana. U izvanrednim slučajevima navedeno se razdoblje može smanjiti za […] radnih dana ako su povjereniku za praćene dostavljene dostatne informacije. U navedenom će razdoblju povjerenik za praćenje moći izvijestiti Komisiju i GFFS o predmetu prije nego što Banka donese konačnu odluku.

(16) U kreditnoj politici moraju biti sadržane jasne upute o restrukturiranju kredita. U njoj je jasno definirano koji su krediti prihvatljivi, pod kojim okolnostima te se jasno navode uvjeti koji se mogu predložiti prihvatljivim klijentima. Za cjelokupno bankarsko poslovanje Banka je obvezna osigurati da su sva restrukturiranja usmjerena na buduće povrate koje će ostvariti Banka kako bi se na taj način zaštitio interes Banke. Ni u kojem slučaju politikom restrukturiranja neće se ugroziti buduća profitabilnost Banke. U tu je svrhu Odjel Banke za upravljanje rizicima nadležan za razvoj i uvođenje odgovarajućeg mehanizma za izvješćivanje o učinkovitosti restrukturiranja, za provođenje dubinskih analiza unutarnjih i/ili vanjskih najboljih praksi, izvješćivanje Odbora za kredite i Odbora za upravljanje rizicima u okviru Upravnog odbora o svojim nalazima najmanje jednom tromjesečno, predlaganje djelotvornih poboljšanja uključenih procesa i politika te nadzor njihove provedbe i podnošenje izvješća o tome Odboru za kredite i Odboru za upravljanje rizicima u okviru Upravnog odbora.

(17) Za cjelokupno bankarsko poslovanje Banka je obvezna donijeti politiku rješavanja potraživanja i parnica koja je usmjerena na maksimalno povećanje povrata i sprječavanje diskriminirajućeg ili povlaštenog postupanja u upravljanju parnicama. Banka je obvezna osigurati da se sve potrebne mjere poduzimaju u cilju maksimalnog povećanja povrata za Banku i zaštitu njezina financijskog položaja u dugoročnom razdoblju. Svaka povreda u provedbi navedene politike prijavljuje se povjereniku za praćenje.

(18) Banka je obvezna pratiti kreditni rizik s pomoću dobro razvijenog skupa upozorenja i izvješća kojima se Odjelu za upravljanje rizikom omogućuje sljedeće: i. utvrđivanje ranih signala umanjenja vrijednosti kredita i slučajeva neispunjenja obveza; ii. pristupanje povratu portfelja kredita (uključujući, bez ograničenja, druge izvore otplate kao što su sudužnici i jamci te kolateral koji je dan u zajam ili je dostupan, ali nije dan u zajam); iii. procjena ukupne izloženost Banke prema pojedinačnim klijentima ili na osnovi portfelja; i iv. predlaganje korektivnih mjera i mjera poboljšanja Upravnom odboru, prema potrebi. Povjereniku za praćenje omogućuje se pristup navedenim informacijama.

Odredbe koje se primjenjuju na povezane dužnike

(19) Sve odredbe koje se primjenjuju na povezane dužnike primjenjuju se na razini Banke.

(20) U okviru kreditne politike poseban se odjeljak mora posvetiti pravilima kojima se uređuju odnosi s povezanim dužnicima. Povezani dužnici uključuju zaposlenike, dioničare, direktore i voditelje te njihove supružnike, djecu i braću i sestre te sve pravne subjekte koji su pod izravnom ili neizravnom kontrolom ključnih zaposlenika (tj. zaposlenika koji su uključeni u proces donošenja odluka u okviru kreditne politike), dioničara, direktora ili upravitelja te njihovih supružnika, djece i braće i sestara. U širem smislu sve se javne institucije ili organizacije pod kontrolom države te sva javna društva ili državne agencije smatraju povezanim dužnikom. Povezanim dužnicima u okviru kreditne politike smatraju se i političke stranke. Posebna se pažnja posvećuje odlukama o svakom restrukturiranju ili otpisu kredita trenutačnim ili bivšim zaposlenicima, direktorima, dioničarima, upraviteljima i njihovim rođacima te politikama koje se poštuju u određivanju primjerenosti, vrednovanju, upisu založnih prava i ovrsi kolaterala za kredit. Definicija povezanih dužnika dodatno je određena u posebnom dokumentu.

(21) Odjel za upravljanje rizikom nadležan je za raspoređivanje svih povezanih skupina dužnika koji predstavljaju jedan kreditni rizik u cilju primjernog praćenja koncentracije kreditnog rizika.

([1]) Za potrebe te preuzete obveze pojam „krediti" tumači se u širem smislu kao bilo kakvo financiranje, npr. kreditna linija, jamstvo itd.
([2]) Radi pojašnjenja, „druge banke" odnose se na bilo koju banku i financijsku instituciju u svijetu.
([3]) Radi pojašnjenja, svi dužnici, uključujući privatne bankarske klijente Banke, obuhvaćeni su tom preuzetom obvezom.

(22) Na kredite fizičkim i pravnim osobama, na temelju najbolje međunarodne prakse, Banka primjenjuje stroga pojedinačna i ukupna ograničenja kojima se uređuje najviši iznos kredita koji se može odobriti jednom kreditnom riziku koji se odnosi na povezane dužnike (ako je uopće dopušten u skladu s grčkim pravom i pravom EU-a).

(23) Banka posebno prati svoju izloženost prema povezanim dužnicima, uključujući prema subjektima javnog sektora i političkim strankama. Novo izdanje kredita ([1]) povezanim dužnicima (godišnji % stanja Y-1 ([2])) ne smije premašiti novo izdanje ukupnog portfelja kredita u Grčkoj (godišnji % stanja Y-1) Navedenu preuzetu obvezu potrebno je poštovati posebno za svaku vrstu povezanog dužnika (zaposlenike, dioničare, upravitelje, javne subjekte, političke stranke). Kreditna procjena povezanih dužnika, uključujući određivanje cijena i moguće restrukturiranje koje im se nudi, ne smije biti povoljnija u usporedbi s uvjetima koji se nude sličnim, ali nepovezanim dužnicima kako bi se u grčkom gospodarstvu osigurali jednaki tržišni uvjeti. Navedena obveza ne primjenjuje se na postojeće opće programe u korist zaposlenika kojima im se nude subvencionirani krediti. Banka je obvezna svaki mjesec izvješćivati o razvoju navedene izloženosti, iznosu novog izdanja i najnovijim zahtjevima koji premašuju [[…] % rizikom ponderirane imovine Banke] i koje će rješavati Odbor za kredite.

(24) Kreditni kriteriji koji se primjenjuju na zaposlenike/upravitelje/dioničara ne smiju biti blaži od kriterija koji se primjenjuju na druge, nepovezane dužnike. Ako ukupna kreditna izloženost prema jednom zaposleniku/upravitelju/dioničaru premašuje iznos koji je jednak [[…]] fiksne plaće za osigurane kredite i iznosu koji je jednak [[…]] fiksne plaće za neosigurane kredite, izloženost se odmah prijavljuje povjereniku za praćenje koji može intervenirati i odgoditi odobrenje kredita u skladu s postupkom opisanim u poglavlju III. stavku 25. preuzetih obveza.

(25) Svi zahtjevi za kredit povezanih dužnika viši od [[…] % rizikom ponderirane imovine Banke] ili svi krediti u kojima se izloženost zadržava prema jednoj grupi (definiranoj kao grupa povezanih dužnika koja predstavlja jedan kreditni rizik) viši od [[…] % rizikom ponderirane imovine Banke] prijavljuju se povjereniku za praćenje koji može, ako se ne čini da su uvjeti određeni po tržišnim uvjetima ili ako povjereniku za praćenje nisu dostavljene dostatne informacije, odgoditi odobravanje kreditne linije ili kredita za […] radnih dana. U izvanrednim slučajevima navedeno se razdoblje može smanjiti za […] radnih dana ako su povjereniku za praćene dostavljene dostatne informacije. U navedenom će razdoblju povjerenik za praćenje moći izvijestiti Komisiju i GFFS o predmetu prije nego što Banka donese konačnu odluku.

(26) Pri restrukturiranju kredita koje uključuje povezane dužnike moraju se poštovati jednaki zahtjevi kao za nepovezane dužnike. Nadalje, utvrđeni okviri i politike za rješavanje loše imovine procjenjuju se i poboljšavaju ako je potrebno. Međutim, očekuje se da se restrukturirani krediti povezanim dužnicima iskazuju posebno, barem prema kategoriji imovine dane u zajam i vrsti povezanog dužnika.

Odjeljak C: Ostala ograničenja

(27) **Zabrana isplate dividendi, kupona, repo transakcija, opcija kupnje i otkupa**: Osim ako Komisija ne odobri izuzeće, Helenska Republika preuzima sljedeće obveze:

a. Banka ne smije isplatiti nikakve kupone na hibridne instrumente kapitala (ili druge instrumente za koje se kupon isplaćuje na diskrecijskoj osnovi) ili dividende na instrumente regulatornog kapitala i podređene dužničke instrumente, osim ako je zakonom obvezna to učiniti. […] Banka ne smije osloboditi rezerve čime bi se stavila u takav položaj. U slučaju sumnje u pogledu toga postoji li, za potrebe ove preuzete obveze, zakonska obveza, Banka podnosi predloženu isplatu kupona ili dividendi Komisiji na odobrenje;

b. Banka ne smije ponovno otkupiti vlastite dionice ili izvršiti opciju kupnje u pogledu tih instrumenata regulatornog kapitala ili podređenih dužničkih instrumenata;

c. Banka ne smije otkupiti hibridne instrumente kapitala.

(28) **Zabrana preuzimanja**: Helenska Republika obvezuje se da Banka neće steći udjel ni u kakvom poduzeću, bez obzira na to radi li se o prijenosu imovine ili udjela. Navedenom zabranom preuzimanja obuhvaćeni su poduzetnici koji imaju pravni oblik trgovačkog društva i skup imovine koji čini poslovnu jedinicu ([3]).

([1]) Radi pojašnjenja, novim izdanjem kredita obuhvaćena je i obnova kredita te restrukturiranje postojećih kredita.
([2]) Radi pojašnjenja, „godišnji % stanja Y-1" odnosi se na novo izdanje kao postotak stanja na kraju prethodne godine. Iznos rizikom ponderirane imovine iznos je na kraju godine.
([3]) Radi pojašnjenja, za potrebe navedene preuzete obveze poslovanje Banke koje se odnosi na privatni/poduzetnički kapital isključuje se iz područja primjene te preuzete obveze. U tom pogledu Banka se obvezuje Komisiji dostaviti službeni zahtjev koji uključuje poslovni plan tog subjekta.

i. **Izuzeće za koje je potrebno prethodno odobrenje Komisije**: Neovisno o toj zabrani, nakon što dobije odobrenje Komisije i prema potrebi, Banka može na prijedlog GFFS-a steći poduzeća i poduzetnike ako je to u iznimnim okolnostima potrebno radi ponovnog uspostavljanja financijske stabilnosti ili osiguranja učinkovitog tržišnog natjecanja.

ii. **Izuzeće za koje nije potrebno prethodno odobrenje Komisije**: Banka može steći udjele u poduzetnicima ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

a. Kupoprodajna cijena koju je platila Banka za bilo koje preuzimanje niža je od [[…] %] bilance ([1]) Banke na datum stupanja na snagu preuzetih obveza ([2]); i

b. Kumulativne kupoprodajne cijene koje je Banka platila za sva takva preuzimanja od datuma stupanja na snagu preuzetih obveza do kraja razdoblja restrukturiranja niže su od [[…] %] bilance Banke na datum stupanja na snagu preuzetih obveza.

iii. **Aktivnosti koje nisu obuhvaćene zabranom preuzimanja**: Zabranom preuzimanja nisu obuhvaćena preuzimanja koja se provode u redovnom bankarskom poslovanju pri upravljanju postojećim potraživanjima prema društvima u poteškoćama.

(29) **Zabrana oglašavanja**: Helenska Republika obvezuje se da će se Banka suzdržati od oglašavanja koje se odnosi na državnu potporu i primjene agresivnih poslovnih strategija koje se ne bi provodile bez potpore Helenske Republike.

POGLAVLJE IV. POVJERENIK ZA PRAĆENJE

(1) Helenska Republika obvezuje se da će Banka izmijeniti i produžiti mandat povjerenika za praćenje kojeg je Komisija odobrila i Banka imenovala 16. siječnja 2013. do kraja razdoblja restrukturiranja. Banka se obvezuje i proširiti opseg mandata kako bi uključivao praćenje i. plana restrukturiranja; i ii. svih preuzetih obveza utvrđenih u ovom katalogu.

(2) Četiri tjedna nakon datuma stupanja na snagu preuzetih obveza Helenska Republika Komisiji dostavlja sve uvjete izmijenjenog mandata koji uključuju sve odredbe potrebne kako bi se povjereniku za praćenje omogućilo ispunjenje dužnosti u skladu s tim preuzetim obvezama.

(3) Dodatne odredbe o povjereniku za praćenje određene su u posebnom dokumentu.

Glavna tajnica

Christina PAPAKONSTANTINOU

([1]) Radi pojašnjenja, za potrebe navedene preuzete obveze veličina bilance jednaka je ukupnoj imovini Banke

([2]) Radi pojašnjenja, ako je odobrenje Komisije za ukidanje zabrane preuzimanja dobiveno u skladu s poglavljem III. stavkom 28., točkom i. i stavkom 28. Poglavlja III. preuzetih obveza, bilanca Banke na datum stupanja na snagu preuzetih obveza izračunava se tako da uključuje i imovinu stečenih subjekata ili stečenu imovinu na datum preuzimanja.

Dodatak I.

MAKROEKONOMSKE PROJEKCIJE DOMAĆEG POSLOVANJA U GRČKOJ

% godišnjeg rasta (osim ako je drukčije navedeno)	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Kumulativna stopa rasta 2013. – 2017.
Realni BDP	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Nominalni rast kredita u Grčkoj	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Deflator BDP-a	– 0,8	– 1,1	– 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Cijene nekretnina	– 1,7	– 10	– 5	0	2	3,5	
Nominalni raspoloživi dohodak kućanstava	– 8,8	– 9,5	– 0,3	– 0,4	2,6	3,6	– 4,5
Depoziti privatnog sektora	– 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Nezaposlenost (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
Stopa refinanciranja ESB-a (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
Vrhunac stvaranja loših kredita			druga polovina 2014.				
Tromjesečni Euribor (prosjek, %)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Pristup tržištima kapitala – repo transakcije		DA – Ne (gornja granica)					
Pristup tržištu kapitala – pokrivena/nadređena neosigurana		DA – do 500 milijuna EUR svaka	DA – do 1 milijarde EUR svaka	DA – Ne (gornja granica)			